

د

رحمان بابا

ديوان

مصحيح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بينوا

۱۳۲۶ هـ ش / ۱۹۴۷ ع

مقدمه

رحمان بابا

۱۰۴۲-۱۱۱۸هـ

پيژندنه:

د رحمان بابا د پيژندنې دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتو کښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړي شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخير کړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيری حاجت ئې نشته
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاورو کنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيري
خوار فقير لره د خاورو کنډولې دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پېښور په علاقه په بهادر کلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئې عبدالستار ؤ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر و کار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

هندوستان کښې زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدې د ریا زاهدې او خود نمائې زاهدې نه وه چه تر خرقې لاندې د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسې زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ څخه توبه ده
چه ئې کاندې څوک په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښې
ایښې پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگې وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسې خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دې زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خدای مکړه په غاړه
رحمان کور دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښې پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لور همت ټیټ کړې نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اورد کړې دي، وایي:

څوک دي را کاندې قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښې یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښې
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځای را رسي
پخپل کور کښې مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلي څخه هم گرانو لوستونکو ته څرگندیدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرگندیږم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم
قناعت می تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر گدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوي هسي په پټه خوله گویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم گوهر یم هم دریا یم
دراز عمر می حاصل شوله راسته
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د گمراهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وايي:
چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مگر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا
اعتراض او انکار ځای پاتیدی شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووايو:
هم نغمې کاندې هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکی د باگرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازي د باگرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوي او مهم
خصوصیت دا دي چه د هر چا او هرې ډلې په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باگرام ترکی
پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو یرغ راځي چه وايي:
خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنگيري او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کنده و آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

بڼه ده بڼه ده دا دنيا
چه توبڼه ده د عقببا
د دنيا په بازار کيږي
دهغه جهان سودا
په دنيا کښي بدي نشته
که بدي نه وي له تا
په دنيا کښي لوي حکمت دي
پرې پوهيږي حکما

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائي ملگري دي. په پښتو کښي به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتني ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال گوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لونه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښي ليدله کيږي داسي نه چه گوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه و. لکه چه وايي:

په اشعار کښي قوتناک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په څير گزند
هم په مدح هم په هجو بڼه پوهيرم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوخ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورتي او پادري هيوز انگريزي مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چې پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظر کښي څرگنديږي چې رحمان بابا نه يوازي پښتو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښي د ده لوړ مقام ته قائل دي.

مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترگي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښي ښخ شو چې اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.

ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چې ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چې په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهور کښي چاپ شوې ده، ځما په عقیده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو مور په دې کتاب کښي هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چې پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خور او ادبي دي، خو افسوس چې پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چې پروسر کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهور کښي چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښي که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مگر د تمهيد هغه برخي چې هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښي ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنگ گډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلاً داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چې ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چې پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربي ترجمه کړي دي.

دا درې سره نسخې او يا نورې چاپي نسخې ټولي په دوو دفترونو کي چاپ شوي دي چې هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرگنده نشوه چې د رحمان بابا ديوان په دوو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چې ښکاريري خو وايي چې هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چې د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چې هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چې هر لوستونکي ئې په ډيره آسانی له ځان سره وگرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وكړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري كړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شكل مرتب او مردف كړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح كړ، په پاڼي كې مي پورتنۍ درې نسخې په كوم ځاي كښي چه ضرورت و سره مقابله كړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيري نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو ادبيانو انتهايي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ كې دا نسخه ښه بشپړه او تكميله شي.

عبدالوفا بينوا

د پښتو ټولني مشر

۱۹۴۷/۱۳۲۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱

گوره هسي کردگار دي رب ؤما
همگي بزرگواران چه خوک ئي وايي
نه ئي هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي
له نيستی ئي د هستی صورت پيدا کړ
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو
چه ئي هيچري نه مثل نه مثال شته
هر تعمير چه د دنيا او د عقيبي دي
خواننده د نانويسو صحيفو دی
که ظاهر دي که باطن دي که ماين دي
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی
شريک نه لري په خپلي پادشاهی کښي
هسي نه چه واحدي ده له عجزه
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئي وغواړم
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه

که صورت د محمد نه وي پيدا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه
نبوت په محمد باندي تمام شه
نور هاله د محمد ؤ په جهان کښي
په صورت که آخرين دي پيدا شوي
خدای يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي

پيدا کړې به خدای نه وه دا دنيا
محمد دي د تمام جهان آبا
نشته پس له محمده انبياء
چه بوی نه ؤ د آدم او د حوا
په معني کښي اولين دي له هر چا
نور ئي کل واړه صفات دي په رښتيا
محمد دي د همه واړو پيشوا

چه ئې دین د محمد دي قبول کړي جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمراهانو رهنما دي محمد دي د پندو د لاس عصا
که رڼا ده پیروي د محمد ده گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بیچاره ؤ چاره گر دي محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم که مي خدای نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنیا نڼ دي وار دي که دروغ کړې که رښتیا
هره چار چه تر وقت تیره شي عنقا شي عنقا نه دي په دام نښتي د هیچا
تر ورځ تیرې اوبه بیرته نه جار وزي نه جار وزي تیر ساعت نه بیرته بیا
تیر ساعت په مثال هرې د لحد دي هر چا نه دي ژوندی کړې په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نېسه چه صحیح گڼې په زړه کښي په غرور به هغه نښه کړې خطا
په امید امید ئې خلق نا امید کړه د ایام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
ویر ژړلي ارتیدنې چه وینا وایي تا ته وایي که پوهیرې په وینا
هلك بې ته چه په زور دي څوک تعلیم کا هم عاقل یې هم بالغ یې هم دانا
په عمل د نیکو بدو فهم وکړه چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گریوان کړه سترگي روڼي ډیر په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته ته په اصل کښي له زمکي یې پیدا
د عمل په ځای به دا پوښتنه نه وي چه ته زوي یې یا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښیگره وکړه غره مه شه په ښیگره دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښایسته وي څوک یې څه کوي ښایست د مور وینا
دا خبره زه و ځان ته کرم ای یاره دلگیر مه شه که مي نوم واخیست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وایم نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځای د دې غمونو وي په زړه کښي ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختی خواری دا ستا په خوا دي ای رحمان ولي نه مړې لا پخوا

هونسيار مه گڼه هونسيار د دې دنيا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه
پوچ گوئی ده چه ئې اهل د دنيا کا
د طفلانو په خيبر واړه خاکبازي کړي
واړه ډکي خولې د پيو هلکان دی
همیشه به بې وقوف او بې شعور وي
د شرابو هم لا همره مستي نه وي
هر بيمار لره د لرو په جهان شته دي
د هر سوی علاج وشي په جهان کښي
هر چه واچوي و اور ته وار سوخي
گرفتار ئې همیشه په غم کښي ډوب وي
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښي
په مسلمو کښي خاصه مسلم هغه دي
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لار شي
زوی و لونه يتيمان کا ځني درومي
همیشه به ئې يو پنډ د غم په سر وي
واړه غم دي که ئې پیری که ئې پلوري
همگي واړه ټگان دي ټگي کاندي
په دنيا به مينه نه کاندي هيچري
چه نظر د چا په دين و په ايمان وي
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي
آشنايان ئې همه واړه اغياران دي
چه پيدا شي همگی واړه فنا شي
چه ويريزي له کوهی او له کړنگه
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي
که هزار هزار پستی ورته ته کيردې
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپير کړې
لکه سوری د آفتاب په مخ کښي گزي
هيخ گمان د بهتری ورباندي مه کړه

بی وقوف دي وقوف دار د دې دنيا
چه پرې کښيني گرد غبار د دې دنيا
هر کلام و هر گفتار د دې دنيا
هر چه کاندي کار و بار د دې دنيا
کار دیده و پخته کار د دې دنيا
چه مخمور وي په خمار د دې دنيا
لکه مست وي خمر خوار د دې دنيا
دارو نه لري بيمار د دې دنيا
مگر سوی په شرار د دې دنيا
موړ به نشي طلبگار د دې دنيا
هيڅوک مه شه گرفتار د دې دنيا
چه اسير وي په گفتار د دې دنيا
چه ئې وشلاوه زنار د دې دنيا
سردار کله دي سردار د دې دنيا
بې وفا دي مور و پلار د دې دنيا
چه په سر ئې وي دستار د دې دنيا
نور څه نشته په بازار د دې دنيا
فروشنده و خريدار د دې دنيا
چه خبر وي په اصرار د دې دنيا
هغه نه کا انتظار د دې دنيا
څه ويسا ده په مکار د دې دنيا
يار دي چری په ديار د دې دنيا
راشه وگوره ناتار د دې دنيا
هغه نه درومي په لار د دي دنيا
ما ليدلی دي رفتار د دې دنيا
بې بنياده دي ديوار د دې دنيا
بنينه وگڼه حصار د دې دنيا
نشته هيچري قرار د دې دنيا
کھتري ده وار په وار د دې دنيا

بې مقرضه غوڅوي د سړی عمر
 پس له مرگه به حساب له سړی غوښت شي
 عاقبت خو به يو موتی شي د خاورو
 برابر به له گدايه سره پاڅي
 پاس به داغ وي د لثم په ټټر باندي
 د قانع تر قناعته صدقه شه
 پس له مرگه به همه واره مظلوم وي
 تر قيامته دغه لس او دغه شل دی
 چه ايام پرې د کفن د غسل ورشي
 په تخته باندي بيرون شي له حجابه
 له هر چا به پيغمبر څخه وه ډيره
 يو فساد به ئې بيان په رحمان نشي

هم دا لیل و هم نهار د دې دنيا
 په انداز و په مقدار د دې دنيا
 گلغذار و گل رخسار د دې دنيا
 شهزاده و شهريار د دې دنيا
 هر درم و هر دينار د دې دنيا
 هم دنيا و هم دينار د دې دنيا
 ظالمان و ستمگار د دې دنيا
 پوره نه کړ هيچا شمار د دې دنيا
 بې پردې شي پرده دار د دې دنيا
 شرمناک او شرمسار د دې دنيا
 که څه قرب وي يا وقار د دی دنيا
 فسادونه دي بسيار د دې دنيا

هيڅ ثابته نه کړه چا د دې دنيا وفا
 هر څوک چه دعوي په دا دنيا د خپلوی
 دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا
 هر سنگ و کلخ چه څرگنديري د دې دهر
 دام دي هيڅوک نه ږدي د دنيا و رهگذر ته
 هر څوک چه له دې فانی نفس وابستگي کا
 ماه دي که آفتاب دي عاقبت واره خراب دي
 مه درومه رحمانه په خلاف د دانايانو

واره مینی کاندې بې وفا په دا دنيا
 واره باطل وايي دنيا نه ده د هيچا
 ډير ئې ما و تا غوندی پيدا کړه هم فنا
 واره ککړی دي څوک د شاه څوک د گدا
 بنکار به وکړی نه شي د سيمرغ او د عنقا
 نه به شي ترلی په زنځير سره هوا
 گل که همیشه وي هسی نه تر ابد
 مينه د دنيا پسندلې نه ده هيڅ دانا

چه توشه ده د عقبه
 واوره پند کړه دا ويننا
 دهغه جهان سودا
 پرې پوهيږي حکما
 رفيع دفع کړي بلا
 غليم دوست کا په هوا
 بوي د عودو وکړي پيدا
 بنايسته کاندي صحرا
 خوشحال درومي په خندا
 يادوي دي پسه دعا
 خطاب در کړي د سخا
 ولوکان فاسقا
 ولوکان زاهد
 دا خبره ده رښتيا
 که ئې مومي څوک له چا
 چه سخې وي هم پارسا
 که بدي نه وي له تا
 آئينه غوندي صفا
 که څوک زشت وي که زيبا
 هم گوهر دي د بې بها
 جفا کار لره جفا
 له بل مخه ئې دوا
 چرته خوندي کا د حلوا
 د سړي په مدعا
 د خپل ځان په تماشا
 دنيا ځای دي د جزا
 که نادان وي که داننا
 په روا پسه ناروا
 پسې مټ کړه په تقوا
 چه له نهی وي سوا

ښه ده ښه ده دا دنيا
 مذمت د دنيا مه کړه
 د دنيا په بازار کيږي
 په دنيا کښي ډير حکمت دي
 که تر سر ئې صدقه کړي
 که غليم لره ئې ورکړي
 که په اور باندي ئې کيږدي
 که ئې توی کړې په صحل کښي
 که ئې نذر کړې و پير ته
 څو ژوندي وي په دنيا کښي
 د حاتم په څير دي ستاڼي
 سخې هر دود و دوست د خدای دي
 هر بخيل د خدای دشمن دي
 دنيا کښت د آخرت دي
 د دنيا طالبان ډير دي
 ولی مرد په کښي هغه دي
 په دنيا کښي بدي نسته
 دنيا بحر دی بهيږي
 خپل خپل مخ په کښي لیده شي
 هم خطر په کښي د شرسته
 وفا دار لره وفا شوه
 له يوه مخه ئې درد وي
 چرته خوندي کاندي د زهرو
 کار همه واره موقوف دي
 مالکان دی نندارچي شي
 هر چه کا هغه به مومي
 لکه دئ هسی به پاڅي
 که داننا ئې پوهيږه
 فتوی ونيسه په مخ کښي
 دنيا نه ده واره دين دي

وطاععت وتسه ولاړ وي
 له حرامو ئې پرهييز وي
 كلمه ئې وي قبوله
 دننيا دكار دپاره
 هم صائم د رمضان وي
 كه ئې توان د حج رسيږي
 دا پنځه بنا د دين دى
 چه ئې يون په دا طريق وي
 كه ئې مال دنيا ډير وي
 دنيا بده دهغوده
 يائې ټوله كا په ظلم
 يائې وركا په شرابو
 يا ناحق خونونه كاندي
 عبادت كا په ځان فرض
 حق باطل كا باطل حق كا
 نه ئې ويره وي له خدايه
 ديوې گيډې دپاره
 هميشه ئې له ستمه
 گوش و هوش ئې هرگز نه وي
 د فرعون په څير به ناست وي
 بتخاني و ته ئې مخ وي
 اختلاط كال له بدانو
 هيڅ نه وي په خاطر كښي
 ورحمان ته پيښه مه كړې

هميشه تړلي ملا
 مشغول وي په پنج بنا
 هم په جهر په اخفا
 فرض لمونځ نه كاندي قضا
 هم زكوة كاندي ادا
 حج هم وكړي پسي بيا
 چه بيان ئې وكړ ما
 هغه كس دي اوليا
 هيڅ دي نه كاندي پروا
 چه ئې كسب وي ريا
 يا د خمرو په سودا
 يائې وركا په زنا
 يا مالونه خوري د چا
 د پادشاه د امر را
 په سبب دروي ريا
 نه ئې شرم نه حيا
 هزار خوني كا بيديا
 واړه خلق وي په غوغا
 د مظلومو په ژړا
 بى پروا وكبريا
 و مسجد و ته ئې شا
 له نيكانو وي سوا
 تولا و توبرا
 خدايه هسي رنگ بلا

هغو بيا موند سعادت په دا دنيا
 نه ملکونه د سليمان په هزار کاله
 يو نفس د خدای په ياد واولی تر دي
 په دنيا کښي لوټ هغو عالمو وکړ
 که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي
 که محنت که مشقت دي خو د دين دي
 بې له خدايه هر چه دي واره فاني دي
 که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي
 له هغه به زيات نادان په جهان نه وي
 ته چه خو وخته فرصت په دنيا غواړې
 عمارت په سر د ريگ روان کاندې
 د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي
 هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي
 په روانو اوبو ورشه عمر گوره
 دا پاخه پاخه سرايونه محلونه
 وری سترگي د آسمان څه هسي نه دي
 هر چه راشي همه واره ځنی درومي
 رياضت په قيامت نه شي مرد هغه ديبې
 هم په دا خوي و خصلت به سبا پاڅي
 هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه
 که هغه جهان په دا کښي ليدې نه شي
 په قيامت به ښه توبه ځپله نه شي
 امانت به د لحد په ميان کښي پروت وي
 نیک عمل حضور جنت دي طاعت بويه
 نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خويونه
 ضدیت د سړی عمر په عذاب کا

چه ئې وکړ قناعت په دا دنيا
 نه يوه کړی طاعت په دا دنيا
 نه د درست جهان دولت په دا دنيا
 چه ئې وکړ عبادت په دا دنيا
 گڼه نشته بل نعمت په دا دنيا
 پکار نه دي بل محنت په دا دنيا
 که لذت دي که زينت په دا دنيا
 څه عزت دي څه حرمت په دا دنيا
 هر چه غواړي فراغت په دا دنيا
 چا موندلي دي فرصت په دا دنيا
 هر چه کاندې عمارت په دا دنيا
 د سړی استقامت په دا دنيا
 بس دي همره نصيحت په دا دنيا
 ډير دي همره اشارت په دا دنيا
 خو به وران شي عاقبت په دا دنيا
 چه څوک پریردي سلامت په دا دنيا
 مسافر دي هر صورت په دا دنيا
 چه ئې وکړ رياضت په دا دنيا
 خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنيا
 هر چه کاندې زراعت په دا دنيا
 زه ئې وينم علامت په دا دنيا
 ما ليدلی دی قيامت په دا دنيا
 هر چه اوسي امانت په دا دنيا
 چه حاصل کا څوک جنت په دا دنيا
 هم جنت دي هم راحت په دا دنيا
 پکار ندي ضدیت په دا دنيا

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته
 که بلنده مرتبه د چا پکار وی
 بل ارمان به له جهانۀ یووړ نه شي
 د هغه جهان سودا واړه دلې ده
 که طالع د سرې نه وي جار وتلي
 نیک له نیکو سره بویه بد له بدو
 ولایت دی خدای هغو لره ورکړي
 که تمام دنیا واړه سره یو شي
 که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښي
 په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه

راشه مه کوه له چا سره جفا
 په دنیا کښي هیڅوک نه دي پاتي شوني
 دا یاران چه نن و تا ته جلو کا
 که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره
 د خزان پای چه بیل شي له ښاخه
 چه په زمکه څاخکي پریوزی له آسمانه
 گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي
 دا په هره ورځ چه خيژی بیل بیل نمر دي
 که جنت په زهد نه دي بې له فضله
 که د نس دپاره سل محنته وکړې
 که تمام جهان په خپله گیده وخورې
 که یوه دانه دوری په لاس ورکړې
 که یو څاخکي اوبه تېري لره ورکړې
 که یوه څله سر د خدای دپاره ټیټ کړې
 بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندې
 آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي
 که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښي

لر ژوندون دي ضایع کيږي بی وفا
 واړه تلونی دي که نن دي که سبا
 په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
 چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
 په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
 بیا له زمکی ختی نه شي په سما
 هغه اوبی چه له سترگو شي جدا
 هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
 هر سرې دي خپله غاړه کړي ادا
 یو محنت به دي پکار نه شي فردا
 یاد به نه شي په درود او په دعا
 هم دغه به دي توبه شي د عقبا
 د دورخ او ستا تر مینځ به شی دریا
 په قیامت به سر بلند شې له هر چا
 په هغه جهان نه سود شته نه سودا
 چه څاریري یو آشنا تر بل آشنا
 چه له چا سره تیریرې په خندا

خدای دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
حاصل مه شه هغه خپله مدعا
په کار نه ده همیشه خپله رضا
خواړه نه دي هغه زهر دي گویا
دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
هسي نه چه واره وگني روا
څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
څه نسبت دي د خطا او د عطا
څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
نه چه مومي نفر ځاي د امرا
نشته بل دوست و دشمن ځما بي تا

يار دي دا که د جهان سنگار دي دا
يار تر گنجه چاپير شوي مار دي دا
د جمله و مخلوقاتو پلار دي دا
تر همه کارونو غوره کار دي دا
که خبر وي چه گل نه دي خار دي دا
بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

سود و زیان د دنیا واره سهل کار دي
چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي
کله د نورو رضا بویه گاهي خپله
ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته گوري
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه
منصفانو لره بویه چه انصاف کړي
د سړی په خاطر هر څه هر څه گزي
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا
خدای دي نه کاندی خطا د چا له لاسه
هسی نه چه سړی واره سره سم دي
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپير شه
دا جهان دی خدای له عشقه پیدا کړي
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته
بل بلبل به د گل نوم اخیستی نه و
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته
د حباب عمر دي وگوري چه څه دي
د مجنون صورت په زړه کړه رحمان گوره

چه له تا سره په سر کاندی سودا
 نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي
 ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې
 بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي
 جدائې به دي هيڅ رنگ قبول نه کړم
 لکه ورسو مقتديان وړاندی امام وی
 زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي
 کاشکی خط د امانی و ما له را کړې
 زه پخپله په تا نه یم مین شوي
 زه په تا باندي مین یم له ازله
 چه د ستا د عاشقی په تیغ شهید شي
 د رحمان و زیړي رنگ و ته نظر کړه

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا
 په وفا د دلبرانو غلط مه شه
 د خوبانو طایفه ده هسي شوخه
 د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه
 دل و دین په یو نگاه د سړي یوسي
 بل به هسی سرگردان په جهان نه وي
 ته چه ژغورې سر و مال په عاشقی کښي
 د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې
 د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه
 چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو
 یو گفتار ورلره بس کانه رحمانه

آواره کړه اول دین پسې دنیا
 دغه قوم دي بې وفا و کبریا
 چه غور نه باسي د چا په واویلا
 عمل نه کا په گفتار د اولیا
 نه یې ویر له چا کیري نه حیا
 یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
 عاشقي دا هسي چري ده ویریا
 خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
 چه دي غوخ کا له زړه خیري د ریا
 نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
 څه به هر ساعت پوښته کړې بیا بیا

بيلتانه مي لنې بلي کړې په سر بيا
ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بيا
جدایی دي راته جمع کړ لښکر بيا
که صورت مي خدای پيدا کړ په محشر بيا
چه مي وليده په سترگو ستا بشر بيا
خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بيا
خپل حبيب را باندي پرانیت هغه در بيا
خدای دي خير کا چه لا وکړي بل نظر بيا
په صدف کښي دخل نشته د گوهر بيا

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بيا
که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی
ما لا نوم د عاشقی آخستي نه و
پس له مرگه به ئې بيا له تا قربان کړم
د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و
چه رقيب راته تړلي په زنخیر و
په يوه نظر ئې زړه را څخه يووړ
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه

نه در معلوميري دغه خپل جور و جفا
ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه غما
رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
نه را معلوميري د دردمند د زړه دوا
وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
زه خو ئې مجنون گڼم که نن وي که سبا
زه خوگوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وينا
دا غما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

ته چه ما ته وايي چه په څه کوې ژړا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي
يو د ستا مانی شه بل غرور د رقيبانو
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي
سپي هم په عذاب د جدایی د وژلو نه دي
هيڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره

صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
چه آشنا په تيغ حلال شي د آشنا
چه زمين غوندي پايمال شي د آشنا
په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
چه تر غورمې قيل و قال شي د آشنا
چه يوه گړی محال شي د آشنا
چه په زړه مي زرغون خيال د آشنا
نه به بل څوک په مثال شي د آشنا
چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

چه ئې نقش په زړه خيال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تيغ هسي مخ روڼ وي
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي
خوشحالي غما د زړه په هغه دم وي
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي
نور د هيچا قيل و قال می پکار نه دي
هم هغه يوه گړی را باندي کال وي
زرغونه کاندي دانه زما د عيش
نه بل څوک غما طيب بې آشنا شته دي
د رحمان نظر په هيچا باندي نه وي

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا
د بنایست صفت ئې خو کوم حیران یم
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي
نه پوهیرم چه په کومه لاره درومم
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي
همیشه د بیلخانه له غمه لولم

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم

عالمان دي روښنايي د دې دنیا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گزری
په مجلس د عالمانو به سره زر شي
جاهلان دي په مثال د مردگانو
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیري
هر سړی چه رتبه نه لري د علم
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم

لا ئې نه حسابوي د ځان بها
په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
لکه ذات د وینسته نشته دي په ها
تل به گنج باندي پراته وي اژدها
چه په سر کاندې اودنړی د سوها
چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
زه رحمان نعوذ بالله منها

نه گروهیري په ژړا آشنا ځما
ستا د غور نه ده لائق وینا ځما
راته وینن اوده شه دلربا ځما
لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
سمندر بویه په دې صحرا ځما
دغه روح له تنه شه جدا ځما
که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي د تمام جهان پیشوا
عالمان دي د دې لاري رهنما
همدمي د عالمانو ده کیمیا
که څوک کاني وي یا لوټه د صحرا
عالمان دي په مثال د مسیحا
عالمان دي واره هسي اولیا
سړی نه دي خالی نقش دي گویا
که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا
 که مي هر خو دلبري او دلجوئي کا
 په يوه گړۍ می يار هم مي آشنا شي
 دا زه خپله تسلي کړم يار ئې بولم
 يو زمان و يو دم بې خپله صنمه
 هر سړی په يوې چاري خدای مشغول کړ
 ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه
 چه مي غوړد په نارو نه باسي حيران يم
 بې د يار له بڼه ديدنه دي خدای نه کا

دا دننډيا د بې وفا
 نه ئې مخ شته نه ئې خټ شته
 په يوه گړۍ ئې مخ وي
 په يوه گړۍ د ستا وي
 په يوه گړۍ ئې درد وي
 په يوه گړۍ ئې خوف وي
 په ساعت کښي بقا وي
 په ساعت کښي ئې سکوت وي
 په ساعت کښي ئې خندا وي
 په ساعت کښي ئې وفا وي
 په ساعت کښي ئې افلاس وي
 چه نه شان لري نه شکل
 خدای څوک پيښ مه کړه رحمانه

بې وفا ده بې بقا
 لکه لوتنه د صحرا
 په يوه گړۍ ئې شا
 په يوه گړۍ ئې ما
 په يوه گړۍ دوا
 په يوه گړۍ رجا
 په ساعت کښي ئې فنا
 په ساعت کښي ئې غوغا
 په ساعت کښي ئې ژړا
 په ساعت کښي ئې جفا
 په ساعت کښي ئې غنا
 کله دا شي کله دا
 په دا هسسي رنگ بلا

تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
د بل طمع توقع کيږي له ما
واړه غواړي خپله خپله مدعا
لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
څوک به څه کا له هغو سره خدا
تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
څه به زيست شي له رحمان سره د چا

ځان صياد کړه د عنقا
سپور په آس شه دهوا
اوبه وڅښه د بقا
په آسمان لکه عيسا
چه دروښيي کيميا
که حاصل کړي واړه دا
له خوبانو د وفا

سبا خواست کوي له خدايه د بنوروا
ليونی کړې ډير حرص ډيري هوا
يوې گيلوي مختورن کړې هم رسوا
نور به څه کړې په جهان د چا پروا
دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
خداي دي نه کا نابينا د چا پيشوا
و چارپای ته څه روا څه ناروا
په معنی کښي نابينا دي ناشنوا
چه له دینه له مذهبه وي سوا

په بنادی بناد شوي نه يم د هيچا
که زه طمع توقع له بله نه کړم
که مي ورور که مي عزيز که مي فرزند دي
په هر کور کښي رنځوران راته پراته دي
د دنيا خبري واړه په دنيا شي
که په کلي کښي مي کور دي زه گمان کړم
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نيمگري
چه ئې ښه توبنه و بله سره نشي
په توده زمکه استوگنه ده مشکله

که خپل زړه غواړي له چا
د حباب کلاه په سر کړه
لکه حضره سي پاڅه
له زمينه قدم کيږده
دهغه استاد شاگرد شه
دا چه ما درته بيان کړه
هاله طمع کړه رحمانه

که نمابام تر ستوني ښکته کړې حلوا
په هيڅ حال کښي دي قرار و صبر نه شي
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري
چه په خپلي رسوايي دي پروا نشته
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسي
نفس بې شماره عالم پرې يست و کوهي ته
په روا په ناروا کله پوهيري
چارپايان که غور و سترگي لري څه شو
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم

بیل به وبله نه کا درد ستا و سر ءما
نشته د دې چاري توان يو موي قدر ءما
ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ءما
بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ءما
نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ءما
څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ءما
چري دي دلبره بې تا بل دلبر ءما

سل ځله که وخورې ناصحان ځگر ءما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک
ستا له محبته جارواته ءما دروغ دي
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلي
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه
خوب د کور و کلي په نارو ءما برهم شه
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي

چه اوراد بې په هر صبح و شام ءما
سل توبې دي په هغه کلام ءما
نه شي نه شي په هيڅ رنگ آرام ءما
زار شه ستا تر ميني ننگ و نام ءما
هير شه دلته واړه بل مقام ءما
پخته نه دي دغه عقل خام ءما
غو چه خاوري نه دي هر اندام ءما
غو به گرزي په دا دور جام ءما
وايه کله به حاصل شي کام ءما

هسي ياد بې هميشه مدام ءما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنگه
ننگ و نام که ستا په مينه له ما درومي
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ
خو د عشق په خمخانه ئي داخل نه کړم
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه

خير دي دا که وايي بد په کار ءما
نه به کا انشاءالله انکار ءما
بې له دې نه شته بله لار ءما
چه څه دي هم دا دي واړه کار ءما
اي دلبره ماخله ته آزار ءما
سيند د اوبو درومي په رخسار ءما
گفت و گو نشته بل څه په ديار ءما
خود به ځان څرگند کا انتظار ءما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ءما
هر هغه چه وي دلبر ءما ليدلي
سر ءما درگاه د هغه يار عزيز وي
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا
ياره ستا په جدایی او په ډير غم کښي
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبري
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه

سر ځما سامان ځما څار شه تر جانان ځما
ريان ځما نقصان ځما واپه د يار هجر دي
مينک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاوری دي
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښي نه رسي
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کښي نه رسي
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي
وصل هم هجران ځما اي رحمانه خير دي

بادشاهی لري هر يو غلام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختگی کا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي
همیشه به له مقامه بې مقام وي
چه په خپلو وینو گل غوندي غرق نه وي
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي
فراموش کاندي همه نوري مستی
دام د ستا د تورو زلفو عالم گیر دي
زه رحمان دعا سلام په هغو وایم

د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پختگان دي په دې خم کښي خام د ستا
چا چه نه وي اوریدلي نام د ستا
هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
و به نه ويني رخسار گلquam د ستا
چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
چه تر غور ئې شي شیرین کلام د ستا
هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
تنها نه يم نښتی زه په دام د ستا
هر چه ما لره راوړي سلام ستا

هر چه وويني په سترگو روي د ستا
 بې دماغه په تر سر و تر مال تير شي
 که لوئي کړې څه بې ځايه خو ئې نه کړې
 نو بهار دي عالم سير د بوستان کاندې
 د عيسی له دمه دم وهلي نشم
 هم په دا مي له چشمانو رود بهيری
 هميشه ئې زړه په اور باندی سپند وي
 د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه کبني
 و زنجير وته ئې څه لره را کارې
 و گړنگ وته پخپله ځان پرې باسي
 که ته سل ځله ځما ئې زه د ستا يم
 گل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!

مخ ئې کور وي هميشه په سوي د ستا
 چه يې تير شي تر دماغه بوي د ستا
 چه په دا رنگه قامت دي لوي د ستا
 خدای و ما و نه بوستان کړ کوي د ستا
 چه خوله بيرته شي په گفتم و گوي د ستا
 چه ياديري مي قامت دل جوي د ستا
 و هغو ته چه څرگند شي خوي د ستا
 چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
 ليونيو لره بس دي موي د ستا
 چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
 تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
 نه گروهيري يار په هاي و هوي د ستا

خوی که په دا شان وي دل آزار ستا
 حيف چه اوريدي شي لیدی نه شي
 بيا دوباره نه گوري و بل ته
 خدای زده چه ته يار د کوم يوه ئې
 ځاي د پنبو اينودو مونده نه شي
 بل به هسي نه وي که خدای کاندې
 بل گمان په ما باندې و مه کړه
 عشق له حُسنه حسن دي له عشق
 ته ځما مطلوب يې زه طالب يم
 ته که تازه گل د نو بهار يې
 جور دي که جفا ده که ستم دي
 جور و جفا څوک په بها پلوري
 يو تار که ضايع شي ستا د زلفو
 سل ازمينستونه دي را وکړه
 تير يم زه رحمان له هره کاره

څه بنادي به کاندې طلب گار ستا
 حسن و لطافت پرې وار ستا
 هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
 هر طرف ياران دي صد هزار ستا
 همره عاشقان دي په دربار ستا
 ما غوندي خاکسار و هوادار ستا
 عمر واره زه و انتظار ستا
 ته نگار ځما يې زه نگار ستا
 ته ځما طبيب يې زه بيمار ستا
 زه يم عندليب په لاله زار ستا
 واره مي منلي دي يک بار ستا
 زه يم د جورونو خريدار ستا
 ځان به صدقه کړه په هر تار ستا
 حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
 اوس مي ملا تړلې ده په کار ستا

ستا په خیر نه دي خوبان لیدلي ما
 هیڅ وفا له عاشقانو سره نه کا
 چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي
 د زړه غولي مي نیولي ستا غمونو
 چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخیست
 نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي
 زه رحمان بې یاره خوب و خندان نه کړم

نه په غورو چري اوریدلي ما
 دلبران دي واره ازمایلي ما
 بل یو مخ ته نه دي بیا کتلي ما
 نور غمونه نه دي له زړه ویستلي ما
 دي له بله کاره لاس وکښلي ما
 ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
 بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه امید په عمارت د دې دنیا کا
 د آسمان توسن هیچا نه دي تېرلي
 نه لویه په آدمیت آموخته کیري
 له فلکه د وفا امید باطل دي
 زمانه په اسلام کفر سمه گزۍ
 فما د دهر علامت په سترگو ولید
 هیڅ امید مي د ایام په گردش نه شي
 په خپل عمر به هیچا لیدلي نه وي
 که د گلو غنچه کیردم په دستار کښي
 که وزورو وته لاس کړم خاوري کیري
 جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانیرم
 همره صبر دي عاشق څخه له کومه
 که د اور جامه را واغوندې دلبره
 په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وایي
 ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي
 عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري
 که زه طمع کړم د گلو له طالع نه
 که زه خان ژغورم په عشق کښي له عالمه
 همیشه به په عالم کښي وي سرخ رویه
 دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي

د کاغذ په کشتي سیر د دریا کا
 څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
 نه امید د مروت شي له افلا کا
 کله دیو له آدم زاد سره وفا کا
 فرق د تور و د سپین کله نایینا کا
 په هر دم هزار پیدا هزار فنا کا
 چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
 هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
 شوم طالع مي هلته خار ځني پیدا کا
 که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
 خوشي زړه مي په دیدن پسی ژړا کا
 چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
 په نظر ځما جلوه لکه دیبا کا
 زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
 چه روغ خلق په رنخور پوري خندا کا
 په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
 ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
 زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
 چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
 که دلبر د دیدن مي پیاپی را کا

ڄاي ٿي برشي تر افلاڪا
 ڇه ٿي ستاد درگداڪا
 بادشاهي و ته نورشاڪا
 نه په ارض نه په سماڪا
 نه په دين نه په دنياڪا
 ڄان جهان واره فناڪا
 ستا په مينه کڻي تالاڪا
 ترڪه خپله مدعاڪا
 دي هم مخ په هغه خواڪا
 له هغه سره جفاڪا
 له هغه سره وفاڪا
 خوله تاسره خنداڪا
 خو په تاپسي ڙاڪا
 ستا په ذڪر مشغولاڪا
 که ڄوڪ مينه په رشتياڪا
 ڇه رحمان وايي هم داڪا

هر ڇه ستا ڪوڙه ماواڪا
 ڄان هاله ورته بادشاه شي
 ڇه دستاد درگدا شي
 نظر بي دستاله رويه
 مينه بي دستاله مخه
 ستا په مهر و محبت کڻي
 دنيا ڪورو وگري
 رضا ستا په رضا ڪيري
 وهر خواه ته ڇه ستا مخ شي
 ڇه له ڇا سره جفا ڪري
 که له ڇا سره وفا ڪري
 که په عمر چري خاندي
 که په عمر چري ڙاڙي
 که مطلب ٿي ديدار وي
 درشتينو مقام دا دي
 عاشقان په عاشقي کڻي

صد چندان لکه جفا همره وفا کا
 يو په سله همره مينه يار په ما کا
 مجنون ڄڪه په ليلي پسي ڙا کا
 نه يوازي دغه ناز په ما و تا کا
 فرشتي ڇه ٿي د حسن تماشا کا

هسي نه ڇه ڄما يار واره جفا کا
 لکه زه ڇه په خپل يار باندي مين يم
 زره ٿي وري په احسان دي نه په جور
 درست جهان د خوبويانو ناز بردار دي
 نه به گوري رحمان خشڪل هغه مخ ته

ڇه فرهاد غوندي ڪوهڪن وي ڄه به خوب کا
 ڇه ٿي هر نفس رفتن وي ڄه به خوب کا
 که د سلو شپو ڪرمن وي ڄه به خوب کا
 ڇه په اور کڻي ٿي وطن وي ڄه به خوب کا
 د هغو ڇه يار دشمن وي ڄه به خوب کا
 هر ڇه تا غوندي غمجن وي ڄه به خوب کا

هغه ڙوي ڇه مين وي ڄه به خوب کا
 هر نفس د سڀي تله دي له جهانه
 ڇه سبا له خپله ياره جدا ڪيري
 عاشقي ده خدای له اوره پيدا ڪري
 د رقيب له جوره خوب د عاشق نه شي
 خوب خدا په بي غمی ڪيري رحمانه

چه په سترگو کښي ئي خار وي څه به خوب کا
 خوب له ياره سره هم د عاشق نه شي
 په دنيا کښي خوب هغه کا چه نادان وي
 کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښي
 ديدار نه دي چا په پتو سترگي کړي
 بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته
 هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي
 زه رحمان د يار بنده و خدمتگار يم

هغه ژوی چه بې خدايه محبت کا
 محبت بې خدايه واره د زړه رنځ دي
 خر خاري ده چه ئي يو له بله کاندې
 نتيجه ئي ريش کنده جامه پاره وي
 هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي
 بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی
 چه د تورو زلفو سوزيدي چا وشي
 رحمان ځکه د ريار متابعت کا

اورنگ زيب چه آرايش د تخت و تاج کا
 به جهان کښي به ئي پاتي ښه بد نوم شي
 اوبه سترگو لره لارې اور د زړه شه
 جدائي ځما په زړه کا هسي چاري
 ځما اوسني چه پيدا د زړه له ريم شوې
 زه غمجن د عيد په جشن خبر نه شوم
 هر ناوک چه د قضا له شسته خيژي

چه په زړه ئي غم د يار وي څه به خوب کا
 چه ئي يار په بل ديار وي څه به خوب کا
 هغه ژوي چه هونيار وي څه به خوب کا
 هغه څوک چه طلبگار وي څه به خوب کا
 چه مطلب د چا ديدار وي څه به خوب کا
 چه په خوا ئي هسي لار وي څه به خوب کا
 هر چه غوڅ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
 چه بنده و خدمتگار وي څه به خوب کا

همگي واره بې ځايه محبت کا
 که مدام له چنگ و نايه محبت کا
 هر خود راي چه له خود رايه محبت کا
 آدم زاد چه له چارپايه محبت کا
 هر سپی چه له دې سرايه محبت کا
 د مگس په خيږ له ورايه محبت کا
 هغه کله له همايه محبت کا
 چه رهروله رهنمايه محبت کا

تخت و تاج به ئي مرگي تاخت و تاج کا
 که دي چاري د کسری او د حجاج کا
 څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
 لکه باز چه په تارو او په دراج کا
 لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
 که نور خلق هاي و هوي ته احتياج کا
 زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېرییپه نبیر و په دعا
څه شي کړوني خدای دي
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه

د بې دردو همدې به دي بې درد کا
صحت بې تاثیر نه دي دا حدیث دي
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیردي
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه

که په گنج د شاهی فخر شهریار کا
خرقه پوښه په خرقه کښي دي موندلي
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښي
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه
نس د گور و د مور یو دي په معنی کښي
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي
هغه مخ چه مادر زاد بنایسته نه وي
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گزري
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښيني
د مستی د هوبنیاری یون خرگند وي
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي

د نامردو همدې به دي نامرد کا
گنگو نمرې هم په خیر د گنگو زرد کا
هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا
هغه عیش چه ئې بلبلۍ په گلزار کا
په وصال کښي غم د هجر ورد و څار کا
خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
بیا ملاح د زرونو کله هلته کار کا
مشقت د مشاطې واره مردار کا
چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
په هر چا کښي چه څه وي هسي رفتار کا
هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
چه د دین متاع بدله په دینا کا

د خدای کره به څوک په پوهه تغیر نه کا
 که څوک هیچري نظر په تقدیر نه کا
 که هیچري بیداري و شبگیر نه کا
 چه فلاني سړی تالاش و تدبیر نه کا
 په خپل لاس به خپسر هیڅوک دلگیر نه کا
 سترگي وخوره چه څوک همره نظیر نه کا
 برق به هیڅوک په فانوس کښي اسیر نه کا
 کوم بادشاه دي چه منت د وزیر نه کا
 چه فلک ئې و آخر وته ویر نه کا
 یاري څه پکار چه نغوته د پیر نه کا
 چه د پلار ویل په زوي څه تاثیر نه کا
 چه له شرمه ئې هیڅ غل وکا سیر نه کا
 څوک گمان په ځان د هسي تکبیر نه کا
 ځان یو دم د خدای دپاره زهیر نه کا
 دل جوئي په یوه ټوک د فقیر نه کا
 و آشنا وته کاته په څیر څیر نه کا

که سړی د خپلي پوهي تقصیر نه کا
 خواه مخواه به د تقدیر شوی ور پښی شي
 د هغو چه بخت بیدار وي غم ئې نشته
 دا له خپلي کم پوهی مونږه څه وایو
 دلگیری او خوشحالي که په خپل لاس وي
 معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي
 دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي
 د دنیا سړی همه واره درماند دي
 کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي
 په خوله هر یو سړی اسم د پیر اخلي
 دغه نښي د قیامت نه دي نور څه دي
 هسي چاري له ناصحه واقع کیري
 په مرده پسې تکبیر و کاروان شي
 په دنیا پسې درست عمر زهیریري
 د عیال دپاره تیر تر سر و مال شي
 رحمان گرم دي چه نارې د هجران اورې

لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
 په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
 لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
 اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
 کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
 هسي دین و دنیا حکم په ځان ځان کا
 لکه څوک چه د باغ سیر په خزان کا
 په سفر استوگنه څو مسافران کا

چه امید په عمارت د دې جهان کا
 د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته
 نادانانو هسي دین په دنیا بایلو
 د دنیا و دین نسبت و بله نه شي
 عشق د نفس له خاصيته میره دي
 لکه کار د گوش و چشم سره بیل دي
 په پیری کښي د ځوانی خیال دي هسي
 بې درگاهه ئې بل ځای د رحمان نشته

مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
 که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
 غنچې سر په زانو کښېښود خدا نه کا
 زړه چه ژاړي سترگي څه رنگ ژړا نه کا
 دانا ځکه وابستگي د دنیا نه کا
 د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
 هنرمند سپی دا هسي سودا نه کا
 چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
 هر بادشاه چه دلجوئي د گدا نه کا
 څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
 نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
 هغه غور هر گز په نوره وینا نه کا
 چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
 که اغیار مي خدای له میانه پیدا نه کا

عاشقان د ناصحانو وینا نه کا
 واپه جور د دې دهر مي قبول دي
 چه د گلو پریشاني شوه ور څرگنده
 و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي
 دنیا کل په احمقانو ده ودانه
 چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي
 بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوري
 که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي
 گدائي که ورپېښيري ځاي ئې دا دي
 چه بیدل ئې په یوه نگاه رغیری
 هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلوي
 چه تر غور ئې وي وینا د آشنا شوې
 و به نه رسي د یار تر بلند بامه
 زه رحمان د هغه یار په ژړا خوش یم

کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
 د کوم آس په خوله کښي دخل لگام نه کا
 مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
 زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
 ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
 ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
 دوباره له دې سجوده قیام نه کا
 لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
 خو صورت د عشق په اور کښي تمام نه کا
 هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
 نوره مینه د شرابو په جام نه کا
 خو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
 لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

زړه مي بې خپله نگاره آرام نه کا
 بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې
 د آسمان مانې به هم قرار نه وي
 گاه ئې کښینوي په تخت کله په خاورو
 بې له سروی چه آزاده خدای پیدا کړه
 کوه و دشت هم د خزان له غمه ریردي
 چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي
 چه ئې کپه د یار په لوري لوبښې
 نشستن د عاشق نشته لکه شمع
 چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو
 چه لذت ئې د سرو شنډو وي موندلي
 په هغو د لعلو لبو مي حرام دي
 رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي

خما اوښی چه دا هسي شست و شو کا
د عاشق د سښې چاک به ور څرگند شي
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ
گل څه نه وايي چه غرق په وينو ناست وي
زه که مرگ غواړم بې ياره خو گرم نه يم
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي

خو يو ځله ئې تاراج په جفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهيرم
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي
خو ئې خپله مدعا حاصله نه وي
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر
که آهو نه آتښين پسې وکارم
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي

يار له ياره سره مهر و وفا نه کا
چه قبول به دغه عجر خما نه کا
هغه هيچري د نورو رضا نه کا
مهرويان په خوله د خضر سودا نه کا
گوش و هوش د دعاگو په دعا نه کا
لکه سروه له خزانه پروا نه کا
دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته دا سرخي و سفیدي ده ستا په مخ کښي څه اثر به ځما اوښي په تا کاندې عاشقان دي سترگي روڼي کا په عشق کښي ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميري حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو هسي نه چه زه دلبر و تا ته وایم سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي يو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ

چه به نه وي بل دا هسي مست خراب لکه بوتې ته لاس اچوي غرقاب که ځما په مخ باران دي د سحاب لا تازه شي اور په اوښو د کباب دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب ځکه زيست په توره شپه کاندې ماهتاب چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب خدای دي تا لره درکړي دا خطاب د مصحف په صحيفو باندي اعزاب هم په دا چه بې حساب دي بې حساب بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وټري د زلفو په طناب هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي چه توسن د فلك زين کاندې له نازه په درگاه ئې درويزه کاندې د حسن چه په ياد کښي مي سرې شونډي سپين رخسار دي چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي

بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب چه بې سره په سر نه لري حباب دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب کنډولی په لاس سپورمۍ هم آفتاب له چشمانو مي بهيري سره شهاب راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب درست مي ډوب کاندې په مښک و په گلاب لکه څوک په نغمه خوښ وي د رباب باري چري شي بې ياره خورد و خواب د رحمان تمام غزل دي انتخاب

هر مطرب چه غوري تاو کا د رباب
 چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم
 هم ئې تار هم ئې گفتر هسي اثر کا
 يو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتو
 څلورم ئې يو ساقي د څنگه کښيني
 دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه
 شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي
 چه دا همره آفتونه سره ټول شي
 چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا
 را څرگند به شي پرهيز د پرهيز کارو
 زه رحمان له ريا زهده پناه غواړم

ورقونه لټوم د هر مکتوب
 يا تنور دي يا دکان د آهنګرو
 په خندا خندا ځان اچوي واورته
 زه چه غم د مهرويانو را په زړه کړم
 گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته
 په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ
 عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته
 هغه څه پوښتې له هجره له وصاله
 چه نظر ئې له صورته په معنی کړ

په کښي غواړم خال و خط د خپل محبوب
 چه په عشق کښي تصور کړم خپل قلوب
 خداي څوک مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
 له دې غمه لار شي زړه را څخه ذوب
 دا مشکل مشقتونه د ايوب
 چه ځان ړوند کړ په يوسف پسې يعقوب
 ښه رخسار د مهرويانو په اسلوب
 چه پخپله هم محب شي هم محبوب
 و رحمان وته يکسان شو زشت و خوب

راته هیڅ شی خپل تلاش و خپل ترتیب
گڼه نشته په جهان کښي بل طیب
که خدای دي نه کاندې خپل یار د چا رقیب
لکه څوک چه په وطن کښي شی غریب
که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب
مگر خود پخپله خدای د چا طیب شی
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو
چه خپل یار د چا طیب شی مثال دا دي
چه غریب شی په وطن کښي فرق ئې نه وي
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه
دښمن هم د سړي کله کله دوست شی

ته په سل رنگه غایب
چه زه مست یم ته تایب
دا هم نه دي مناسب
زه مغلوب یم ته غالب
د مطلوب او د طالب
خدای په ما باندي واجب
چه ئې وکنیم په کاتب
د ارواح او د قلوب
زه ئې پرینودم نایب
په څو رنگه عجایب
څما واړه مراتب

زه په سل رنگه راغیب
دا به څه رنگ شی دلبره
که له جوړه دي فریاد کړم
که څه وایم نه مې رسي
څه سیالي برابري ده
دا ستا مهر محبت کړ
درد و غم دي هممه نه دي
جدائي ده پیره سخته
چه مجنون په ځانکندن شه
وصیت ئې راته وکړ
چه روزي دي شه رحمانه

ت

که می وشي له دلبره ملاقات
پس له دې می دي استوگنه خدای نصیب کا
بنائي دا که زه خپل یار و ته سجده کړم
د خپل یار تر لعلو لېو به ئې څار کړم
دا ځما د یار جلوه ده چه لیده شي
تر ما لا په دلبرانو ډیر مین دي
د ریا له زاهدي ځما توبه ده
په ورځ بند و نصیحت وایي و بل ته
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي ایښي
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم

آفرین د عاشقانو په همت
نه ئې هیچري تغییر و نه تبدیل وي
که څوک سل نصیحتونه ورته کاندې
چه په یار پسې تر ځان و جهان تیر شي
که تمام عمر ئې یار په سترگو ناست وي
که یو دم شي هغه یار ور څخه لري
که دوزخ لره د یار په مینه درومي
د عشق لار د توکل په پښو غوڅیږي
په تالاش او په تدبیر کله مونده شي
د عاشق خاطر له غیره پاکیزه دي
خدای چه زړه د طالب کاني کړ رحمانه

چه په عشق کښي يك انداز وي يك جهت
که تمام جهان پرې وایي ملامت
غور ئې نه وي د هیچا په نصیحت
څوک کولي شي دا هسي مشقت
تمام عمر ورته ښکاري یو ساعت
هغه دم شي ورته عمر د قیامت
دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
نه په پښو د ریاضت و دیانت
چه موقوف وي هغه کار په عنایت
د دریاب په مخ کښي نه وي نجاست
کاني پریوت د طالب په عمارت

ث

چه وييلي مي له تا دي دا حديث
 چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو
 په ثنا د دل پسندو دلرباو
 لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا
 چه اوصاف مي د سرو شنډو په کبني راوړه
 نه پوهيرم چه اوبه دي د حياتو
 د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي
 ستا و مخ ته که څوک شمس و قمر وايي
 که څوک وايي چه چا کړي دا حديث دي

د وصال شپه مي بدله په بيلتون شوه الغياث
 ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله
 هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهيدلي
 د وصال په طمع طوق د جدائې شه را په غاړه
 په حکمت په عقل بيتي د عشق څوک اخستي نه شي
 ما رحمان د يار وصال په آسای موندلي نه دي

يار ياري را سره نه که الغياث
 سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته
 په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهيرم
 خو چه را کاري چوگان په مخ د زلفو
 بيلتانه ئې پېښاور راته تنور کړ
 هيڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي
 په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ يم
 سل خبري که له صدقه ورته وکړم
 چه مي ويني له رقيه سره خاندي
 زه رحمان مدام د يار په زما درومم

نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغياث
 نه ارزيري په کنجکه الغياث
 آفريدی ده که ختکه الغياث
 کوي ځما دا خراب زړه که الغياث
 له خيبره تر اټکه الغياث
 نه پوهيرم چه په څه که الغياث
 يار جفا هممه په څه که الغياث
 يار يوه را سره نه که الغياث
 په ژړا مي ليمه سره که الغياث
 يار په خپله رضا تله که الغياث

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترگو
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي
په هغو کښي چه څه بوي د عاشقي وي
ابراهيم ادهم څه هسي نادان نه و
مجنون هسي رنگ مين په ليلي نه و
ليونتوب له ليونو ته تلوني نه دي
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي

حکيمان ئې درمانده شي په علاج
د اوبو په ځاي خوناب کاندې اخراج
ډوب وي تل د عاشقي په امواج
په کښي نه وي بوي د رسم و د رواج
چه نظر ئې يا په تخت و يا په تاج
چه په نورو ئې موقوف و احتياج
که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
دغه دار دي و رحمان وته معراج

ح

لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
هم په دا د آينې په خيږ حيران دي ځما روح
هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح
هسي رنگ په ضعيف تن کښي نمايان دي ځما روح
سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښي
ستا د مخ د آينې له برکته ځما جانان
لکه رنگ د ميو نابو چه لیده شي په بښينه کښي
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله
چه حاصل مي له حسنه روښنايي شوه په طلب کښي
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه

ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
له صورته دي وتلي ځما روح
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
چه هر گز مَلِكُ الْمَوْتِ پرې نه پوهيري
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك كړ
که وي هم به تا څخه وي که خدای کاندې
بلبل نه دي دا چه الوزې په گلو
چه ئې خاورې كړ صورت د ستا په درکښي
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي
ډير غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي
مگر د يو وي چه بې غمه وي په هجران کښي
دا فتنې او فسادونه به وو چري
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي
چه يوسف ئې د دنيا په متاع ورکړ
چه بوسه له ياره غواړي بې ادبه

نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
آفریده کړ خدای جهان دا هسي شوخ
پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
خدای دي نه کاندې رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هيڅ په مخ کښي نشته
هيڅ په سترگو نه وينم دا خپل صورت چه کوم دي
درد و آه کارم بهانه د تماکو کرم
نورو کړي واړه همگي د دنيا کار کا
شکر چه ئې خلاص کرم د نور خلقو له مينه
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سيل

تير تير سر ما له په بازار یم ستا د مخ
هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
سر په سجده ايښي منت بار یم ستا د مخ
بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا ليدلي و د چا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خدای هيڅ کړ
ډير مخونه د جفا دي را څرگند کړه
خو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه
د رقيب طمع مي نه وه ستا په در کښي
زه به څه رنگ د رقيب و مخ ته گورم
د چکنا چکنی بيلتون په نيمه شپه وي
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنيا گوري

چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
گڼه هر يو آشنا گوري د آشنا مخ
لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
که موندې شوي بل د ستا په خير زيا مخ
په جنت کښي دي رابښود د بلا مخ
کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
خدای بې تا ور څرگند مه کړه د دنيا مخ

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد
 نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیري
 عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي
 دغه واره کرامت د عاشقی دي
 د دنیا چاري همه واره فاني دي
 لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گزري
 هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه
 که جمشيد وُ که بهمن که کی قباد وُ
 رسولي ئې تر مراده هيڅوک نه دي
 نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل
 زه رحمان د زمانې له جوړه درومم

ما د عشق عمارتونه کړل بنياد
 لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
 چه به نه وي بل دا هسي پير استاد
 چه څوک غوټ کاندې څوک قطب څوک اوتاد
 څوک به څه کا په دا چارو اعتماد
 نه استوگنه چرته کاندې نه استاد
 که جمشيد وُ که بهمن وُ که قباد
 که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
 همه واره هسي پاتي شول نامراد
 که ئې آل که ئې عيال و که اولاد
 خپل صاحب لره په داد و په فرياد

هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
 لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
 آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
 په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
 زه هم هسي په داد ور یم څرگند
 هر کلام مي د لپږ شه دل پسند
 په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
 حلوايانو څخه نشته هسي قند
 بل به نه وي سخندان و هنرمند
 ولي نه یم د زمري په څير گزند
 ولي نه یم په دا چارو ډير خورسند
 ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پيوند
 نه خليل نه دواذبي یم نه مهمند
 گویا پلار ته نصیحت کاندې فرزند
 گویا کاندې په خپل ځان پوري ریشخند
 بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

زه که لافي د وفا کړمه هر چند
 زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي
 آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي
 لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي
 لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي
 چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه
 لکه خوند لري ځما خوړې خبري
 هغه قند چه خدای ځما په خوله کښي کښيښود
 لکه زه چه سخندان و هنرمند یم
 په اشعار کښي قوتناک لکه زمري یم
 هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیرم
 بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي
 زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه
 چه و ما ته نصیحت کا څوک په عشق کښي
 هر سری چه آئینه په لاس کښي خاندې
 رنگ ریزان دي اول خپله ږیره رنگ کا

که قاصد یې د مقصود هر چه درشي ستا په وړاندي هر چه دي سوي له خدایه رضا پاسله و قضا ته وهستی و ته جلوه کا ته و خان و ته نظر کره نندارچي د خپل صورت شه امتي د ابراهيم شه د غفلت له خوبه پاڅه مقید و مشغول اوسه آسمان طوره په رکوع شه ټول اشیا د خدای ثنا کا که بیدار شي خود به واورې که ایاز غوندي بنده شي ټول اسباب د بندو که دانا یې و بله بیل کره خو سپند نه شي په اور کښي خان له خبثه پاکیزه کره هلاک ځکه شي رحمانه رحمان بې د یار له ذکره

آواره کړه زیان و سـود
 واره وگڼه بهه بـود
 واره وگڼه نابـود
 مدام خوښ اوسه خـشـنـود
 لکه ابرهـسـي دود
 چه قبول یې که مـردود
 چه مسلم یې که جهـود
 تابع مه شه د نـمـرود
 خوبه اوسې خواب آـلـود
 په دعا و پـه درود
 زمین طوره په سـجـود
 په نغمه لکه داوود
 په هر لـوـري دا سـرود
 نور به ناز کړې په محـمود
 مهیادي هم مـوجـود
 فرموده و نـافـرـمـود
 نه وي خوند د بـوي دـعـود
 لکه بحر نامـعـدود
 چه پاک نه شي دا وجـود
 نه زده بل گفـت و شـنـود

د

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار گډه
دغه حق د بلبالنو په جانب دي
زه په وصل كښي هجران هسي پيڅمه
په اميدو د زلفو ونستم په دام كښي
د ديدن په گدائي كښي مي ننگ نه شي
د وفا د گلو پاني په كښي نشته
زړه مي بې له خپل نگاره آرام نه كا
كه پخوا تر آشنائي بيلتون لیده شوي
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص كړم

له غيرته مي ليمه شو په خونبار گډه
خداي دي نه كا منښگيرك په لاله زار گډه
لكه څوك چه خالي لاس وي په بازار گډه
روهيلي وم ساده دل په هندو بار گډه
درويزگر يم د بدانو په بازار گډه
كاشكي مه وي د دې دهر په گلزار گډه
كه هر خو ئې كړم په نفس و په نگار گډه
هيڅ بنده به د خداي نه و په دا كار گډه
كه په كلي په كوڅه شوم د خپل يار گډه

ر

همره اوبني مي بهيري په رخسار هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي که څوک وايي چه مار کله په کټ خيځي خود يار بيماري سترگي خدای خوني کړې که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم بس کړه دا چه زه بهار پسي غوخ غوخ يم همره جور لکه يار چه ما سره کا دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي په گريوان ئې تل د اوسنو باران ووري

چه دي زړه پوري ترلي استوار ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول تل وړنبي د ورسني پل دي پرې تيريږي هسي نه چه زه يوازي تا ته وایم دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې چه استوگنه په پردي وطن کښي کاندې که هزار قسمه وخورې په يو کار کښي چه سبا شکفته کيږي مانباڼم رږي که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي چه پيدا شي همگي واړه فنا شي

دا جهان دي د نيکه دي که د پلار هسي ستا دي هم په دوي پسي رفتار کړي نه دي چا په پله باندي قرار راغله لاره ستا په طور صد هزار پردي ښهر پردي ملک پردي ديار هغه نه لري د هيڅ واک و اختيار نه کا څوک په مسافرو اعتبار څه امید دي په گلونو د گلزار مه ئې ورور مه ئې عزيز گنه مه يار اي رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

خو جفا قبوله نه کړې د اغيار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي
جنت چا په رضایت موندلي نه دي
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي
آب تر لعلو د لاله گلونو ډير دي
هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر

و به نه ويني په سترگو مخ د يار
عنچه هله شگفته شي په گلزار
ولي بويه هر بنده لره خپل کار
پروت به نه و په چندن باندي بنامار
بخت دي دا چه څوک عزيزکاندي څوک خوار
لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوک دي را کاندي قسم په کردگار
زه دینار و درم نه لرم په کون کښي
هم په دا چه نه له ځايه چرته خوغم
نه مي ښکته ملک ليدلي دي نه پورته
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکريزو
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل
کار همه په اراده د خداي موقوف دي
غم به هيچري و نه کا په دنيا کښي

که درم لرم په کور کښي يا دینار
ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
خبر نه يم په يمین و په يسار
په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
که خزان را باندي راشي که بهار
چه په ځاي ئې کښيولي يم قرار
که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
مرئي مي دي هغه پرودرگار
هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
که څه کيري د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر گور
که دیدن د يار مونده په انتظار شي
تيغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي
له لوئي سر کشی ځما توبه ده
خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي
دا همه واره عاشق لره پيدا دي
جفا ناز و جور و کبر د خوبانو
راحت بې زحمته نه دي چا موندلي
رحمان هسي په خپل يار پسې غوڅ يم

د عاشق په پښو خپلی دي داور
ځما سترگي دي شبنم غوندي ځاور
قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
خداي څوک مه کړه د آسمان په خير نسکور
د بازار خبري نه شي په خپل کور
که تهمت که ملامت دي که پيغور
ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
غم ښادي د دې دهر خور و ورور
لکه غوڅ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا څه مخ دي مـنـنـور
 دا څه زلفي دي مـنـکـيني
 دا څه پيوسته ابرو دي
 دا څه سترگي دي قاتلي
 دا څه شونډي دي مـيـگـوني
 دا څه سپين سپيڅلي غاښ دي
 دا څه سيب زنځدان دي
 دا څه قد و څه قامت دي
 دا څه ملا ده باريك وضعه
 دا څه زړه دي د خوبانو
 دا څه يار دي نه پوهيږم
 دا څه بت دي څما ربه
 دا څه شعر دي رحمانه
 چه هم شمس دي هم قمر
 چه هم مينك دي هم عنبر
 چه هم نيش دي هم نشتر
 چه هم سيف دي هم خنجر
 چه هم مي دي هم شکر
 چه هم در دي هم گوهر
 چه هم سيم دي هم ثمر
 چه هم گل دي هم عرعر
 چه هم موم دي هم کمر
 چه هم موم دي هم حجر
 چه هم دل دي هم دلبر
 چه هم بت دي هم بشر
 چه هم گنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار
 دغه گل دي دغه خار
 دا رقيب دي دا حبيب
 دغه عشق دي دغه عقل
 دا هجران دي دا وصال
 دا طاعت دا معصيت دي
 دا عالم دي دا جاهل
 دا رحمان دي دا جانان

هر چه نه وي خوار و زار
 تر پروني صدقه شه
 هزار حيف دي هزار حيف دي
 چه عاشق په عاشقي کيني
 نه پتنگ د خپل څراغ وي
 نه مجنون غوندي رسوا وي
 دواړه نه کيږي رحمانه
 په طلب د خپل دلدار
 دهغه عاشق دستار
 هزار څه لا صد هزار
 نه حلال وي نه مردار
 نه بلبل د خپل گلزار
 نه منصور غوندي په دار
 يا به يار شي يا بيزار

هسي تله كاندي و گور ته ياران زر زر
 هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا
 هسي زر زر دا دنيا و بله اوږي
 هسي زر زر صورتونه دي نړيري
 هسي زر زر دا شيرين عمر تيريري
 هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي
 لکه تله كاندي خپل کور ته کاروان زر زر
 لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
 لکه اوږي و بله ريگ روان زر زر
 لکه رږي لاله زار په خزان زر زر
 لکه بحر چه بهيري روان زر زر
 لکه درومي له جهانہ رحمان زر زر

چه په زور و سره نه ئې برابر
 زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه
 زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي
 خداي وړ مه وله سيلاب د چا په خونه
 و دي نه لگيري اور په کور د هيچا
 چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو
 د هغه ديوال په سوري څوک کښي مه نه
 چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې وړک شه
 ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښي
 و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خور دي
 چه له آب و له حرمته سره نه وي
 زور آور که رسوي و چا ته فيض
 په ياري د زور آور و غلط مه شه
 په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي
 يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې
 چه هنر کښي ياري د زور آوارو
 د هغو تر څنگه مه کښينه زړه وړ
 چه ډوب نه شي يا و نه سيخې بشر
 تل هم نه دي هيچا ايښي په ټټر
 که په قطع هم اوبه وي د کوثر
 که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
 وخور مه شه د هغې وني ثمر
 چه ولاړ وي لکه زورند چاو د کمر
 که د سرو زرو چاږه وي يا خنجر
 سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
 گڼه ډير دي په درياب کښي در گوهر
 خداي وړ مه کړه و چا هسي سيم و زر
 له دې فيضه سره وگڼه ضرر
 مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
 ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
 دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
 زه رحمان کومه بول په دا هنر

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر
نمر سپورمي مي په پالنگ د پاسه زغړي
په سرو سپينو درو لعلو ئې غور ډک شي
چه دي ووينم په مخ مي اوبني درومي
بل مذکور د سخنگويو سترگو نه زده
په شرابو کښي خوند نشته د شکرو
که سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي
دا خو ما لره خداي را کر گڼه نشته
پس له دې به ئې په نام د ملک بولم
که رحمان صاحب نظر باله شي ښائې

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر
لکه سيند د اباسيند په غورزي درومي
لکه برق چه مخ څرگند کاندي بيا نه وي
سر کشي لري تر هسي حده پوري
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي
په ساعت د سلو کالو ياري پرې کا
خپل صورت به د حباب په کمتر گوري
نه له کوره چرته ځمه نه سفر کړم
عاقبت به د اجل په مقراض غوخ شي
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه

نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
هسي تيز دي بې سکون رفتار د عمر
چه نيوی نه شي هيڅوک مهار د عمر
خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
که څوک وکاندي په زړه کښي شمار د عمر
بې سفر مي غوڅيري لار د عمر
پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

زه تير شوي يم تر سر
 خو ژوندي يم په دنيا کښي
 د آشنا په طلب گوزم
 يو قدم مې دي په بحر
 دواړه لاس مې دي نيولي
 مناجات مې دي و خداي ته
 هميشه له خپله بخته
 چه په مائي پيرزونه کړ
 هم ئې ونه بنوده ماته
 عاشقي مې رب رسوا کړه
 نصيحت را باندي نه کا
 واوره غور باسه ناصحه
 په مولي مې دي سوگند وي
 چاوا ته مې بيرته نشته
 تر نينه به ئې خار کړم
 که مې سيم دي که مې زر دي
 زه رحمان تر هر څه تيريم

په طلب د خپل دلبر
 پرې به نه ږدم دغه در
 وچي شوندي ليمه تر
 بل قدم مې دي پر بر
 هم په شام هم په سحر
 که ئې ووينم بشر
 گلله منديم مرور
 د خوبانو وپو نظر
 بې له عشقه بل هنر
 په جهان کښي لکه نمر
 لکه موي هميره اثر
 کوتاه وایم مختصر
 هم په روح د پيغمبر
 چه عالم شه را خبر
 که مې سيم دي که مې زر
 که مې در که مې گوهر
 تير به نه شم تر دلبر

په بزگی د هغه پاک پرودگار
 په سړي چه د سړي غرض موقوف شي
 احتياج هسي بلا ده په جهان کښي
 په ساعت کښي گدا شاه گدا کا
 چه همه عمر ئې تاج وي په سر ايښي
 چه قادر نه په درم و په دينار وي
 زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي

موقوف مه شه په سړي د سړي کار
 نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
 چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
 دا فلک ځکه باله شي کج رفتار
 ور په سر کاندي گيلوي د خس و خار
 په هغو باندي گنډونه کا انبار
 له احواله ئې څوک نه دي خبردار

که حق وایم همره ارت دي بویه کور
 خان په لویشت کړه چه دي خو دي اوږده سور
 ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
 ملامت پرې وایه کیري لور په لور
 ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
 هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
 مگر هسي بې عزت وي ځني نور
 په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
 زیب کا هره کشیده په خپل انځور
 بینایان په پردي ملک شي کر و کور
 وران شي ښهر د یوه سړي په تور
 درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
 واره بد شي که پنځه وي که څلور
 حبطه کاندې ناموس د پلار و مور
 باري نه شي دغه کار په زر و زور
 نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
 د چا پنډ په سر په ملا تونبلي لور
 څوک یریر کلي گرزاهه شي په خره سور
 بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
 که د خدای چاري په پلار شوي یا په مور

پس له مرگه که څوک ارت غواړي خپل کور
 تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده
 چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي
 هر سړي چه په حساب کښي تیر و بیر شي
 چه لائق د ملامت او د تهمت شي
 چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي
 بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي
 خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي
 هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي
 نا بینا په خپله سیمه کښي بینا وي
 درست صورت د یوه نوک په درد درد مند سي
 چه یو غاښ په خوله کښي زورند شي یا ووزي
 یو سړي چه په کورمه کښي د چا بد شي
 بد کرداره زوي پیدا مه شه له مور
 هر څوک خپله خوشنو دي له خدایه غواړي
 خدای په خپل قدرت څوک لوي و څوک هلك کړه
 د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي
 څوک په آس د پاسه سور وي توغ دوراندې
 د تنگو پورونه هر څوک و بله کاندې
 اې رحمانه د خدای نوم به چا وا نه خست

لکه شام هسي سحر
 لکه سنگ هسي گوهر
 لکه خاوري هسي زر
 لکه خیر هسي شر
 هممه واره برابر
 تر بندی وي لا بتر
 تر نیکی وي لا بهتر
 نه پرې ښه وي د چا زبر

په نظر د بې بصیر
 لکه شام هسي سحر
 لکه سنگ هسي گوهر
 لکه خاوري هسي زر
 په نظر ئې معلومیږي
 که څوک ښه ورسره کاندې
 که څوک بد ورسره کاندې
 نه په بدو زهیر یږي

په صواب و په خطاب ئې
 نه آگاه په خپل بهبود وي
 نه په عيب باندي پوهيږي
 لکه ږوند و گونډ چه گوري
 له طاعته له گناهه
 ځناورو نور څه نه زده
 دا خوته يې ځما نفسه
 تمام ووتې له عقله
 نه دي فرض د خداي ادا کړه
 نه دي مرگ په زړه ياد يږي
 اوده پروت ئې دا دي نه زده
 په هر دم در څخه درومي
 هغه تور ويسته دي څه شول
 هغه قدر دي مجنون بيد شه
 تن دي درست زير و زير شه
 تر پنځوس تر پنځه تير شوې
 نه دي ترس شي نه دي ويړه
 بل بل نه وي لکه ته يې
 په غفلت دي عمر تير کړ
 عبادت دي په رياسه
 لکه قلب ناسره مهر
 لکه پټ وي په دانه کښي
 لکه سحر چه بر پاي کا
 لکه تش صورت بې روحه
 لکه تش کډو بې مغزه
 لکه زړي په ميوکښي
 لکه بې لاسه لستوني
 لکه ټنگ و دغا باز وي
 لکه بې نمکه ناوې
 تر ميوزر لاندي چا څه زده

نه دليل وي به نظر
 نه آگاه په خپل ضرر
 نه پوهيږي په هنر
 هسي هيڅ نه وي خبر
 څه خبر وي ځناور
 يائي خوب وي يائي څر
 چه دي زه کرم کور و کور
 په دنيا پسي اوتر
 نه سنت د پيغمبر
 نه خواري د محشر
 چه په خوا لرم سفر
 که پوهيږي دا بشر
 چه هم مينک وو هم عنبر
 چه چنار و پان نښتر
 زړه دي نه شه لروبر
 ته لا ځان بولي پسر
 نه په زړه باندي اثر
 هسي شوخ و ځگرور
 نه رهرو شوې نه رهبر
 لکه ډک په لاکوزر
 پټ په زروکښي حجر
 سل اغزيه دشجر
 سحر گرو جادوگر
 چه تصوير کا مصور
 ميان خالي و تن پرور
 درون سنگ بيرون ثمر
 سر تر پاي پاي تر سر
 په مرغانو کښي ډگر
 چه په سرکاندي ميوزر
 چه دختر وي که مادر

غولوي خلاق په زيور
 لکه زورند چاود کمر
 نيم برسيره لکه غر
 تر بغل لاندي خنجر
 په وښو کښي پټ ژور
 صباح کښيني په منبر
 په مخ سپين لکه قمر
 خپل ځان بولي قلندر
 په زړه نه لري باور
 نه مسلم وي نه کافر
 نه پخلان مـرور
 کوي په کوي ودر په در
 د زر دارو پـه گـذر
 گوخوري کالکه خر
 چه توپي ټي وه په سر
 چه قادر شه په افسر
 چه څه نه وو ميسر
 نور ټي ملک کړ مسخر
 په عيال دخپل پدر
 دخورم تمام تـبر
 ډير عالم ټي کړ ډبر
 چه ټي لاس شه باندي بر
 بيجاپور او بهانگر
 لاجينچا وچينچاور
 هم کابل وپښاور
 بادشاهي دهفت کشور
 هم دارا هم سکندر
 چه به خپل کرم بحر و بر
 وقت پر راغي مازيگر

نه ټي حسن نه جمال وي
 هي له هسي فريبيانو
 نيم په زمکه کښي دننه
 په دستار کښي ټي مسواک وي
 په ايرو کښي پټ بـخري
 په شپه ويني د مظلوم خوري
 په زړه تور لکه تبـي وي
 دنيا په طلب گـرزي
 کلمه په ژبه وايي
 په مثال د منافقو
 نه مسلم وي ن کافر وي
 پريشان گـرزي سر وهلي
 هميشه رفت و آمد کا
 په کوڅه دنيا دارو
 اورنگ زيب هم يو فقير وه
 و توپي و ته ټي شا کړه
 خو ټي همره فقيري وه
 چه فلک ټي ياري وکړه
 گوره څه چاري ټي وکړي
 وار په وار تر تيغ ټي تير کړ
 يو تبر دخورم څه وه
 تمامي جهان ټي ونـگرد
 په فريب فريب ټي خپل کړه
 بيجاپور بهانگر څه وو
 هم ټي هند په ډکه واخست
 بيا ټي ذکر شوه په زړه کښي
 له حوص ورته هيڅ شو
 خيال ټي دا وه په خاطر کښي
 باري ورځ ور ځـنـني لاره

نه ئې يځ كړه خپل تېر
 كه ئې ملك وه كه لښكر
 لكه عينې درويزگر
 مگر شوئې يو خادر
 بې بالينه و بې بستر
 نه ترې لاندي شه تېغر
 چه ثقيل وه لكه غر
 لكه خس وي يا وزر
 د سپاهي و د چاكر
 كه ئې خداي كا بهره ور
 هغه شيرين حوض كوثر
 خداي دماغ كړه معطر
 هند يو شپه وه دي و نمر
 تمام هند و منور
 نه خه خوف و نه خطر
 نور پيدا شه شور و شر
 و خورگاو هغه دفتر
 دور طور شه دگر
 عاشورا شي كه اختر
 د آسمان دي پازيگر
 كه شيرين لكه شكر
 لا به كييري مقدر
 دا احوال دي د هر هر
 هم بادشاه دي هم سرور
 واره هسي دي اكر
 رحمان وكر مختصر

نه ئې مراد د زړه حاصل شه
 همگي شو ئني پاتي
 خالي لاس له دنيا ووت
 له دنيا ئې هيڅ يونه وړه
 خوار حيران په زمكه پروت
 نه پوزي شه ترې د لاندي
 د بڼې په حير خفيف شه
 د سيلاب په مخ كښي لار شه
 حق ئې پاتي په گردن شه
 اوس ئې زه په روح دعا كرم
 حق تعالي كه ئې نصيب كا
 د جنت په خوشبوئي ئې
 په درست هند باندي ئې حق وه
 د دې نمر په روښنائی
 په روڼائې خلقو زيست كړ
 خو چه مخ ئې په غروب كړ
 چه په نوم د اورنگ زيب و
 اوس نوبت د شاه عالم دي
 خداي زده خه بازي شي پينه
 رنگارنگ بازي كاندي
 گهي تلخ شي لكه زهر
 چه خه وشو هغه وشو
 ما خو نوم د اورنگ واخيست
 هر سړي د خپلي خونې
 هر چه اهل د دنيا دي
 دا بييان دور و دراز دي

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
 گوښي گوښي ښايسته مي زړه وکارې
 چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
 د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
 هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
 هغه رخت چه مي د صبر سکون و
 که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
 هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وایم
 د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
 زه و کوم يوه ته وایم چه تا يووړ
 هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
 شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
 په يوه پيالہ ئې واړه ما يووړ
 هيڅ را نه کړه مهرشانو وپړيا يووړ
 نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ
 معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترگو خواب را څخه يووړ
 نه مي اوسني پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
 زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
 يو ساقی بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
 څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
 خط دي تور حرفونه مخ دي پاني د کتاب دي
 هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو
 کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و
 شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
 ډيري بې صبرۍ د مخ آب را څخه يووړ
 عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
 زړه ئې له گوگله به شتاب را څخه يووړ
 نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
 شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
 واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
 ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

ز

لکه کاندې په کوترو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبرې نه کړم
بل بادشاه لره محال دي ملک د زړونو
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي
د تصوير له گلو طمع د بوي مه گره
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي
که څوک آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي
نيستي واره د هستۍ په دنبال گزي
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز
لکه له دې خبرې هسي معلوميږي
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي
دريغه دريغه که ورستي عقل وړني وي
نيک عمل د عالمانو نیک فرزند دي
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي

نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
خداي دي فاش د هيچا نه کاندې پټ راز
د انجام خبري نه شي په آغاز
خداي څوک مه کړه شراب خور و قمار باز
نور ئې کاني شي د پلار په خونساز
چه بې دين بې ديانتي شي بې نماز
دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه
که ئې اصل له يوې زمکي وي خه شو
که همه عمر باران ور باندي اوري
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه
که تور غر له خايه خوزي و به خوزي
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو
مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
ولي نور به مقدر نه شي هر گز
مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

س

که څوک فخر کا په ننگ و په ناموس
 که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو
 که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه
 نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل
 نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي
 د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه
 وداني ئې همه واره ويرانې ده
 که ځما په گفتگو کښي زيات و کم وي
 ساقې جام د باده راوړه چه بيخود شم
 که څوک وغواړي تمامه دنيا واره
 رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي

دا په عشق کښي نه ارزيري يو فلوس
 گڼه يا مرغ زرین دي يا طاوس
 په نظر ځما هدهد دي يا خروس
 خالي نقش لکه عکس د معکوس
 عبث هسي خالي لوني په سر بوس
 تامي شر و شدت دي د الوس
 راشه وگوره ماني د دي قيانوس
 څوک دي گڼه کا په دا ښهر کښي جاسوس
 خدای څوک مه کړه په خودی کښي محبوس
 ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
 نه پتيري نور د شمع په قانوس

وينسته سپين، سترگي تاريخي، غاښ کنډاس
 په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې
 يو وينسته د عقيدې دي په تن نشته
 خدای رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه
 هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې
 په دويي کښي به ور نه شې تر توحيد
 واره زهر قاتل نغرې که پوهيرې
 امر دا دي چه له نهې لاس کوتاه کړې
 خير دا دي چه له سره وچار ووزې
 که ځما ويل دروغ او کوز و پاس وي
 له سپيه غرض واره سړيتوب دي
 څه په دا به عراقي او ترکي نه شي

نه وگارې د دنيا له چارو لاس
 نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
 سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
 په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
 نه پوهيرمه چه ناس يې که خناس
 که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
 چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
 او که نه وي خپسر وگڼه مواس
 په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
 ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
 نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
 که په خره باندي څوک سور شي که په آس

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي نه تش ايښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيري د خربنت گمان ئې كيږي په آماس
اي رحمانه كه څه كار دي خو د دين دي نور كارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس كه مي پوښتې چه څوك يې يا څه كس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي كه څه كس وي خو يو ويی وړ لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تنبتم هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم هغه كله كله وينم په ډير پس
كه يو خس وي په محتاجو لكه غر شي څوك دي نه كا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله كښي همای دي كه قارغه كه منښگيرك دي كه ققنس
كه شهباز لره سينه ده د تنزري عنكبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي كه چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي تل څوك نشته د رحمان فریاد رس

ښ

هسي بې له ياره زه يم په جهان كښ سره گلونه د چمن راته سور اور شي چه ئې مړ نه يم له ډيري بې نيازيه كه هر خو فكر له ځانه سره وكړم هيڅ ساتنه د سر كښ خاطر را نه شي تر هغه به بل نادان په جهان نه وي كه ئې سل ځله په ځار و قربان بولم هسي رنگ ځما په ډيره ژړا خاندي جوهرې شي در و لعل كاندي پرڅيره چه مي هيچري په خوا په خاطر نه وو چه په وصل كښ ئې اوسني نه وچيري

چه مي نه شي ځاي په مخكه په آسمان كښ چه قدم بې ياره كيږدم په بوستان كښ حيرانيرم د ناتوان صورت په توان كښ هيڅ د صبر طاقت نه وينم په ځان كښ څوك ساتلي شي بخري په گريوان كښ چه څوك مهر وفا غواړي په نادان كښ غور رانه باسي په ځار و په قربان كښ لكه گل د پسرلي خاندي په باران كښ چه مي كښيني د دوو سترگو په دكان كښ زمانې راته څرگند كړه په زمان كښ ترو به حال د رحمان څه وي په هجران كښ

زړه مي بايلو ستا په مينه محبت كښ لار ځما و يار ته مه تره ناصحه كه صورت د هغې مستي څرگند شي كه د عشق تر كمږه پريوزې سر به بايلې زه توبه په هغه تير عمر وكاږم د آشنا د ميني پت به مي مات نه شي له ادبه ئې و مخ ته كتي نه شم په قيامت كه څوك له نيته پوشيده شي د درگاه په خاك نشينو سختي نه وي لكه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم د دنيا له دولتونو بې پروا يم

عاشقي دي زهر راكړه په شربت كښ ما موندلي دي دا يار په ډير محنت كښ عقل هوش به دي هيڅ نه وي په صورت كښ ته چه ما ته غاښ چيچې په نصيحت كښ چه صرف شوي دي بې ياره په غفلت كښ كه مي سر له تنه درومي په دا پت كښ خداي را پيښه جدائي كړه په وصلت كښ زه د يار د كوڅې خاوري يم په نيت كښ د غمونو دخل نشته په جنت كښ خوش به نه وي سلطانان په سلطنت كښ زه رحمان د عاشقي په ښه دولت كښ

مدام ناست يم وچ گوگل سترگي په نم کښ
 ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ
 خود مجنون چه سر په پښو د ليلي کښود
 زورآور مدام غالب وي په کم زوري
 لکه زه چه مستغرق يم ستا په غم کښ
 لکه مړي د ژوندو تر ميانه پروت وي
 هيڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي
 نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته
 که نصيب مي شي کوغالي ستا د سپو
 زړه مي هسي ستا په زلفو پسې وړک شه
 سره په وينو د سرو گلو په خیر زانگي
 زه رحمان کناره خوښ يم له عالمه

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ
 دا سور گل به دي دستار په وينو سور کا
 مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي
 چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کيږي
 چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم
 ياره ته چه له ما صبر و قرار غواړې
 که مي سر و مال د ستا په مينه درومي
 ستا له دره له دياره به وا نه وړم
 کمبختان د يار په وصل کښ مهجور دي
 مفلسانو لره عين کوهستان دي
 و عيب جوي ته واره عيب خرگنديږي
 چه هنر عاشقی ئې خدای نصيب کړ
 دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي

عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
 نور مي دا لذت بيا نه موند په مرهم کښ
 سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
 زه له نوره غمه خلاص يم ستا په غم کښ
 بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
 هسي بيل يم له عالمه په عالم کښ
 هم په دا چه عُمَا دم دي ستا په دم کښ
 مراد مي ته يې په هر دم په هر قدم کښ
 و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
 لکه غوټه د چا پريوزي په تور تم کښ
 هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
 باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

هر خسڼي تيره تيغ دي په دا لار کښ
 چه دي ايښي زمانې دي په دستار کښ
 زه دې آب حیات سوي يم په نار کښ
 ترو عُمَا د هستۍ څه دي په ديدار کښ
 لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
 عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
 زه تر سر و مال تير يم په دا کار کښ
 څو و نه مرم ستا په در و په ديار کښ
 د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
 که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
 ښايسته که ځان يوسف کا په سنگار کښ
 بې هنره نور څه نه ويني په يار کښ
 څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده
و بيمار ته که ناخوښ وايي وگړي
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه
يار د يار له سترگو اوښي پاکيزه کا
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه
غم به هيڅ يوه هونښيار خوښ کړي نه وي
د رحمان اوښي به څه رنگ په قرار وي

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران گوره
له يوه سپورمۍ نه په آسمان کښ هزار ستوري
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا موند
لکه متن له معني معني له متنه
عاشقي آسانه مه گڼه خبر شه
د ناتوان له ناتوانيه وويريره
هم هغه به پس له مرگه آزاريري
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي

لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښ
ما موندلي دا دولت دي په خواري کښ
خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښ
هسي سترگي دي ځما په بيدارۍ کښ
تا جاري کړې ځما اوښي په يارۍ کښ
مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښ
ما خوښ کړي دي ستا غم په هونښيارۍ کښ
چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښ

هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښ
څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
رخ د سفر هيڅ نه دي په دا گڼو شيبو کښ
بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
کله کړي آرام د اور بخري په پڼو کښ
خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

بيا د گلو تماشا کړه په بوستان کښ
شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښ
سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښ
هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

ستا د ميني گوهر نشته په هر آب کښ
که ته وينې ءما پتي خښې دلبره
په هر ءاي چه ستا د ليو نوم آغاز شي
له خسته زړونه به څه دلستاني کا
زه حيران د ستا د وروءو په تور خال يم
گل له ډيري باريکۍ په شبنم خور شي
د بهار په گلو اوري بارانونه
د رحمان غلطي وبخښه اې خدايه

بنايسته مخ وي تور کودي شي په پيرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي
يو طرف ته ئې سر ريردي بل خوا درومي
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه
مړ لا ښه دي پس له مرگه بيا ژوندي شي
که څه وخوري لکه زهر نه هضميري
دا ءواني ده چه څه اوري يا څه وينې
اې رحمانه پيري هسي عاجزي ده

سم قامت وي کور لرگي شي په پيرۍ کښ
هم بې تاب و هم زيري شي په پيرۍ کښ
خپل صورت تمام پردي شي په پيرۍ کښ
که څرگند لیده ژوندي شي په پيرۍ کښ
نشته دا چه څوک زلمي شي په پيرۍ کښ
نه څه خښي نه څه خوړي شي په پيرۍ کښ
نه ليدې نه اوريدې شي په پيرۍ کښ
که رستم وي زړه پرې سوي شي په پيرۍ کښ

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي
چه خبر کا مخلصان له علم غيبه
د رواج و رسم عمر مدام نه وي
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپيره
څه عجب دي له هما ئې په دام ننبلي
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي
د رحمان کلام په دا سبب شيرين دي

چه جهان واره غلام دي د اخلاص
دا سفر په يوه گام دي د اخلاص
دا همه واره الهام دي د اخلاص
لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
هر ساقی څخه چه جام دي د اخلاص
هر صياد څخه چه دام دي د اخلاص
که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلص
که څوک وايي چه له ځان شيرين څه نشته
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم
په بلبل کله بهار کله خزان وي
که شبنم د نور را باندي اوري
ډير غمونه د هجران را باندي تير دي
د آشنا د ميني اور و ما ته گل دي
په وصال کښي مي نه مرگ لیده نه تبه
زه حيران د هغو خلقو په روزگار يم
د رحمان د زړه دمه په هيچا نه شي

هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلص
ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلص
تمام عمر نقصان دي بې مخلص
په ما کل واره خزان دي بې مخلص
په ما کاني د آسمان دي بې مخلص
اوس يو دم را باندي گران دي بې مخلص
کل د اور په دود سوزان دي بې مخلص
اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلص
چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلص
مسافر غوندي حيران دي بې مخلص

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي سپی به نه کړ په گدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډویږي که خوځ نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریري هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه و که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه طمع مکره د نیکی د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه لکه وسکني جامه په چا خیاط

ظ

اومه كله دي پاخه وايي واعظ هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له ياره ډير مشکل دي زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوړو پستو خبرو ئې غلط شوې دا خواړه خواړه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت كا چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو كار كولي نه شم ډير له عشقه تښتیده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه كړه دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونگي ئې رحمان د ويل نه يم بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل كړم مدام شمع ځكه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو لا به كله شي ښكاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخيري ځكه نه كوي په سول كښي آرام شمع
وسيزه ته ځان ځما په شعله باندي كړ پتنگ ته په رموز كښي كلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو د رحمان په خير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما همای دي په نظر ځما همای دي
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د تپ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و تپ داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ف

اورنگ زيب و شاه جهان غوندي اشراف
که د تن په لويي لوي دي ته ئې څه کړې
بلهوس دي عاشقی ته هوس نه کا
د مکې په بزرگي کښي هيڅ شک نشته
که په سل دريا به غسل د ځان وکا
کشتي هم چه ډيره ډکه شي ډوبيري
صابرانو صبر پريښود حريصان شول
دا څلور واړه مذهبه سره يو دي
د همه واړه ملکونو څښتن خدای دي
شهيدان نه دي هغه خون فروشان دي
د کاذب ژبه په خوله کښي وچه ښه ده
د ديوال په سر به څو زغلي تر کومه
آب و تاب د ناکره مهر وي هممه
د دنيا په دولت ناز مه کړه رحمانه
مدح و هجو د حبيب و د رقيب کړم

صدقه شه تر منصور غوندي نداف
مه کړه خدای چه کوه طور شي کوه قاف
دا دروغ دي چه زر دوز شي بوريا باف
ولي خر به حاجي نه شي په طواف
گمان مه کړه چه به سپی شي پاک و صاف
د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
نه څه عدل شته په چا کښي نه انصاف
ما و تا په کښي پيدا کړ اختلاف
که دروغ دي که حنت دي که اعراف
چه خوني ته خون بهانه کا معاف
لکه توره د لرگي وي په غلاف
دروغژن چه په دروغو وهي لاف
څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
دا يو موي دي په نظر د مو شگاف
رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

ق

چه پای بند شه د لیلی په اشتیاق
چه د می و د طرب په خوند خبر شه
جام د میوو دی یا رقص د خوبانو
په نسیه و نظر نه کاندې بې نقده
چه حاصله د دلبر یگانگی شي
حرکت له خایه نه کا لکه شمع
خوین وی هسی د خپل یار په درد و غم کښې
هسی محو وی د عشق په می ناب کښې
که ظاهر په صورت وی په معنی نه وی
خو ئې تن په کار و زار کښې فنا نه شي
د عراق آسونه کار په اشارت کا
چه خدای پوه کړل د بنو په څښل پوه شو
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خدای دی نه کا
د قسمت پارځي په لاس نیولی ناست یم
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته

خدایه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق
هیڅ خندا می له دې خلقو سره نه شي
خبر نه یم چه و کومه خوا ته لار شه
لکه څگ چه د اوبو په مخ کښې درومی
دریغه یو ځله خو بیا په دنیا راغلي
هزار حیف دی چه په خاورو کښې لاره شي
رحمان هسی گوبڼه خوند له خلقو بیا موند

په ظاهر په باطن سپین سپیڅلي خلق
ژړوي می هغه تللي تللي خلق
لیدل نه شي هغه ما لیدلي خلق
هسی درومی په دنیا راغلي خلق
له جهانه په ارمان وتلي خلق
په چووا و په چندن لړلي خلق
چه هر گز نه دی دا خوند موندلي خلق

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوك
 په غمزو د تورو سترگو يم وژلي
 كه نارې وهم كه خاوري په سر لونم
 لكه گل چه خوك د طفل په لاس وركا
 د آسمان په نيلي سور لكه آفتاب شي
 كه له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي
 درست جهان ئې په غم ډوب كړ سر تر پايه
 كه انصاف لري په زړه كښي منصفانو
 زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم
 چه مين د دلبرانو په جمال شوې

په بنايست غما ديار نه دي خبر خوك
 د دنيا چاري همه واره فاني دي
 چه قبول شي په درگاه د مهرويانو
 كه غما د يار په مخ د چا نظر شي
 د ديدن طاقت ئې هيجا څخه نشته
 كه هر څو دلبران ډير دي په جهان كښي
 عاشقي يوه پايه ده عجائبه
 له هجرانه بله سخته بلا نشته
 مخ به بل خوا ته هر گز و نه جار باسي
 و به نه رسيري تا ته په آسانه
 ارمانونه به كوي زار زار به ژاړي
 همزه نوم د عاشقي ور باندي مه ږده
 هغه نه كاندي نظر و سيم و زر ته
 په گلونو د گلزار به ميل نه كاندي

ماتوي مي دو ديرش غاښ واره په سوک
 ژوبل ژوبل پروکي پروکي يم ټوك ټوك
 ناروا شه كه پروا لري يو خوك
 هسي رنگ دي غما زړه كړ شوک په شوک
 د زربفتو دستار كيږدي په سر هوک
 ورته هيڅ دي غما درد و غما دوک
 كه گدا دي د دې دهر كه ملوک
 راشي گورئ د دلبرو دا سلوک
 چه سحر سحر نارې وهي تل غوک
 اي رحمانه ځان وژاره کوک په کوک

که خبر شي پرې به نه ږدي دغه در خوك
 بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر خوك
 د هغه په خيږ به نه وي بختور خوك
 و به نه كاندي بل خوا و ته نظر خوك
 و آفتاب ته کتي نه شي برابر خوك
 بل به نه وي غما يار غوندي دلبر خوك
 دغه کار کولي نه شي هم هر هر خوك
 خداي دي نه كاندي زخمي په دا نشتر خوك
 چه شي ستا په خمارو سترگو ابتر خوك
 ستا په غم چه خاوري نه كاندي په سر خوك
 چه حاصله گونته نه کا په شش در خوك
 چه د يار په غم كښي نه شي قلندر خوك
 چه په لور د خپل آشنا كاندي نظر خوك
 چه خوبونه کا د يار په خاکستر خوك

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي
چه بيلتون په سترگو ويني آشنائي کا
دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر خوک
د رحمان په خير به نه وي بې هنر خوک

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال خوک
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي
د بل خط په عبارت به نظر نه کا
چه په اصل کبني خدای نه دي پيدا کړي
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کبني
که عاشق په عشق کبني ژاړي هيخ گرم نه دي
سر خروئي د هر سړي په جگر خون ده
مخ روئي دي د عاشق په خپلو اوسنو
سړی بويه چه په نيك عمل نازيري
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غور شي

چه علاج کولي نه شي د قسمت خوک
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي
که نظر کا و قضا و هم رضا ته
د مطلوب جفا واره هنر دي
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا
علت لار شي عادت نه ځي له سړی نه
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي

ترو به څه وايي و چا ته نصيحت خوک
چه د خدای په کره کبني نه لري قدرت خوک
کړي ئې نه شي په محنت په مشقت خوک
په هيچا باندي دي نه کا ملامت خوک
څه پوهيري د حکماو په حکمت خوک
چه غرور کا په طاعت په رياضت خوک
خدای ديبی نه کاندي په بده چار عادت خوک
که لاس را کاندي د خدای په محبت خوک

خراشي مي زړه په نوک
پروا نه لري يو چوک
دلبرو دا سلوک
خما زړه کړي شوک په شوک
ژوبل ژوبل يم توك توك
دستار کيږدي په سر هوک
دردم نندو درد و دوک
خان دي ژاړي کوک په کوک

بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراک
نور له مرگه برابر شي هغه ژواک
هغه عمر چه تيريري په پخساک
چه آخر مي دا خوراک دي دا پوښاک
چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مڼاک
زه پخوا تر هلاکته يم هلاک
له گريوانه معلوميري د زړه چاک
چه وړني شي د چا زړه له غيره پاک
نه هغه چه بيرون زر وي درون لاک
نه چه سر کښي ئې طره وي يا مسواک
خوک يو دوه ورځي خوشحال وي خوک غمناک
دا خويونه هميشه دي د افلاک
رحمان څه دي څه ئې واک څه ئې ادراک

ماتوي مي خوله په سوک
که نارې وهم که ژاړم
راشي گوري منصفانو
لکه گل په لاس د طفل
د چشمانو په غمزه ئې
د فلک په توسن سورشي
هيڅ اثر ورباندي نه کا
اي رحمانه چه عاشق شي

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاک
چه د خوب او د خوراک مزه شي ورکه
غلط وايي چه خوک عمر ورته وايي
نن سپيره په خاورو ډکه خوله بهتر يم
ځاي لري که ځان ژوندون په زمکه خښ کړم
گويا شوي دي هغه چه شدي دي
زړه چه روغ وي گريوان کله خيراوه شي
تن و ځاي و جامه هله پاک پکار دي
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي
له سړيه غرض واره سړي هوبن دي
د دنيا چاري همه واره فاني دي
په ساعت کښي خوک خوشحال کا خوک غمناک کا
چه څه کاندي واره خداي دي نور څه نشته

گ

زغره واغونده ملا وتره په جنگ دغه پسه معرکه کوه د ننگ
و بې ننگ وته د ننگ خبري مه کړه يا خان وگڼه په خپلو وينو رنگ
ننگيالي چه يو ځل مخ کا په يو لوري نور هيڅ نه ويني کوهي وي که گرنګ
هيڅ له ځايه له جهانه خبر نه وي چه څراغ په نظر کيوزي د پتنگ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنگ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي يو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهرې لره زندان وي چه يکسان وي په کښي لعل و مردار سنگ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنگ دي څه به زيست کا څوک په خوله کښي د نهنگ
په ښادي ئې هيڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنگ په څنگ
که رحمان د هغو تلليو وصال مومي تير به نه کا په دا دور کښي يو درنگ

ل

ايښي مي پر سر دي ستا د مخ د ميني گل
ته چه آئينه په لاس کښي واخلي حيرانيري
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو
هم مي منښک ليدلي هم عنبر دي په جهان کښي
نه به ستا د مخ په خير گلشن وي چا ليدلي
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي

هيڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي
هسي ډوب يم د گناه په دريابونو
له وطنه مي په هر زمان وباسي
که بلا ده که جفا ده که وفا ده
د دنيا په پليتي مي ځان پليت کړ
توره ږيره مي شوه سپينه زه حيران يم

مه غور باسه د نا اهلو قيل و قال
يا به فخر په خپل اهل په نسب کا
يا به هسي پوچ گويي کاندې آغازه
د دانا او د نادان صحبت دي هسي
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گډ شي
هغه عمر چه تيريري بي هم جنسه
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي
آب د سيند لا څه محال لري په تله کښي
د دنيا چاري په مثل خواب و خيال دي
لکه مال و ملک په خوب کښي ور څرگند شي
لکه څگ چه د اوبو په سر لیده شي
لکه دود چه غرونه غرونه څرگنديري

پکار نه دي قيل و قال د بد سگال
يا به فکر کا د مال و د منال
چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
لکه گډ شي و بله لعل و کوتي لال
يا صحبت شي د عيسي و د جلال
ترو به څه وي د هغه عمر احوال
چه خبر شي په ثواب و په وبال
د دنيا د چارو هيڅ نه وي مجال
څوک به څه کا اعتماد په خواب و خيال
خو چه وينښ شي نه ئې ملک وي نه ئې مال
که ئې واخلي هيڅ ور نه شي په چنگال
تار په تار شي په يوه نري شمال

هېڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
خاوري ختي دي په لاس كښي د كلال
ما هزار ځله وكښلي دي دا فال
نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه ئې را كښن شي په مخ باندي رويمال
زه هم هسي سر زده يم په مثال
صورت وينم د ميري په خير يا مال
گڼه نه يم زه رحمان د هيچا سيال

چه له ځانه ئې ويزار كړ ځما دل
چه تمام ئې لاله زار كړ ځما دل
په بلا دي گرفتار كړ ځما دل
چه له غيره ئې ويزار كړ ځما دل
ميني هسي منت بار كړ ځما دل
تا په څه سبب آزار كړ ځما دل
چه مين ئې په دلدار كړ ځما دل

څه به ويني مقتولان و مظلومان خپل
دا لا وگڼي په ما باندي احسان خپل
كله اسم د چا اخلي په زبان خپل
عاشق كښياسي لاسونه په گريوان خپل
چه د حسن رخت څرگند كا په دكان خپل
خود پخپله سرفرو كاندي په ځان خپل
گويا لوبي كا په دين و په ايمان خپل
ما ليدلي دي پخپله مطلوبان خپل
چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
چه رحمان په سترگو نه ويني جانان خپل

لكه يخ چه د سرو په زور شي جمع
په يوه ساعت ئې ساز بيا ئې ويران كا
د مجاز په معشوقو كښي وفا نشته
اعتماد ئې په بنادي و په غم مه كړه
گاه تور كودي په مخ باندي را كښن شي
لكه مالگه چه څوك كيردي په اوبو كښي
چه د مرگ و تاخت و باخت و ته نظر كړم
كه وصال مي د يار بيا موند هاله سيال يم

بيلتانه دي هسي خوار كړ ځما دل
عاشقي همره داغونه دي پرې ايښي
چه د زلفو په كمند سره دي را كښن
ستا چشمانو په كښي هسي مقام وينو
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي
بې سببه چا آزار موندلي نه دي
زه رحمان خو منت بار د عاشقي يم

چه له نازه پوشيده لري چشمان خپل
چه ښكنځل راته به قهر قهر كاندي
گفتگو په اشارت كاندي له نازه
په گريوان باندي چه ټك وهي غوتی
خريدار ئې له حيرته بې شعور شي
چه خپل مخ په آينه كښي ور څرگند شي
چه هر څوك ئې عاشقي و ته هوس كا
هېڅ صرفه د چا په سر و په مال نه كا
مجنون ملك د عاشقي خو هاله خپل كړ
هېڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه يم
 چه يوسف غوندي هزار په کښي پراته دي
 چه ئې قد و قامت ووينم په سترگو
 د سپين مخ د تورو څڼو له رغېته
 د رقيب خيري وړم د يار دپاره
 بناخ د زلفو ئې پخپله خدای را تپت کړ
 بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
 ځان هر گوره ناآگاه را څرگنديږي
 بې صبرۍ که يار په وصل کښي مهجور کړم
 له اوله تپت ووهم بيا آه کړم
 په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته
 لکه بار دوني پوخ شي ځني رږي
 اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه
 د رقيب علاج آسان دي بلا دا شوه

لا تر دا نه زيات غوڅيرم چه پناه يم
 بنديوان د هغه سيب ذقن په چا يم
 عنديب په سهي سرود خپل آه يم
 منت بار د هر سفيد د هر سياه يم
 دعا گوي هم د نيك خواه هم د بد خواه يم
 گڼه زه د يار تر قد پوري کوتاه يم
 نه خبر په عبادت نه په گناه يم
 له هغي ورځي را هسي چه آگاه يم
 د پسرلي په مرغزار کښي وچ گياه يم
 په نارو نارو خروس د صبحگاه يم
 هغه يار مي کاهربا دي زه ئې کاه يم
 زه هم هسي بار تړلي سر براه يم
 خوزيدلي تر چهل و تر پنجاه يم
 زه رحمان له خپله ياره ناويساه يم

که مي څوک په فقيري شميري فقير يم
 د دلبر و صدقې لره ئې غواړم
 د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي
 هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته
 په هجران کښي خيال د يار را سره مل دي
 په خدا کښي مي ژړا ده لکه شمع
 آزادي تر دا په هورته بله نشته
 چه هميش په غور نارې د هجران اورم
 خوشحالا و دولتا مي غلامان دي

که مي څوک په اميرۍ شميري امير يم
 هسي نه چه په دنيا پسې زهير يم
 زه هر دم و دغه چاري وته خير يم
 زه د ځينو يم مرید د ځينو پير يم
 په زندان کښي د يوسف سره اسير يم
 له عالمه پت پنهم د ځان په وير يم
 چه بندي د يار د زلفو په زنځير يم
 رحمان ځکه د خپل يار و مخ ته ځير يم
 زه رحمان په پښتو ژبه عالمگير يم

زه يو دم د ستا له غمه بې غم نه يم
 هر زيارت لره چه غمه مراد مي نه يې
 ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ يم
 چه د ستا په تماشا يم خبر شوي
 بې د ستا له زيبا مخه و بل مخ ته
 كه د ستا د ښكلي مخ عاشقان ډير دي
 كه له غمه دي و نه مرم هاله وايه
 زره مي ستا په غمزه غوڅ دي غذا وشوه
 سم قامت لكه الف يم په راستي كښي
 خم د زلفو يم محراب د كبرو وروځو
 كم و بيش كه مي له لاسه واقع كيږي
 زه رحمان د بيلتانه له غمه ژاړم

زه دا هسي ديوانه او مجنون چا كړم
 نه پوهيږم چه دا چاري په ما څوك كا
 كومي سترگي كوم پاڼه كومه غمزه ده
 توان توفيق خو د فتنو را څخه نه وو
 رحمان هيڅ له خپله ځانه خبر نه يم

زه له دې دنيا له تلوني په شتاب يم
 كه هزار آبادي كړمه په جهان كښي
 كه مي اصل د حياتو له اوبو دي
 دا جهان قصاب ځانه كړه خدای و ما ته
 چه د خدای له معرفته خبر نه شم
 كه صورت مي د سړي دي زه ئې څه كړم
 لكه بت چه په رڼو سترگو اوده وي
 په طاعت په عبادت مي زړه يخ نه كړ
 سر د خدای و عبات ته اښوي نشم
 چه و خپلو گناهونو ته نظر كړم

له رواجه له رسومه بيرون چا كړم
 ليوني د خپل نگاه په افسون چا كړم
 ډوب شهيد غوندي په خاك و په خون چا كړم
 په فتنو د تورو سترگو مفتون چا كړم
 چه دا هسي رنگ زبون و محزون چا كړم

لكه پاڼه د خزان پښه په ركاب يم
 غرض دا چه نهايت خانه خراب يم
 بيا خو دا چه د اوبو په سر حباب يم
 پابسته ولاړ به غولي د قصاب يم
 معلوميري چه يا ديو يم يا دواب يم
 په معنی كښي د چارپايو په حساب يم
 هسي زه په بيداري كښي وړي خواب يم
 هميشه د معصيت په اور كباب يم
 مدام ډوب د گناهونو په درياب يم
 سزاوار د هر عذاب د هر عتاب يم

لکه څوک چه په خره سور وي مخ ئې تور وي
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه
زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه
بادشاهي د گدايانو په دعا شي
سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
هاله څاخکي د شبنم وم اوس دريا شوم
چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په وصال کښي ئې بادشاه د امرا شوم
زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم
دنيا واړه خپله زیست و روزگار کاندې
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصیب ته
د نوح زوي هم د نیک نیکه نمسی و
کل وسواس له احتیاطه پیدا کيږي
اوس عطا د آدمیت را باندي وشوه
چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
خو يو زه په دغه بار کښي کور لرگی شوم
سپين زړو کي مي اغوستي تور کودی شوم
غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
گڼه زه هم د يو نیک نیکه نمسی شوم
زه له ډيري هوبښياري نه ليونی شوم
چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي
چه په لږه گرمی شا کاندې و گل ته
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه
له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماڅي ساقې په يوه جام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده
تر دا هور ته به نور څه وي احترام
چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

په میزان کښې یو سر لعل بل سر کاني
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي

مساوي ده عاشقي په خاص و عام
څه پروا لري د کفر د اسلام
که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
په حلالو کښې مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام
د نیکانو مدعا خو نیک عمل وي
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښې
چه مجنون غوندي په مینه کښې صادق وي
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي

چه غلام کړ خپلي میني د غلام
ساعت نه گوري که صبح وي که شام
پکار نه دي مقتدي وي که امام
رحمان وایم په هغه باندي سلام
د رحمان په شعر ترکی د باگرام

زه د یار په درد و غم کښې شادمان یم
ته ځما و بې کسی ته نظر مه کړه
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره
یو وپښته می د صورت بې عشقه نه دي
د وصال مرغه د اوبو دانو راکړ
د کالملي عقیدې له برکته
روښنایي می په طلب کښې شوه حاصله
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم
بې مینه می هیڅ حال د صورت نشته
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا
دلیرانو وته خاک تر تلي لاندي
چه د یار په دیدن سر و مال بنډمه
په هر دم کښې نوې نوې تماشا کړم

لکه گل د پریشانی په وقت خندان یم
خدای ساتلي لکه گنج په بیابان یم
په ویرانه ویرانی کښې آبادان یم
خوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
زه رحمان د خدای وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیرم

په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
د غنچې په خيږ په سل ژبو خاموش يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل كړ
هم په دا سپينو جامو معلوميرم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه
كه چا لار د عاشقي ده ورکه كړې

زه هزار ځله نږدې د زړه په ياد يم
كه يار سل ځله وعدي د وصال وكا
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي
د بې نيازو په نياز څه اميد د كړو دي
كه د يار له لاسه اور را باندي بل وي
بې مينه قراري را باندي زوك دي
كه همه عمر مي يار په غير كښي ناست وي
يو زمان مي د زړه مراد موندلي نه دي
د وصال په يوه كال مگر بر پاي شم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه
په وصال كښي مي د هجر طمع نه وه
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي
كه مي پيري كه مي پلوري چاره نشته

زه د يار په درد و غم كښي غرقاب خوښ يم
كه ډوبيرم په اوبو كه په اور سوزم
چه د يار د خط و خال ښي په كښي وي
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم
د ريا تر ناقبوله عبادته
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي

پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
لكه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
د شبنم په خيږ له گل سره يكتا ينم
لكه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
لكه سرو مدام سبز و تازه پايم
زه رحمان د گمراهانو رهنما يم

زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
پر حذر د ناز پرور په كړي داد يم
زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
لكه شمع مستقيم په خپل استاد يم
شپه او ورځ په حركت كښي لكه باد يم
زه له غمه به د هجر په فرياد يم
پيدا كړي خداي په اصل كښي نا مراد يم
د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
حق حيران د عاشقي په دهه داد يم
اوس حيران مستحير په دا فساد يم
گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
زه رحمان د بنايسته و خانه زار يم

خاموشي که هر خو لويه مرتبه ده د يار ډيري غمخواری يم عاجز کړي
زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې واره نه يې خندول که ژړول کړې که ته نه يې باري وايه راته څوک دي خوب خندا دييلتانه په زمکه نشته هره ورځ چه مي تيريري ستا په غم کښي يو ويښته مي د صورت کور شوي نه دي زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي چه مي واغوست سر و پاي د عاشقی

خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم زه پخپله نه خدا کړم نه ژړا کړم زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم څه آرام به په دا دشت کربلا کړم زه په هره ورځ پوهيرم چه غزا کړم هسي رنگ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم مگر نورو لره نور زړونه پيدا کړم زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم که څوک را کاندي دنيا و عقبی دواړه که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي خو مي تيغ په پهلو نه دي لگيدلي خو و نه وينمه ستا سترگي که خداي کا معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي

دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم په خاشاک به د چمن ريحان ور نه کړم خو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنگه ژوندون دي نه پوهيرم جام د ميو چه د ځان په وينو مومم د پتنگ او د بلبل تر ميان حيران يم په شان سره دي تار د زلفو بيل شه عشق به هسي رنگ مقام باندي قائم کړم د خپل زړه و علامت و ته حيران يم د رحمان چهره ئې زيره تر زعفران کړه

خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيرم ترو زلال که جگر خون دي نه پوهيرم مخ دي اور دي که گلگون دي نه پوهيرم که غوڅ شوي مي نارون دي نه پوهيرم چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيرم چه موسی دي که قارون دي نه پوهيرم خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيرم

بيا دي نوي شراب څښلي دي پوهيرم
 كه هزار ځله لاس سره كړې په نكړيزو
 معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده
 څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم
 ته خپل جور و جفا څه وايې و ما ته
 چه رقيب او تا غورونه و بله وروړه
 رقيبان ځكه تيري په رحمان كاندي
 په رخسار دي گل كرلي دي پوهيرم
 تا ځما په وينو وللي دي پوهيرم
 رقيبان چه تا بللي دي پوهيرم
 چه ځما په باب دي كښلي دي پوهيرم
 ما همه واره ليدلي دي پوهيرم
 ما هغه ساعت ژړلي دي پوهيرم
 چه تا خوا پوري نيولي دي پوهيرم

په ليمه كښي مي مدام
 توري سترگي مي گلگون شوې
 بې دسترگوله خونابه
 په طلب د دلارام كښي
 زنځدان ئې خدای كوهي كړ
 كه ئې خال د مخ غلام دي
 كه په عشق كښي ناکام پيروي
 خوښ يم زه په عاشقی كښي
 په ياری كښي مي قبول دي
 د دعا په عوض غواړم
 تر ښكښلو به ئې څار كړم
 تلخ گفتار ئې راته خوښ دي
 هم هغه مي مسيحا دي
 مخ د يار ماه تمام دي
 عكس گرزي د گلفام
 په آرزو د گگل انام
 نه باده لرم نه جام
 ما ونه ليدنه آلام
 وښوئيرم په هر گام
 زه غلام يم د غلام
 دا ناکام دي ځما کام
 كه نيك نام يم كه بد نام
 ملامت د خاص و عام
 دخپل يار دخولي دشنام
 دغه خپل دعا سلام
 تر كشمش و تر بادام
 چه ئې را كاندي سلام
 رحمان وليده تمام

خو په صبر په جفا د يار كوم
 عاشقي او صبوري سره دروغ دي
 ته و ما ته نصيحت مه كړه ناصحه
 ما خو زده چه مينه اور ده خدای مين كړم
 سررشته مي خدای د يار په لاس كښي وركړم
 خو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
 زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
 زه دا خپل تخم خپل ځان لره كرم
 دانسته خپسر وا ورته اچوم
 په هر لور چه مي را كاري پسي ځم

د آشنا د ميني لاس ځما گريوان دي
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي
ما چه فرض په خپل ځان كړه د يار مينه
دا څه ژوند دي چه يار نه وينم په سترگو
زه په دا كار كښي هيڅ عذر نلرم
حق به ولي په باطله بدلوم
ترو له فرضو غاړه څه رنگ غروم
زه رحمان په جهان سترگي غروم

چه له مرگه بې پروا يې په هر دم
نور همه واره غمونه به دي هير شي
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بيعه
د مرهمو تياري در لره بويه
چه د تن له سرايه درومي توبنه واخله
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي
كه دي ويړه شي له ظلمه له ستمه
كه اميد لرې له رحمه له كرمه
له هر چا سره چه كړې هغه نه مومې
اجر واره د عمل په اندازه وي
اوس د ستا رضا نيكي كړې كه بدي كړې
خدای د رزق په زيرمه مه هيرهو كلك شه
كه گنې چه په حرص سره څه زيات شي
كه هزار رنگه تالاش و تردد كړې
ډير هوا و حرص مه كوه خدای ياد كړه
په تا فرض عبادت د خپل خښتن دي
توك روتې يوه شړۍ در لره بس ده
له خوراكه غرض قوت لا يموت دي
له پوشاكه غرض خپسر پټول دي
كه حرص در باندي زور شي مرگ وړ ياد كړه
د لحد د تاريخۍ علاج به څه كړې
غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين بيريو
مار چه سوري لره ورشي گوره سم شي
دغه هسي غم دي هير دي په كوم غم
كه يو ځل در باندي راشي دا ماتم
مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
چه لا نه يې د اجل په تيغ كرم
تر دا سراي په هورته سراي نشته محكم
مشكلات دي په هر دم په هر قدم
ته هم مه كړه په هيچا باندي ستم
ستا هم بويه په هر چا باندي كرم
د هيڅ تخم ميوه نه درومي برهم
دغه دواړه سره يو دي هم درهم
نيك و بد دي دواړه كښوي شي په قلم
تر سړي د سړي رزق دي مقدم
زيات به نه شي د يوې ستنې تر سپم
د قسمت شوي به نه كړې زيات و كم
دي كافي دي د عرب و د عجم
نه لښكري خزاني نې ملك و حشم
نور همه واره اسراف دي مسلم
نه چه غوښي غوري وريجي يا غنم
نه اطلس و سقلا تاج و علم
دا علاج دي دغه رنځ لرم محكم
چه ته دلته كښي ويريري په تورتم
خوب روانه دي په وقت د صبحدم
ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واره
خان په خوا تر هغه وژاره که مرد یې
نور عالم چه په تا ژاري انصاف وکړه
که زه نه وایم ته خود سترگي روڼې کړه
ای رحمانه لکه ته چه په خدای گرم یې
او په دوه رکعتہ نفلو نه شوې خم
چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
بې انصافه ته په شه یې خوښ خورم
کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
بل به نه وي په جهان کښي هسي گرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنگ خورم
عاشقي او ننگ و نام دي سره لري
خدای و ما و ته شیرین کړه تر شکرو
د آشنا د بيلتانه په کار و بار کښي
نوکرې د معشوقو کوم په عشق کښي
شین لوگي مي په سر چتر دونهه تخت دي
هم په دا چه له خودی شمه بې خوري
لکه څوک چه نعمتونه د دنیا خوري
واره زهر شي ځما تر ستوني درومي
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم
خدای دي نه کا چه به بله خوا ته څنگ خورم
څو به عمر واره غم د نام و ننگ خورم
که د یار له لاسه غشي د خدنگ خورم
همیشه په تندي توره د فرنگ خورم
مهینه د بهلول نه د اورنگ خورم
گرد غبار د خپل دولت لکه ملنگ خورم
د هجران په غم کښي لپي لپي بنگ خورم
زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنگ خورم
بې له یاره که همه لا چي لونگ خورم
چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنگ خورم

ن

گويبا برق دي درخششان
 په زمين باندي آسمان
 چه ووريږي تر دا ميان
 نه ئې حد شته نه پايان
 نه ئې سر شته په سامان
 ځني ويركا د خپل ځان
 ځني گل غوندي ځندان
 كه ئې گورې يوبيا بان
 چه ئې هيڅ نشته بيان
 په دليل و په برهان
 يائي چرته دي مگان
 هيڅ خبر نه دي رحمان

هسي تيز درومي دوران
 د آسپا په خيگرديش كا
 ككړي دي د سړيو
 پيدا كيږي فنا كيږي
 نه ئې حد و نه پايان شته
 ځني ډول وهي بنادي كا
 ځني شمع غوندي ژاړي
 كه يې گورې يوگلزار دي
 يوه هسي تماشاده
 كيفيت ئې مونده نه شي
 چه ئې كومه خوارفتن دي
 خدای خبر دي په دا علم

پكار نه شه يو په وقت د زارستان
 كه به څوك و بله ياري كا په دا شان
 و هغو ته به څوك څه وائي ياران
 صد رحمت شه په ياري د گل خان
 چه په اور كښي دواړه وسوزي يكسان
 خدای دي نه كا څوك دا هسي مظلومان
 ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
 چه ئې مړ نه كړ د اوښو په باران
 چه انسان كا هسي ظلم په انسان
 چه ئې اچول و اور ته نبيان
 چه نه زمكه په نارو شوه نه آسمان
 چه ونه لوبسته له ويخه سر غلطان
 چه اوبه څكي يا خواره خوري په جهان
 وليد ما په يكشبه په دا دوران

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان
 د همه وارو يارنو مخ دي تور شي
 چه يو يار په سوري پروت وي بل په اور كښي
 هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي
 تر دا پورته د ياري شرطونه څه وي
 چه له آله له اولاده سره وسول
 چه په اور كښي يو د بل دپاره سوزي
 څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق
 الغياث دي الغياث دي الغياث دي
 د نمرود چاري مي وليدې په سترگو
 هم دې زمكي هم آسمان ته تعجب كړم
 هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم
 له دې خپله سپه نفسه مي زړه بد شه
 عالم وائي چه قيامت به په جمعه وي

هزار حيف دي چه دا هسي رنگه چاري
په عيسی و په دجال کښي گناه نشته
عزيزان ئې خپله ووژل پخپله
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ
و دارا و اورنگ زيب و ته حيران شم
د حسن حسين غزا دي خوک په زړه کا
د دوي غوښي اوبنو وينو رغړولې
هر چه اهل د دنيا دي حال ئې دا دي
آدم زاد په زمکه يو بل سره وژني
لکه غوښي چه ماهيان خوري په درياب کښي
خزنده و پرنده دي د دې دهر
مرداري د دې دنيا خو هم دغه ده
مکاري د زمانې څه همره نه ده

دنيا دار د دنيا کار کا زه د دين
هيڅ کم نه دي تر سپين مخ د دليرانو
مراد له تورو سپونو واره دلبري ده
مرته د سليمان چه چا له ورشي
چه رنگين رنگين مضمون پرې ښکلي نه وي
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواره دي
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره
مصری توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي

چرته د يار شونډي چرته غم د دل و جان
پاک و منزله دي عشق د نفس له خاصيه
لږ تفاوت نه دي د رندی د زاهدی

واقع کيږي د دنيا په سود و زيان
دا مکرونه دي د نفس و د شيطان
دا همه واره تقدير دي د سجان
چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
په خونونو واره ملک د هندوستان
چه ئې څه چاري واقع شولې تر ميان
چه همه واره په تيغ شو شهيدان
بې حساب هسي خلق شه طوفان
که سړی دي که پيری دي که حيوان
په درياب کښي وبله غوښي خوري ماهيان
په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
همه واره يو تر بل مشت و گريبان
څکه بيرته ځني گزري درويشان
چه رحمان ئې چا ته وکاندي بيان

خوانين ځما په ملک دي خوشه چين
نلکه ښه دي ځما شعر نمکين
موقوف نه دي دغه کار په تور و سپين
هيڅ پوره نيمگړي نه دي پر رنگين
څه پکار دي د بياض ورق رنگين
آب و خور که د چا تلخ وي که شيرين
څه حاجت دي په بستر و په بالين
خداي خوک مه کړه د بدانو همنشين
د رحمان آشنا چنان دي هم چين

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري
څار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي
چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

که پخوا تر آشنایي وي بيلتون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان کړ
په نیمگړي داد خبر د فلک نه وم
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم
هر زحمت چه په ما راشي شکرانه کړم
اوس که لاس زه و بله مېرڼه سود نه کا
لکه نمر په څلورم آسمان څليري
چا چه نښه له نښه مخه را کوله
په دا هسي حال کښي څه رنگ صبوري شي
که په صبر سره تور کاني لعل کيري
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه
دريغه يو ځله هغه څما په حال شوي
و رحمان ته ځان هغه گړي آسمان شي

که ترې ولوبسته شاهان و سلطانان
که هزار هزار فنا شي په يو دم کښي
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو
که غليل کړم د تاممي دنيا خاوري
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه
که دروغ وایم ته ورشه نظر وکړه
چه ئې ته په دواړو سترگو ښکلولي

هیڅ نیمگړي په چا نه شه دا جهان
بيا پيدا شي په يو دم کښي هزاران
لکه بحر چه بهيري بې پايان
هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
چه دعوی ئې کړه د نام و د نشان
د خپل پلار و د نيکه په گورستان
گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

چه مدام ئې په قربان قربان بللې د رحمان و سوزان شعر ته حيران يم
اوس دي غير در باندي وکا چه قربان چه ئې اور بل شوي نه دي په ديوان

فراموش مي کړ د ستا په مينه ځان لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم
لکه زه چه ستا د غم پڼپونه اخلم هسي بې سر و سامان يم ستا په عشق کښي
هسي بې شرابو مست يم ستا په مينه دا به څه رنگ شي چه ته دکال وعده کړې
تمامي عمر د ستا په طلب وړک يم که له دره ئې شړې که ئې پريردې ته
ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان همره عيش و طرب نه لري شاهان
همره پند اخيستي نه شي پهلوان چه آگاه نه يم په سر و په سامان
چه خبر نه يم له زمکي له آسمان په ما نه تيريري بې تا يو زمان
لټوم دي په هر ښهر په بيابان ډير مين دي ستا په مخ عبدالرحمن

ته چه هسي گاه بې ترش گاه بې خندان له احواله دي چا نه زده چه به څکړي
رنځ راحت د عاشقانو واره ته بې هغه شونډي چه خورې دي تر شکرو
رجوعات د ښايسته و چا ته نه وي دغه هسي رنگ ښايست لکه چه ستا دي
کست تر هسي حده ولي کړې گل رخه و هر چا وته چه ستا قوت رسيري
ستا له جوړه زهره نه لري چه آه کا خوار حيران لکه عاشق دي ستا له دره
لکه ډير وايي د وصل راحتونه د رخسار نښي دي واره د خورشيد دي
له هوسه دي هر گل کره خندا شوه که وي چه نصيحت کاندي عاشق ته
رنگ روي دي لري رنگ د سرو گلونو سپاهي د نوي خط دي هسي زيب کا
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي له عاشق سره کينه کړې که احسان
کله جور کله لطف کړې عيان دا دروغ دي چه وصال دي يا هجران
له ښکښلو ئې عار نه کا عاشقان هر گز نه وي سرکوزي د سروشان
نشته دا رنگه ښايست د هيڅ انسان چه له ډيره نازه وژنې عاشقان
هلته نه رسي قوت د درست جهان که کشور د عاشقانو شي ويران
خداي دي هيڅوک هسي نه کا خوار حيران دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
چه ئې درست جهان له نوره دي روښان چه ئې وليد ستا د حسن گلستان
که له حسنه دي آگاه شي زاهدان توري څني دي ښاخونه د ريحان
لکه ښکلي واره توري د قرآن کل خيرت دي کوهي ستا د زرخندان

که د درو تجلي ده ډیره ډیره ته سلطان د بڼایسته و یې دلبره که دا نور بڼایسته ستوري ویل کیږي له هر چا چه اوریده شي دغه وایي در و لعل شو ویل د رحمان ځکه

در تاریک شي چه ظاهر شي ستا دندان دا نور واړه بڼایسته دي نوکران ته خو رشید غوندي صورت لري روښان چه بڼایست دي زړه نه لري نقصان چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

خو به شمیرم زه غمونه د هجران د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه لکه څوک چه د اوبښ بار په میري کیږدي لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي که څوک وایي حال دي څه دي په هجران کښي نا قرار روح مي د یار په هوا والوت د یار دم مي زړه په غټو سترگو یووړ ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم عاشقی ټي تر هغه حده بې هوبښ کړم لور په لور ټي د تهمت په غونډو ویشتم شم چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي

همره ډیر دي لکه ریگ د بیابان خدای را پښنه دښمني کړه د اسمان هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان چا لیدلي کڼه اور دي په دا شان چه شمیرلي ټي وښته وي د خپل ځان په خاطر دي تصور کړي دوزخیان تش صورت مي په ځای پاتي شه حیران لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران چه به عشق ځما دا عرش کاندې ویران چه نه هوبښ لرم نه سر و نه سامان ملامت را باندي وایي درست جهان په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ټي نوم هم ټي نشان زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم کښیوتم د عشق په آدم خورو گردابونه رنځ د عاشقی چه زه ظاهر کړم و طیب ته راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي

زه ټي هسي خوار کړم لکه خاک د بیابان دریغه که په سر مي دا مشکل کا خدای آسان نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان هیڅ ویلي نه شي طیبان و حکیمان تل په اور به ناست ټي که پادشاه ټي د جهان

خان سلطان د دې جهان د قضا په ځیل تړلي شیرین ځان ور څخه درومي که ښندي مال و ملک واړه

آخر درومي خوار حیران په مثال د ښنديوان نه ټي زور شي نه ټي توان هیڅ رنگ نه مومي امان

درد ئې ورشي په خپل ځان
وزيران و وکړي سولان
کوز کوز گوري حکيمان
زړه ئې چوي په ډير ارمان
نور پرې ژاړې فرزندان
آخر صبر کړي خواران
په تخته باندي عريان
مرده شو او غاسلان
مال ئې يوسي وارثان
هم دوستان هم دشمنان
هغه خپل مصاحبان
لکه عين بې نشان
نه ئې اسم په جهان
نه شي نقش په آب روان
نه ايت خانه ويران
هغه دور هغه دوران
کوته قطع کړ رحمان

نه ئې مل نه ئې حامي وي
در ماننده وتنه ولاړ وي
هيڅ دارو کولي نشي
بادشاهي ئې پاتي کيږي
چه ئې روح له تنه بيل شي
يو ساعت ورباندي ژاړي
بيا ئې غسل لره واخلي
په جامو ئې خوشحاليږي
چه له قبره ئې بازگشت شي
په مسند ئې دعوي کاندي
سهيلي ئې تالا کاندي
نام نشان ئې هسي وړک شي
نه ئې نقش پاتي کيږي
دا دنيا آب روان ده
که هزار رنگ آبادي کا
لکه باد هسي به تير شي
دا بيبيان دور و دراز دي

و

که نظر کا خوګ په کار د درویشانو په دغه لاري به ورشي خدای رسول ته هرگفتار به ئې د خدای په در قبول وي هسي گرم بازار بل په جهان نشته په یوه قدم تر عرشه پوري رسي همره خلق ئې زیارت کا پس له مرګه پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي هر بهار لره خزان په جهان شته دي د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي چه دنیا ئې کره د خدای د پاره ترکه د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه په هر چا چه د غضب لنده کا بنځه درست دیوان د رحمان څار تر دا غزل شه

خود به وويني وقار د درویشانو که څوک يون کاندې په لار د درویشانو چه قبول ئې کر گفتار د درویشانو لکه گرم دي بازار د درویشانو ما لیدلي دي رفتار د درویشانو چه بازار وي په مزار د درویشانو لکه خاوري په دربار د درویشانو خزان نه لري بهار د درویشانو که څوک وويني گلزار د درویشانو صد رحمت شه په روزگار د درویشانو راشه مه کوه انکار د درویشانو خطا نه درومی گذار د درویشانو چه بیان ئې کر کردار د درویشانو

اويني نه لري حساب ځما د سترگو سپاهي مي همه واړه سفیدي شوه که مي سره دي که مي سپين دي که مي تور دي چه رخسار د هغه يار را څخه پټ شي چه گداز ئې په دا گرمو اوبنو نه شه چه مي نقش په زړه سرې شونډي د يار شوې که نور خلق د آفتاب په روڼا زیست کا ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کر لکه تښتي وحشيان له مردمانو ما رحمان چه سترګي روڼي په خپل يار کرې

بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو اوبنو یووړ هر اسباب ځما د سترگو جبطله شي آب و تاب ځما د سترگو مگر گانې دي حباب ځما د سترگو کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

هيڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو
 هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي
 د محشر عالم به كله په قرار وي
 خو ئې صبح د قيامت دمیده نه شي
 مگر شمع د سپين مخ شي باندي بله
 تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه
 چه تمام جهان ئې نسبتي دي په دم کبني
 زه له کوم يوه کمنده سر وکارم
 په تندي د محتسب کا درّه ما ته
 همزه زړونه ئې پيلي په هر تار دي
 ملک د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ
 بشامارانو غوندي گززي په گنجونو
 که به بل مار چيچل په لاسو يا په پښو کا
 د رحمان تر قلم منبک و عنبر اوري

که هر شو په صحرا سر شوم هم په کلیو
 خدای زده کومه خوا ته لاپل حال ئې څه شه
 له دې غمه مي زړه چوي که څوک خبر وي
 پس له دې به چرته درومي ځاي موکوم دي
 گوندي ستاسو په مخ زه پسندیده شم
 خبر نه يم چه په باب مي کنبلی څه دي

تور ليمه مي د فراق په ژړا سپين شو
 ما وي زه به لا دیدن کړم د يارانو
 چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته
 د مرده ؤ ته د مرگ خواری شوې پښي
 د قضا سپاهيانو هسي لاس په تاخت کړ
 چه قدم ئې په آسمان ايښود له نازه

دوباره د زړه په وينو کبني رنگين شو
 خبر نه وم چه ياران په کوچ تعين شو
 څوک ژوندي لکه بلبل په آتښين شو
 او ژوندی په زندگۍ کبني اندوهگين شو
 چه پايمال هزار خسرو هزار شيرين شو
 هغه هسی ناز پرور زیر زمين شو

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ
د رحمان خاطر به ولي پریشان نه وي
اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو
چه پریشان ور څخه جمع همشین شو

تا چه رنگ و میو ورکړ د لبانو
چه دي جوړه کړه لنده د کړو وروځو
چه دي اسم د زنجیر په زلفو کښینود
په رخسار چه دي د خط غبار څرگند شه
کاره غشي واره بیرته ځي له نښي
چه ځما د یار تر مینځه جدایی کا
که مي چري خواست د خدای په در قبلیري
سور پیزوان دي په سرو شونډو هسي زیب کا
د سرو ټیک دي شهزاده په جبین پروت دي
دواړه لیچي دي وکنلی مصری توري
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي

چه کوتلي دي په تیغ ستا د چشمانو
ستا وصال د سر پریکړیو دي دلبره
د پیری سوری عاقل لره ضرر دي
په سرپوښ محل کښي نور د آفتاب نه وي
هم په دا ځما له سترگو ويني څاڅي
مشکین خال دي په سرو لږو هسي زیب کا
ما سوی له یاره هر چه دي رحمانه

هر ساعت ځما د غور په تاوولو
همره غم د بیلتانه را باندي راغي
هغه سترگي چه نرگس و هم بادام دي
هغه شونډي چه شیريني دي تر قندو
دا کاره کاره بانه او کړې وروځي
په شپه نوکی د عاشق په وینو سرې کا
د فلک لاسونه شنه شو تر څنگلو
چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
تیرې توري دي ځما په قتلولو
ما هیڅ فیض ځني بیا نه موند بې ښکښلو
نور څه نه کا بې کړو کړو وهلو
سبا پوري کا نکړيزي په منگلو

دا حُما د قاتل لاس دي نه پوهيرم که تر باغ وتلي نباخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کيني نيمه خوا شوي نبايسته عنچې ئې پرې يستي د گلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

د دل بـرو پـه درگـاه
غـوځـوي مـي د زړه ولسی
همره قدر مـي هم نشته
هيڅ خبر له ځانه نه يم
يو نظر را باندي نه کا
که له غمه ئې سر پټ کړم
د رحمان په څيردي نه شی

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه
په آرزو دي د نکس سترگي څلور شوې
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې
که دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې بښايي
زه چه خدای د ستا د غم سره آشنا کړم
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول
ماه خورشيد دي په بښايست پوري شرميري
زه دي پيژنم په اصل کښي خاکي يې
څو دي خيال د آشنا گريزي په ليمه کښي
د رحمان به بخت هاله له خوبه وينې شي

ته شه اي يې شکر لـبه
په نادرو کښي نـاده
په جمله ؤ معشوقو کښي
بې زيوره بښايسته يې
دغه داد د الهی دي
آب حیات چه حیات موند بيا
مخ دي سپين تر سپين سبا دي
ستاد د مخ عرق دانسه ؤ

گل رخساره سيم غـبـغه
په عجبو کښي عـجـبه
بوالعجب يې منتـخبـه
بې ترتيـبه مرتـبـه
بې تالاشه بې طـلـبه
ستاد شونډوله سبـبه
زلفي توري تر تـور شـبه
زينت رانيـولـه کوکـبه

د بنایست مخي دي نشته
 د وصال مونده دي گران دي
 چه درب فضل پرې وشي
 دا دولت د خدای په داد دي
 عشق څه هسي علم نه دي
 مکتب حال د مذهب وايي
 د عاشق مذهب هم دا دي
 ستاد حسن په صفت کښي

تر مشرقه تر مغربه
 مگر فضل شي له ربه
 هغه خلاص شي له غضبه
 مونده نه شي له نسبه
 چه حاصل شي له مکتبه
 عشق سوی دي له مذهبه
 چه دم نه وي بي مطلبه
 رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه
 نوری واره مرتبي به روته هیخ شي
 لیاقت ئې هر وگړي څخه نشته
 د طلب له کوتاهي نه ویره وکړه
 عشق څرگند خزانه ده خوار هغه شه
 غوره خط د مهرویانو تر خط نشته
 هیخ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو
 عاشقان تر سرو و ماله یار ته تیر دي
 زه رحمان د خپل صاحب په رضا زیست کړم

بله مینه ئې هیخ نه وي مناسبه
 که خبر شي څوک له هسو مراتبه
 عاشقي یوه پایه ده عجائبه
 که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
 چه څرگنده خزانه شوه ترې غایبه
 که هزار رنگ کتابونه کړې کاتبه
 په هغو چه عاشقي کړه خدای واجبه
 خدای دي دا طایفه نه کاندې کاذبه
 څه پکار دي دا بنده بي خپل صاحبه

ورځ دي تیره په شومي کړه شپه له خوابه
 په شتاب شتاب دي تله دي که پوهیرې
 دلته دم و قدم دواړه په حساب دي
 راستولي خدای حساب دي په کتاب کښي
 ته و خپلو نیکو بد و ته نظر کړه
 په هغه جهان به څنگه خواب وکړې
 عاقبت به تورو خاورو لره درومي
 د کاغذ په کښتي سيل به کړې تر کومه
 چه آفتاب یوه نیزه شي بیا به څه کړې
 په آزار د چا راضي مه شه رحمانه

خدای به کله یادوې خانه خرابه
 غافل مه شه د دې عمر له شتابه
 پل غلط د لاري مه ږده بي حسابه
 خبر زده کړه له حساب له کتابه
 چه بدې دي څو تیري کړي له ثوابه
 چه پدې جهان عاجز بي له خوابه
 ځان به څو څنډې په گوتو له ترابه
 دا کښتي به دي مرگي کاندې غرقابه
 اوس چه سوري له ور نښتي له آفتابه
 که خلاصي په قیامت غواړې له عذابه

په ورځ ناست ئې بې مطلبه
لاس دي وځاتاته لکه دواړو
نه دلې شوې نه هروې شوې
عبادت دي په ریا شه
مدام بند یې په سبب کښي
واړه تشي شلونې شازې
ته اوده ورباندي سوری یې
تن دي تش په وړه وسه
د راکب چه واک پردی شي
له ژوندیو سره ناست یې
هلک لوي شوې په اوبو کښي
لکه کانې یا کودري
نا آگاه خان آگاه بولي
مراد له زهده معرفت دي
د رحمان شراب له عشقه

په شپه خوب کړې بې ادبه
هم له روزه هم له شپه
تر مینځ ډوب شوې مذذبه
په مذهب کښي بد مذهبه
بې خبر له مسببه
خبر نه شوې له مطلبه
آس دي یون کا بې جلبه
آس دي داغ کړ بې منصبه
سود ئې څه وي له مرکبه
له مرده ؤ مرکبه
اوبه نه پیژنې کبه
په دریاب کښي تشنه لبه
دا خبره ده عجبه
نه تش ځان وژل اقربه
نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته
ما خو چه ته ولیدې هغه ساعت مي ووې
شیخ و زاهدان چه نصیحت وایي و ما ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مینه
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق
زه رحمان چه یار وویم وایم خدانه خیر کړې

زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
نوره به مي مینه د زړه نه شي له تا ماته
نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
لا تر ما نه خوښ یې و قاضی ته هم ملا ته
بیا دي په دیدن تر ما وړنې در زغلي خوا ته
گڼه بناپیروی ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کیږي
بې منته جام د زهرو څښلي بڼه دي
د یوسف له جاله زده کړه دغه پسه
دې فلک و چا ته هیڅ بڅښلي نه دي
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه

لاس په سر مه شه د هر گیدی و در ته
هر چه نه لري نظر و سیم و زر ته
نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
وايه حال د زمانې و برادر ته
چه ئې نه دي راپیرو دي ځیني بیرته
که رتی یا جو دانه به ئې وي درته

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي هميشه به در په در گزري رتلي د دې سست بدن منت په رحمان باندي له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته د استوگني ځاي به بيا مومي چرته چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته له دهشته ئې ريار پوښتيدی نه شم خلوتيان لکه برده په کښي خرڅيري ته چه ما پوښتې د يار له حقيقته درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي زه و يار چه خپل غمونه سره شمار کړو رحمان هسي وزگار چري دي له عشقه

ما د دهر غم وهلي دي په لته که اوبه دي د حياتو په تور تم کښي هغه يار چه و ما جام د ميو راکړ بې خودی ئې د دنيا له غمه خلاص کړم د دښمن په دښمنۍ می خندا کيري بې خيري مي کل په خير ده شميرلې مړ بهتر دي تر هغه چه څوک بې پت وي داستۍ چه په اور سوزي مراد يې دا دي خدای هاله د سړي ياد شي چه درد مند شي زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند يم

ستا په مخ کښي چه حساب د جمال نشته ته د سر و د مال ويره په ما مه کړه زه په دا سبب له ويري سره ريردم که وعده د يوې چاري يو ساعت کړې د شهيد و حال ته گوره حال ئې څه دي روشنائی مي د چشمانو ستا ديدن دي ځکه ما څخه د صبر مجال نشته ويره ما څخه د سر و د مال نشته چه ستا ويره کښي ثواب دي وبال نشته د هغې چاري اميد مي په کال نشته بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته په دا کور کښي بل خراغ و مشال نشته

په جوښار ځما د سترگو سرو ته بې
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا
مخامخ که راته وگورې دلبره
د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي
ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي

مخ ته دي نمر وایم زلفي تار تار نشته
هر څوک چه د ستا و آتښن رخسار ته گل وایي
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه
ما چه غږ په غور و ستا د در د سپيو واوريد
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود
يار که يار ته حال په خوله نه وایي چه شو
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي
آشنائي به ما په کوم قوت کوله
که په سولو کښي يو خواست د چا قبليري
په رحمان بلا پسې که زهريري

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښي
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی
که روا کا خون خوردن د عاشقانو
هر ساقی چه جام د عشق لري په لاس کښي
مخ که بې ميني څوک ستايي ستايه نشي
د دنيا ناوې په عقد کښي دين غواړي

په دا نهر باندي بل څه نهال نشته
چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
پوچ وایي د اور په مخ کښي وقر د گلزار نشته
ولي چه له مښکو سره هيڅ د گياه کار نشته
هسي رنگ بلبله په چمن کښي په گفتار نشته
ولي چه د سر د څښتن جور و ته لار نشته
ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

نور می څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
و حکيم ته پټ څرگند وي له مزاجه
چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
خداي دي هيڅوک رنځور نه کا بې علاجه
ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

لکه مري ملاقي شوم له ارواحه
په شپه مښک راباندي تر صباحه
د هيواد خبر موندي شي له سياحه
څوک وتی شي د خوبانو له صلاحه
دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟
 زه هر صبح و شام دعا كوم و تا ته
 هميشه لكه وحشي په وحشت گرزې
 هميشه را څخه درومې په وړاندي
 راته وايه زه به هم هغه كومه
 لږ پرهيز كړه له رقيه خداي د پاره
 رحمان ستا په مخ بې څڼو هم مين دي

ترهيدلى يې هر صبح و شام په څه؟
 ته و ما ته كوې دشام په څه؟
 يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
 لكه عمر بيرته ته ږدې گام په څه؟
 غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
 گډوې سره حلال حرام په څه؟
 بيهوده دي ورته كينود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟
 ستا په غم كښي چه ما ويني عالم ژاړي
 په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيرم
 ستمگار چه ستم كا بهانه كاندي
 مه كړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
 و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه
 لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي
 رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم

زياتوې د غمزده و غم په څه؟
 ژړوې را سره نور عالم په څه؟
 چه مى ويني د زړه څښي هر دم په څه؟
 ته په ما باندي كوې ستم په څه؟
 زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
 چه ورژني مي قلم قلم په څه؟
 د رحمان له سترگو څاڅي نم په څه؟
 ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وایم له هجرانه وایم څه؟
 توان د دم وهلو نه لرم و یار ته
 چه ئې وویم له ځانه خبر نه يم
 د خپل زړه له حاله هیڅ را ویل نه شي
 د عشق راز چه هیچا نه دي بیان کړي
 د خپل یار له غمه درست په وینو ډوب يم
 زه چه پروت يم د هجران په تناره کښي
 سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې یوسي
 زاغان بولي بلبلان شړي له باغه
 هر چه وایم تر همه واپرو بهتر دي

له دې درده بې درامنه وایم څه؟
 چه توان نه لرم بې توانه وایم څه؟
 چه خبر نه يم له ځانه وایم څه؟
 له بې نامه بې نشانه وایم څه؟
 ترو به زه له بې بیانه وایم څه؟
 له دې هسي رنگ طوفانه وایم څه؟
 د وصال له گلستانه وایم څه؟
 له دې هسي دل ستانه وایم څه؟
 د دې دهر له باغبانه وایم څه؟
 زه رحمان به له جانانه وایم څه؟

ستا حُما له مینی خلقه واپه خبر ده
کله هم پتیري وچي شونډي گونه درده
خدایي دي ملامت د هیچا نه کا له مامرده
زه به صدقه کرم سل بی درد تر اهل درده
کله زرغونیري سره لاله له هره گرده
غار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که بی تا ده ناروا ده روا نه ده
آئینه ئي نا صفا ده صفا نه ده
دا ژړا واپه خندا ده ژړا نه ده
خو هم نن ئي تماشا ده سبا نه ده
ستا جفا واپه وفا ده جفا نه ده
اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
و رحمان وته ویریا ده بها نه ده

له اغیار سره خدا خه پکار نه ده
آشنائی د هر آشنا خه پکار نه ده
په خپل ځان خپله ثنا خه پکار نه ده
په دا چارو کښي غوغا خه پکار نه ده
د دې هسي رنځ دوا خه پکار نه ده
د جفا په ځاي وفا خه پکار نه ده
د بیمار په ځان هوا خه پکار نه ده
ولې بی خدانه سودا خه پکار نه ده
وابستگی د دې دنیا خه پکار نه ده
چه مي ولیده رښتیا خه پکار نه ده
زندگي حُما بی تا خه پکار نه ده

چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

خه شوکه خاموش يم ستا د عشق له آه سرده
هیڅوک دي په خوله د عاشقی لافه و نه کا
اهل د دنیا واپه نامرد دي رنگ ئي ورك شه
کله بی دردانو لره زړه د چا ور درومی
بی د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه
یو خوشحال یو کم سل خټک نور په طبیعت کښي

که حُما مینه په تا ده خطا نه ده
څوک چه بی د ستا له مخه بل ته گوري
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا
د دنیا په تماشا چه څوک نازیري
که ته سل ځله له ما سره جفا کړي
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه
معشوقه که د خپل سر په بها مومی

له اغیار سره خدا خه پکار نه ده
سل یاری د یوه یار د پاره کیري
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شي
عشق د بوي په خیر په پټه خوله څرگندوی
د عشق درد واپه عاشق لره راحت دي
بد له بدو سره بویه نیک له نیکو
عاشقي حرص و هوا دي سره لري
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښي
که ئي کرم هم ئي هیڅ نه گڼم سوگند دي
د دنیا مینه بی کاره اوریدی شي
که رحمان په جهان ډیر پام دلبره

گوره بیا به څوک ادا کا په زړه غونډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړي

ما رستم د زمانې وليد په سترگو طالبان که مرور دي هم پخلا دي د عاشق د لاغری سبب هم دا دي زه به حوري د جنت بې ياره څه کړم سخت ساعت د بيلتانه به مي هير نه شي زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان يم

ستا په عشق کښي هسي خلاص يم له شعوره طبيبان وايی چه صبر دي دارو دي توري هر چري تړلي په دښمن شي معشوقې د زمانې شوې سره ټولي زه تنها په ضرور نه يم ستا له غمه هري شپې لره ورځ شته ده په دنيا کښي مهرويان وفا له هيچا سره نه کا له حيرته واره گوتي په غاښ نسي د رقيب له ندو سترگو دي ځان ژغوري همره توان و توفيق نه گڼم په بخت کښي په نظر د مدعيانو تور کودی وي د رحمان د سترگو نم به هاله وچ شي

زه عار نه لرم په عشق کښي له پيغوره بردی په خوله د سمندر مهر د مومو بې هجرانه ځما بله خواري نشته لکه ته چه خداي هر گوره ښائسته کړې چه په تور و سپين مي اړوي دا څوک دي د رقيب له بده خويه به څه وایم چه ئې پور د مرگ تر پوره پوري هيڅ دي عاشقي سړی مجنون کاندې رحمانه

چه د يار له جوړه ژاړي لکه کونډه بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه خداي دي سرو د چا نه کاندې ارهنډه که را ډکه شي د تور لحد گور هنډه چه جرگه د عاشقانو وي پرې پڼډه

چه يوه خبره نه لرم منظوره خداي ځمونږ فرقه پيدا کړه نا صبوره ياره ستا سترگي دوستان وژني په توره د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره پيدا شوې عاشقي ده له ضروره ځما عمر جدايي کړ بې له نوره دا خبره په عالم کښي ده مشهوره په هجران کښي چه خبر شي له مهجوره هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره چه تايب کا ما له فسق و فجوره که ئې کښينوم د کټ د پاسه حوره که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

بې پروا يم د ستی په څير له اوړه چه څوک ما منع کوي د عشق له شوره ولي نشته تر دا بله خواري نوره زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر گوره که ته نه يې په مخ سپينه په زړه توره لا چه يار ور سره مل شي هاله گوره هئ توبه د بيلتانه له بده پوره کنه څوک په هوسيارۍ ور وزي له کوره

ما چه جور و جفا بيا مونده له ياره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوك كا
دا گله هم ډيره ډيره له هغو شي
دل آزار كه دل آزار كا مانه نه شي
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي
كه له ډيري حيا نه گورې و چا ته

نه رسيري ستا و حسن و ته حوره
ستا تر قده تر قامته نه رسيري
تر قامت پوري دي سرو ده سر كوزې
هر سړي چه دي و حسن ته نظر كا
چه تا مي د خپلو شونډو وړ په خوله كړه
اوس ته وايه چه په څه رنگ دي وستايم
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده
اوس به زه د شب خيزۍ څه منت وكړم
چه په ننگ و په ناموس تر لوره كم وي
ننگيالي تروونه ښه وي او كه نه وي
خوب روئي بې دلبرۍ څه په كار نه ده
كه د غلوزي لباس وكا غزا وشوه
په رحمان د ښايسته ؤ قدر ډير دي

چه په وقت د ځكندن وكارې ډيره
هر سړي چه كنده غم په مخ كښي ويني
چه سبا ارمانوې پند د پيرانو
د يار ياد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هير دي
دغه غم دي خداي بدل كا په شادۍ
هر سړي د هغه مخ په رونا گرزې
هميشه پراته په اور و په اوبو وى

ترو نن ولي هسي رنگ بې بې تدبيره
له هغه غمه لا نن گرزې دلگيره
ولي نن د پير طلب نه كړې بې پيره
ياد د غير چه لري نه كړې له ضميره
فقيري دا هسي چري وي فقيره
زهير مه شې په آشنا پسي زهيره
چه ئې خونه د خاطر وي پرې منيره
عاشقان د لعللو ليو له تاثيره

که هر شو بنایسته ډیر دي په جهان کښي
زه رحمان د آزادی په طلب گوزم
و هر چا ته خپل آسانا دي بې نظیره
باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بلیري
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي
دا څه اوسني نه دي چه بهیري له چشمانو
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیري
غرونه دي نړیري چه په حال ځما خبریري
نور څه نه دي واره دا نارې د بیلته نه دي
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي

خود به وران شې د دنیا بازاره تاره
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپر دي نه وي
هسي باد پرې د فنا لوري والوت
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه

کله په نمر سوزې کله ریردې په ساړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي
کله لاس په سر و بل ته کیردي توضع کړي
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو
څه شو که څوک نن ساعت وهل کا یا تړل کا
ښائي که څوک پس له مرگه خاندي په لحد کښي
ویني واره تلوني هیڅوک نه دي پاتي شوي
زلفي د دلدار دي چه هر څوک ئې طلبگار دي

کله مری له لوري کله مری په ډیر خواړه
نه ئې هغه وري په قرار دي نه ماړه
کله وبله کیردي لاس په توره په چاړه
درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
پینښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاره
هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
لوي دي که هلك دي که عتبان دي که واره

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو
زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
خدای خبر چه کوم یو هغي ترکی ولاړه

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه
عبث وایې غم د زړه و بلهوس ته
په بل مخ باندي سوا د یار له مخه
چه ئې عرش و کرسی لاندي تر قدم دي
د خلیل تر کعبې دا کعبه ده لویه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه
دا مکان چه د اسمان زمکي تر میان دي
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه
صورتی همدمان ږیر دي په دنیا کښي
نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
خه پوهیږي هلکان په غم د زړه
ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
بالا تر دې هسي شان قدم د زړه
که آباد کا خوک ویران حرم د زړه
ما دي ایښي په آسمان قدم د زړه
یو خلوت دي د امکان سلم د زړه
چه کړي نه شي طیبیان مرهم د زړه
ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقی پورته شه د میو جام تیار کړه
هر دم تیغ د ستا حُما په گلو گزوي
تر خودی په هورته بله بلا نشته
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنیمت دي
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي
خو دي دوه سترگي غږیږي په جهان کښي
هغه خوک دي چه تهمت پرې وایه نشي
مدعي چه په خوله ورشي هغه وایي
بې وفا دي د دې دهر یاران وارو
رحمان وایي د دنیا چاري فاني دي
عمر هیڅ معطلي نه کاندې تلوار کړه
هر نفس د خپل نفس له تیغه ډار کړه
خاد مي د بیخودانو په دلبار کړه
شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
بښښه ډکه د شرابو اختیار کړه
نداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
غور په هیچا باندي مه باسه خپل کار کړه
گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
چه دي پس له مرگه یار شي هغه یار کړه
البته په نا خبرو اعتبار کړه

باره وټره هاله کښت و زراعت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري
سم د لاسه کار هر گوره ږیر مشکل دي
چه نور خلق ملامت در باندي وایي
چه عقبی ته د دنیا په اجر مومې
تقوی دار شه هاله طمع د جنت کړه
په دنیا کښي سر انجام د آخرت کړه
خو لا نه یې غریب زیرمه د غربت کړه
لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

خو به گورې د قیامت و ورځو شپو ته
 چه نیکی بدي په تله کښي تلل شي
 که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي
 دا به نشي چه ستا خټ او د حق مخ وی
 هغه زړه چه عرش الله دي گوره کوم دي
 وړاندني هم واره ستا په خیر سړي وو
 د دنیا چاري همه واره فاني دي
 په طبیعت د عاشقانو دارو نه شي
 خو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه
 اي رحمانه اول ته نصیحت واخله

چه می مینه خدای په تا باندي پیدا کړه
 اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې
 گل په لعلو و په گوهر کله څوک پيري
 بې له ما چه د ستا غم په هوس پيرم
 دوه یاران به دا رنگ نه وي چا لیدلي
 ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ
 ډیر هندکی په جهان گزری د چا یاد دي
 هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه
 نا آشنا د بیلتانه له غمه څه زده
 عاشقان د یار تر سپیو هم څاريري
 زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان یم

نه یم خوښ د سرو گلونو په سایا زه
 په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي
 خپلوم به دي په هر رنگ چه خپليري
 نن راغلي په جهان یې که دیدن کړې
 دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه
 چه له ډيري حیا نه گورې و چا ته

خوښ یم ستا د مخ په اور باندي جلیا زه
 سوي ستا د مخ په اور یمه بسیا زه
 که دي مومم په دروغ که په رښتیا زه
 نه به ته په دنیا راشې نه به بیا زه
 کاشکی بیا مومم فرصت په دا دنیا زه
 غوڅ کرم غوڅ کرم د ستا ډيري حیا زه

چه له غمه له اندوه دي مړ نه يم
که جوړه تلي څوک و قبرو ته دريغه
هميشه د خپلو اوښو له سيلابه
که څوک قياس ځما د ډيرو اوښو وکا
زه رحمان د يار ثنا کولی نه شم

سنگ آهن يم آدم نه يمه گويا زه
ژاړم دا چه يا به ته نه يې او يا زه
سرگردان يم تر فلک و تر آسيا زه
هسي گرزم لکه خس پاس په دريا زه
کاشکي مه وي په جهان کښي څه گويا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتديان دي
بې تا نشته هيڅ حرمت د عاشقانو
خدای زده بيا به هسی وقت وي اوکه نه وي
نن هنگام دي که وفا کړې که جفا کړې
دا جهان د مسافرو رباط دي
پري رویه سنبل مويه ملک خويه
شپه لا پريوده رونا ورځ را باندي شپه شوه

سر و قده گل اندامه راشه راشه
د همه واړو امامه راشه راشه
د مشتاقو احترامه راشه راشه
زه ويريرم له ايامه راشه راشه
چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
عنبر بويه لاله فامه راشه راشه
د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بيا می زړه د تورو زلفو مسخر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار کړل
و هر لور ته چه غور باسمه غوغا ده
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا
چه پدر غوندي ئې ما ته نصيحت کړ
ستا په در کښي چه پراته دي نيکبختان دي
د عشق زخم به څوک څه گنډي رحمانه

چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
ولي يو هم هسي نه و چه کارگر شه
يا نارې د بيلتانه دي يا محشر شه
چه د عشق په ليونيو ئې گذر شه
په دیدن د ستا هغه ځما پسر شه
چه د ستا له دره ووت در بدر شه
چه گنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنگ دلبر پيدا شه
يا طالع د زمانې يا ځما بخت دي
چه قاصد د ورك يوسف زيري پرې وکړ
عشق دي دا که يو فساد دي نه پوهيرم
دريغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي
ملائک د عشق له غمه خبر نه دي

گويا بل د نمر د پاسه نمر پيدا شه
چه دا هسي رنگ شيرين بشر پيدا شه
د يعقوب د سترگو بيا نظر پيدا شه
په جهان کښي چه دا شور و شر پيدا شه
چه له ښاخه ئې د غم ثمر پيدا شه
خو هم ما لره دا سخت سفر پيدا شه

يو د تركو بې نيازي بل عاشقی شوه
بيا به روغ د عاشقی له رنځه نه شي
د نا اهل زوي په پلار په څه بنادي کا
چه هنر عيب کوي عيب هنر کا

په پرهر باندي مي بل پرهر پيدا شه
په هر تن کبني چه دغه اثر پيدا شه
چه له پشته ئې لئيم پسر پيدا شه
د رحمان په دور دا هنر پيدا شه

هيڅ می نه زده نه پوهيرم دا څه پير شه
زمانه مي د رقيب له لاسه وژني
د هجران غمونو هسي په عذاب کرم
چه په تيغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه
تير ساعت به د هيچا په لاس کنبیوزي
چه مي نوشه د هجران پياله کړه تلخه
چه ئې نه په وفا يادنه په جفا وي

چه دلدار مي د اغيار په شکل خير شه
چه مي سپی گانه هغه را باندي شیر شه
هغه عيب چه مي لږ گانه اوس ډير شه
ښه چه غوڅ مي زړه د ترکو په شمشير شه
اوس به څه وایم و چا وته چه تير شه
د وصال دولت مي کل زهر و گنډ هير شه
سکه رحمان د هغه يار له دله هير شه

چه نصیب ئې سينه چاکه زړه افکار شه
چه ندا د عاشقی په عاشق وشوه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي
علمیت د بې عملو عالمانو
چه ئې کاندې و نا اهل و نا قابل ته
د رحمان کلام په غور د بې هنرو

جرس ځکه په فرياد و په چغار شه
د غفلت له خوبه پاڅیده بيدار شه
لکه غوک هسي په بحر کبني مردار شه
لکه مال په خمرو خرڅ د خمرو خوار شه
لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
لکه گنج د کتابونو په خره بار شه
نصيحت د ناصحانو څه په کار شه
لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لایم پکار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاخکي اوبو درومي
معلوماتي چه کم بخت د درست جهان يم
ما غندي او رقيب ستاښي طالع گوره
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ
ډير غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله

که له بخته مي ياري غوښته يار نه شه
يار په سيند ځما د اوبنو بيدار نه شه
چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
په دنيا کبني مي بل هيڅوک غمخوار نه شه

که می سل نصیحتونه ورته وکره
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم
هغه خدای بی لاری کړي په لار نه شه
چه خاطر د هغې مستی آزار نه شه

چه له سترگو می خوناب د زړه عیان شه
خراب زړه می ژړل د یار له غمه
کمیڼی له جمله آفتو خلاص کړم
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر
عشق یو داد دي په عاشق باندي له خدانه
چه د یار زلفی رخسار شو په زړه نقش
د رنخور علاج ترخه ترخه دارو وي
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي
علامت د استغنا به ئې څرگند وي
د گریبان په چاکول ئې څه لارغه وي
نادانان به د دنیا غمونه کاندې
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي
آدمیت څه په دولت نه دي رحمانه

په دنیا کښې له دنیا کوبنه کنار شه
پس له مرگه که ژوند غواړې سر گیاه کړه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر
بې له خدانه نور د هیچا منت مه کړه
که د ونې په خیر گل و میوه غواړې
دست په دست که د خپل کار په درستول بې
که دي ویره شي له خپلي در ماندگی
که هوا دي د جنت په خاطر گزړي
که په توره تاریکی کښې روڼا غواړې
که پکار دي د سرو شونډو شیرینی وي
که راضي بې چه دي باغ شي د زړه سبز
د رحمان په عاشقی کښې سترگی وشوې

سمندر غوندي په اور کښې گلغذار شه
په پریکړې سر بیا نوي مرغزار شه
خود پخپله د گوهر په خیر آبدار شه
په وچ کانی باندي ونه د کهسار شه
خان په نمر کړه سایبان د هر خاکسار شه
لا پخوا تر خان وړنې د بل په کار شه
د درماندو دستگیری کړه خبر دار شه
خاک نشین په آستانه د هغه یار شه
ندارچي د یار د زلفو د رخسار شه
د خپل ځان په وینو سور لکه انار شه
په ژړا لکه باران د نوبهار شه
چه څوک وایې عاشق پوند دي هغه خوار شه

پاخه يو ځله سيراب د عشق په جام شه
له اوله بندگان بيا آزادي وي
د صياد له وحشتونو خپسر خلاص كړه
ژوندی ځان په زمكه خښ كړه لكه تخم
درست جهان د كمینی په خوي وخوره
په نیستی كښي د هستی مرتبه گوره
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه
په مستانو كښي د عقل څښتن غل دي
ای رحمانه د بلبلو ژبه زده كړه

د دنیا د سود دپاره غمگین مه شه
هر گره گره كښای لري كم بخته
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چين شي
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي
د ذرې په غير آفتاب په طلب خپل كړه
كار په تش لستوني نه كيږي بي لاسه
عاشقي او خود بيني دي سره لري
په خپل كور كښي دي سفر دي كه پوهيږي
خپل تابوت درته ولاړ زين كړي آس دي
چه تقوی دیانت نه لري رحمانه

په امید د آینه و زړه ور مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید كړه
د دنیا بادشاهان خواست كړی له فقره
د همای په خیر طعمه كړه وچ هلووكی
ځان صدف غوندي و خاورو ته كړه څیرمه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنگدلانو
حيوان هم په تسبیح د خدای مشغول دي
نفس شیطان سړی و كفر ته وباسي

په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
كه مقصود د آزادی لري غلام شه
لكه مرغ خانگی پخپله رام شه
كه لویی غواړي د خاورو په مقام شه
لكه زمكه هسي لاندي تر اقدام شه
ندارچي په ویرانه كښي د خپل بام شه
ځان پخوا تر مرگه ووژنه مدام شه
كه په نورو خلقو خاص بي دلته عام شه
دغه پسه په صفت د گل اندام شه

غم د دین و د ایمان خوره بي دین مه شه
نا امید له خدایه غوټه جین مه شه
خو دي آب و دانه شته دانه چين مه شه
ځان حلال كړه لكه زانه شاهين مه شه
لكه تیرره هسي پروت په زمین مه شه
لاس په زیره كړه بي لاسه آستين مه شه
كه مطلب دي عاشقي وي خودبين مه شه
مسافر د هندوستان و د چين مه شه
ته په زیرمه د بل آس و د زين مه شه
د دې هسي همشينو نشين مه شه

نسیه نقد ځبله بیل كړه اوتر مه شه
د فلك له رهزنی بي خبر مه شه
ته بادشاه د هسي ملك شه خواستگر مه شه
لكه مچ طالب د شهد و شكر مه شه
لكه ځگ هسي د بجر په سر مه شه
ته يو خاڅكي شه د اوبنو گورهر مه شه
ته انسان بي له حیوانه بتر مه شه
رحم فهم په ځان وكړه كافر مه شه

تپ پړانده دي عاشقان د يار له عيبه دغه ځاي د بيدلانو دي رحمانه
ته تپ پړوند د هغه يار په هنر مه شه د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کينه کړې کينه ناکه خوک بې وجهې چا ته توره تيره اخلي چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه ځکه سپينې شوې اول د حباب سترگي که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوسني بلا دست به شې هاله په نورو ونو بيا به مومې د ترکو واک و حکم د هغه جهان ژوندون به هاله مومې ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښي چه دا هسي لوي ميلمه ته کور ته بيايې په دويئ کښي به ور نه شي تر توحیده دا همه واره حجاب دي چه لیده شي په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه اولياً په جهان ځکه څرگند نه دي هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه

گيډه وتره په پري سره کلکه هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه له آسمانه چه خوک طمع د وفا کا له بارانه سره هسي ړلې ووري که په چا ئې شفقت و مرحمت وي مور به نه شي هيڅ سړی بې قناعته بيا به نه مومې کمال بې کمينې که جهان په نور عالم باندي فراخ دي د دې دهر په يارانو کښي آب نشته

د روتی طمع و مه کړه له فلکه گویا غواړي په کچکول کښي اورمکه دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه ظلم خور به ئې تير وي تر اوزبکه که ئې خونه وي په سيم و په زر ډکه که خيمه دي وي د عرش د پاسه لکه په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمکه که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

ترخې اوسني د عاشق آب و نمك دي د زاری اندینېني مه كړه رحمانه
خدای دی نه كا خوك بې آب و بې نمكه د دنیا چاري په تله دي تر دمكه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لكه د حباب تماشا گوره تر دمكه
هیڅ پكار نه ده ویا د پان په سیوري لا ترې لاندي وي د خو لرگو كوډلكه
دا د لاندی به هم واړه چیت پیت شي مگر سر وي چا وكبلي تر فلكه
چه په اصل خدای نسكور وي پیدا كړې خوك به څه خوري د دې دهر له بښانكه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي د هغه احتیاط بویه له كومكه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره خو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډكه
هر چه ډكه ئې د گور په خاورو خوله شي په هغه به وي حرامه نوره څكه
كه نور خوك تباركي كا ځبله نوره و رحمان وته خپل یار دي تباركه

كه په هجر كښي خوك ما پوښتي له حاله حال خو دا دي چه ناتوان یم بې مجاله
زه د یار په دیدن څكه شتابی كړم چه د عمر بقا نه وینم تر كاله
چه تر حسنه تر جماله ئې څار نه شم شرمند یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه كړه ناصحه عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه هیڅ مي مه پوښته له نوره قیل و قاله
ما د عشق په درس كښي نور څه لوستي نه دي بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنیا په آخرت مي دي خدای نه كا بې نصیب د مهرویانو له وصاله
كه یار سر په دویدن غواړي مه جار ووزه دغه حکم رحمان كړي دي دلاله

خو تر مینځه وړانه نه كړې د تن پوله و به نه رسې تر خدانه تر رسوله
خدای و تا ته دین دنیا په غوره كښینود تا دنیا كړه په دا دواړو كښي قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
یو ساعت د خدای په ذكر مشغول نه شوې تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندكاني په فنا پلورې ځان په كوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
نصیحت لكه هلك در باندي تریخ دي د دنیا په شیرینی پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول كښي خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

خبر نه يم چه ئې راوستم له کومه لکه پوند چه لاس د بل په اوږه کيردي خدای را پيښه نړۍ لار کړه ناليدلې خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ هسي کوډي د عاشقۍ را باندي وکړې چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي کله را کاندي شراب د لعلو ليو د مطلوب له طالبانو چه ځان شميرې

بيا مي کومي خوا ته استوي چه درومه هيڅ ژوره لوره نه وي ور معلومه لکه ورانه ما شوره چه وي سر گومه بارې کوت د مرغه په خير په لومه چه سنگين خاطر مي نرم شه تر مومه الغياث د دلبرانو له رسومه کله جام د زهرو را کاندي چه شومه اي رحمانه اول سيال شه بيا ئې مومه

اعتماد به په دنيا کوې تر کومه خو به پټ له مرگه گرزې سپينه ږيره چه د دهر له يارانو وفا غواړې د پيرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته

دا رفتار به پس شا کوې تر کومه په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه صيادي به د عتقا کوې تر کومه دغه کار به په عصا کوې تر کومه شکايت به د قضا کوې تر کومه

ډير عمر می تير کړ بيهوده په زمانه هيڅ مي حاصل نه کړه په شيوخ و په تقوي کښي شيخ و شيوخ ورد و وظيفه و ذکر فکر زه و زاهدانو ته حيران يم دوي و ما ته گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوبنو تيغ د يار له لاسه په مری د عاشقانو خدای لره به ور شم په سودا د يار له مخه زه له ډيري ميني په تش بوي د يار شيدا يم ځکه زاهد زهد کا د يو جنت دپاره گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه

نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه پس له دې مي وار دي هر چه شي په ميخانه زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه ديوانه بده خندد و ده به ديوانه نه خروار د عقل نه د عشق يوه دانه هسي لذت کا لکه د ميو پيمانه بل مقصود مي نشته په کعبه په بتختانه تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه سر بسندلي نشي په اوربل د جانانه مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وريي نه وي دشمنه ته چه ما وته د عيب په نظر گورې

آينه ځما د زړه نه ده خچنه دغه واړه عيب ستا دي اي عيب ژنه

خپل صورت په آئينه كښي هر څوك گوري
چوهارې د حلال خور په نامه بولي
ته چه بد له بله وايې زه وپيرم
تر هغو به وړنبي ستا عيب څرگند شي
هر څه تخم چه كړې هغه به يوسې
كه له خپله عيبه ځان ژغورې رحمانه

كه له مخه يوه خوا كا حجابونه
كله وي چه يو په رنك د هغه يار شي
په گرداب د زرخندان ئې هسي غرق يم
لكه زه چه ئې له غمه په عذاب يم
گفتگو مي هيڅ اثر ور باندي نه كا
په يوه ځواب مي رد كا هزار سواله
هيڅ پاياب د فن قريب ئې مونده نه شي
كه لږ سترگي و بله كيردم راته وايي
مال و ملك ئې همه واپه اوپه يوسي
د كړ ورځو محراب ته ئې حيران يم
ما هاله له پارسائې نه وو لاس وللي
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه

را كوي د بيدردې پيغورونه
نور څه نشته واپه غوښي دي د زړونو
هر نگاه ئې په وكنبه د زړونو شير دي
خداي دي تور چا ته د تورو سترگو نه كا
يو د حسن اور دي بل كړ په جهان كښي
زه د يار په مينه غل كړم رقيبانو
د رحمان د عاشقې هسي غږ وشه

خهره د چا صفا ده كه ريمنه
له ښو خلقو بد گوښي نه ده ممكنه
چري خپله بدې نه كړې معينه
چه هر چا وته دي كړې ده خندنه
خپله خپله ميوه نيسي هر ونه
د هيچا له عيبه مه كوه پوښتنه

خداي به وركا و خوبانو توابونه
كه هزار شي په آسمان كښي آفتابونه
هيڅوك مه شه غرق په هسي گردابونه
خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
كه له غمه ئې تصنيف كړم كتابونه
هسي كاندي د سوالونو جوابونه
څوك به څه غواړي د بحر پايابونه
په ياري كښي عالم كله كا خوابونه
د هغو چه ځي له سترگو سيلابونه
څه نسبت لري بتان و محرابونه
چه په لاس كړه مطربانو ربابونه
بيا ئې جوړ كړه ستا د قتل اسبابونه

بلوي مي په تندي باندي اورونه
چه ورژلي شي د تركو په تيغونه
هميشه را باندي ازماښي زورونه
عالمونه ئې وركيري په تورو
په دا اور باندي دي وسوه ډير كورونه
گڼه نور ئې كوم راپوري دي پورونه
چه بر پاي شو په هر ښهر كښي ښورونه

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه
 څه خو قياس ځما د ډيرو اوسنو وکړه
 هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيري
 که هزار هزار دمونه په ځان پو کا
 له قسمته خلاصیده د هيچا نشته
 سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي
 چه توانگر د قناعت په خزانه شي
 قسم وخورې له خوبانو بيا ئې مات کا

ژوندي کاندې د دنيا کار و بارونه
 څوک سر تور پنبې ايلي خاورو لره درومي
 ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي
 د يوې ونې له ښاخه پيدا کيري
 همره خلق هره ورځ له دنيا درومي
 يو يووار دي په هر چا باندي تيري
 ډير له سره مي تودگي بازارگي تير دي
 جدايي د آشنایانو هر دم کاندې

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه
 دراز قد دراز مږگان درازی زلفي
 د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم
 چه ئې ووينم په مخ مي اوسني درومي
 که يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو
 د هجران په شپه سورکت راته سور اور شي
 توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي
 که خدای غم د جدائي ورته آسان کړ

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه
 خدای ځما په بخره عاشقي کړه له ازله
 مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
 خوبن یم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرگند دي
 زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي
 ښه توشه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلي
 نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم
 څو به سوک په سترگو غروم له هسي غمه
 سر د رحمان درومي د هجران په تيره توره

يادوې په خوله مکه او مدينه
 زورند سر لکه غنچه مراقبه کړې
 د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې
 عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي
 کينه بده ده بې شکه جنگ حرام دي
 د مردانو کار له نفسه سره جنگ وي
 تر ناپاکو نارينه و د ده بهتره
 د دينداري ارتينې له يوې گوښي
 نیکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي
 بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه
 دا ځما په يار کښي مهر وفا نشته
 چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويړه نه شي
 چه ئې حسن وته گورم حيرانيرم
 څه د حد و د حساب خبره نه ده
 قراري مي په طلب کښي ئې حرام شه
 چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه
 لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله
 عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه
 څه بهره به له نسيه معاملی مومم
 درد بيرته جار و توشه راته پوري

نه مومي څوک خوند د بل د خولې له انگينه
 روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
 مرد بويه چه واخلي د غم پيتي له غمگينه
 هر چه و ما راکا يو پيغام له نازينه
 څو به مي تل شاخي د غم اوبني له آستينه
 ته ئې نگهبان شي يا اله العليمه

نسکور پروت ئې د عورتې په سينه
 پټ دي نقش د زړه رخت وي رنگينه
 له ناکامه دي خرغه کړه پشمينه
 څه خو ونيسه و خان ته آئينه
 نه له نفس وله شيطان سره کينه
 نه ښځو غوندي له نقشه نگينه
 پاک دامنه پرهيز گاره ارتينه
 صدقه شه شل بې دينه نارينه
 تر سپين بيري بد کرداره ديرينه
 څرگنديري لکه طفل شيبه

دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
 که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
 په نصيب می يوه هسي دلربا شوه
 را څرگنده يوه هسي تماشا شوه
 بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
 بې نمی مي په مذهب کښي ناروا شوه
 هغه نښه می و نه ويسته خطا شوه
 هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
 هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
 چه مي نقده په ورغوي کښي نسيا شوه
 په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

يوه بخره هر سړي لره خدای ورکړه
د تدبير په دام په خشکله کښيوزی
چه ئې زر کړ زیر رخسار ؤما د خاورو
څه حکمت د یار په مینه کښي خدای کښيښود
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه

چه په نور څه پوري زړه ترې بې خدانه
دا خو نشته چه به تل تر تله پایې
که دي سل کاله شي عمر خو به تیر شي
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي
ته په اصل کښي سړي بې خاروي نه بې
مرتبې به دي د مچ و د ميري شي
موږ به نه شي ته په حرص بې قناعته
وراندې سرای لره توبڼه تره رحمانه

په حالت د عاشقانو نظر بويه
بې مرشده څوک خبر د مرید اخلي
بې رياره رسیده و یار ته گران دي
بې هنره چا دولت موندلي نه دي
ستا له سترگو مي هر گور ملاحظه شي
ښه چه سترگي خدای ملالي کړې د ترکو
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شي
چه خبر د رحمان نه اخلي یار بد کا

که څوک لاس له سوده وکاري زیان نشته
جدائي له اشنائي نه پیدا کيږي
د وفا خریدار بل خوا ته دي درومي
مگر ؤان و خدای ته پاسلي په امان شي
هغه یار به زه و کومه خوا ته غواړم

ؤما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
عاشقي نه وه په باب ؤما کيميا شوه
چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

څه پوهيږې چه په ځاي کړې که بې ځايه
که بيا پایې خو تر سلو کالو پایه
دغه پسه بيا به څه کړې راته وايه
چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
د چارپايو چاري مه کوه دو پایه
زړه په غوږو غوښو مه تره همایه
اي په تخت د اورنگ زيب ناسته گدايه
خو سفر دي کړي نه دله دې سرايه

په زیارت د شهیدانو گذر بويه
غوڅ په غم د فرزندانو پدر بويه
په کوڅه د مهرويانو رهبر بويه
په خدمت د صاحبانو هنر بويه
له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
لږ په زړه د ظالمانو اثر بويه
دغه تاج د بزرگانو په سر بويه
بادشاهان له گدایانو خبر بويه

په ملنگ باندي قلنگ و تاوان نشته
نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
دا متاع د زمانې په دکان نشته
گڼه بل خوا ته د هيچا امان نشته
چه ئې هيچرته منزل و مکان نشته

دلبران که هر خو ډیر دي په جهان کښي
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډي
عشق عاشق لره يو هسي گلستان دي
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي
که مجنون غوندی په عشق کښي څوک صادق شي
دانايان به د رحمان په قال پوهيږي
خما يار غوندی دلبر په جهان نشته
دغه هسي رنک آفتاب په جهان نشته
چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
په دا ښهر کښي نيستکار و ناتوان نشته
د ليلي په دروازه کښي دربان نشته
دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه يم ياره ستا په غم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه
زه به څه کړم د چا چاری بې له ياره
د يار نوي نوي غم زيروي وصل
که دي زړه له غمه وچوې دلگير مه شه
ښايسته ياران گلونه نه دي رحمانه
لکه وي هره گياه په نم تازه
که مي شي په دا ژړا صنم تازه
هر سرې دي په خپل ساه په دم تازه
رغوي سوي پرهر مرهم تازه
کاتبان کا په چول قلم تازه
بيلتانه کړه اکثر مراوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغزن يم سر تر سره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم
هسي بې سر و سامان دي هيڅوک نه شي
يو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته
هيڅ اثر د رحمان اوسني په يار نه کا
چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
باري دم د خدای په لاس دي ناز پروره
نور مي مه پوښته له شامه له سحره
خبر نه يم له فردوسه له سقره
لکه زه چه بې سامانه يم بې سره
که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
خدای دي اوسني د چا نه کا بې اثره

ی

هر چه شوه تکيه په خدای
يا به شاه شم يا گدای
يا په سيوري د همای
نه بل خدای لرم نه خدای
بل و هیچا د زره رای
خو می رسی دست و پای
يا ژړا ده په وای وای
نورخه نشته به دا سرای
نه خود کام و نه خود رای
جو فروش گندم نمای
که می مل شي کار فرمای

زړه می ورکړ و خودرای
په سودا د عاشقی کښی
يا به کښینم و دونهی ته
چه خدای کا هغه به وشي
بې دلبره به ورنه کړم
پای بوسی به ئې پرې نه ږدم
يا خندا ده په دنیا کښی
تر دا دوه چارو په هورت ته
عاشق بویه چه صادق وي
خدای دي نه کا خوک په عشق کښی
زه رحمان پکار پوهیږم

بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
دا دننه په حرم گلزار د چا دي
دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي
ما خو نه دي خوک بې وجهي آزار کړي
چه ئې درست جهان د مخ په روڼا زیست کا
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي
چه هیڅ ترس په زړه کښی نه لري رحمانه

بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
د جمله و دلبرانو سرور دا دي
راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
د قدم کیرده په خان باندي منبر دا دي
چه له خانه سفر کاندي سفر دا دي
هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي
خما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي
خوند د لبو او د چاه زرخندان ئې
چه دي وصل او هجران و ته نظر کړم
ته خطبه په منبر څه بولې خطبه
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي
هر منعم چه دل جویی د قلندر کا

چه توانگر د قناعت په خزانه شي
دا هنر نه دي چه خاوري څوك سره زر كا

بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
چه زر خاوري كا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را كړي خداي و ما دي
يو خو دا چه ئې په شكل د آدم كرم
لاس و پښې و غور و سترگي خوله و ژبه
آسمان زمكه نمر سپورمې و روښان ستوري
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه
په شپه مېنك په ورځ كافور را باندي ووري
چه هر دم زندگاني نخښي و ماته
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته
خپلي ويني په ورغوي كښي نيولي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس كښي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو كړ

چه هيڅ خير بها ئې نشته بې بها دي
دويم دا چه محمد مي رهنما دي
يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
مخ د زمكي راته درست نقره طلا دي
درست صورت مي په كښي غرق سر تر پا دي
هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
هرهر گل راته له ورايه په خدا دي
زنكاري قميص آغوستي د مينا دي
هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
هر مطرب لكه بلبل هسي گويا دي
په رحمان باندي منت د پاك مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي
شرايي په سر چشمه د دنيا نشته
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه كا
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو كړ
د هر چا ئې بخري وركړې گوښي گوښي
وركړه را پيروده ټول د بل په لاس دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي
خواه نا خواه كه ئې رضا وي او كه نه وي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته

كه پادشاه د ولايت دي كه گدا دي
تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
د دې دهر خس حرام دي كه وپريا دي
لږ خيرات د شوم له كوره په بلا دي
چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
جهان واړه كوراكور مجنون ليلا دي
چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په بنده كه ناروا دي هم روا دي
د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
چه ئې حكم جاري شوي په هر چا دي

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ورکړي چه مولايي' ور سره مل نه وي رحمانه جهان واره د هغو په مدعا دي که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقی په لاس کښي جام د مي ناب دي ته چه ما وته توبه وائي نا صحه زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي هر چه ژغوري سر و مال په عاشقی کښي ته چه خوب غواړي په عشق کښي راته وايه بي عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو چه د شر د عملونو ته خیر غواړي د دشمن له مکاری وويريره عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي گویا ايښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي په نرمی ئې غلط مه شه سنگ در آب دي لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي حجابونه له اغيارو مناسب دي بي تا چه بنايسته وي بي حسابه لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده زه رحمان به څه خواب کوم و يار ته که مرهم ور باندي کيږدي ډير ثواب دي د يارانو په ياری کښي څه حجاب دي په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي و ژونديو ته د مړيو څه خواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي خدانه کله به هغه غل راته ايل کړې همره غم به نور په هيچا باندي نه وي مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره د پهلنگ او د پيری حاجت ئې نشته چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي گڼه بناخ له خپله بناخ سره درخت دي د يارانو نشستن د زړه په تخت دي په رحمان باندي بي ياره هسي وخت دي

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي
 زه و يار که په تن دوه په معنی یو یو
 هیڅ بیلتون ځما د یار و بله نشته
 هیڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي
 زه خپل آه آتشین له خدانه غواړم
 چه پریشان د یار د زلفو په څیر نه وي
 چه د آه و د فریاد طاقت ئې نه وي
 سل په دا رنگه نومونه د عشق نور دي
 چه ئې زړه شي هلته کښیني هلته پاڅي
 بادشاهان په عاشقۍ کښي ملنگان شي
 که رښتیا د خرابۍ سره گنچ وي
 چه په یار پسي تر ځان تر جهان تیر شي
 چه دا نور شاعران کاندې هغه نه کا

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي
 ستا په مینه کښي ځما له مخه تنښتي
 هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مینه
 که تمام جهان مي پریوزي په لیمه کښي
 ما چه غور د ستا د عشق په ترانه کړ
 اوس ځما له ننگ و نامه سره څه دي
 هر گلشن چه له گل رخه بې بهره وي
 د رحمان و توان ته گوره همزه ناز کړه

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي
 رهبري که گمراهانو ته کړي خضر
 گوندي چري څوک د خدای په در قبول وي
 د شهید و پرهارونو ته نظر کړه
 چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي

ما د یار په یاری کړي اعتماد دي
 هزار خوني واړه ښهر یو بغداد دي
 کار همه واړه موقوف په خپل معیار دي
 د عاشق خاطر په خپلي میني ښاد دي
 د آشنا خاطر که موم دي که فولاد دي
 جمعیت د هغو زړونو لوی فساد دي
 هر سکوت د بې طاقتو آه فریاد دي
 لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
 عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
 ما و تا غوندي وگړي د چا یاد دي
 فوقیت د شاگردانو په استاد دي
 په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
 رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
 که آفتاب دي که آسب دي که فساد دي
 په لیمه ځما قبول هغه اهداد دي
 بې تا نه را څرگندیري نه مي یاد دي
 نصیحت مي نور د زړه په غورو یاد دي
 چه دي نوم د عاشقۍ را باندي زیاد دي
 د عاشق په نظر غولی د صیاد دي
 څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

همیشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
 عاشقانو لره خضر ستا ربار دي
 ستا له لاسه مي فریاد په هر دیار دي
 هسي رنگ له دواړو سترگو مي خونبار دي
 هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژني
دا آسمان دي د هغه په مدعا وي
که يار سل ځله جفا ور سره کاندې
لا مي زړه په هغو سترگو منت بار دي
چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميڼي يونادرکاري
چه اختياري کميڼي کړه
چرگ په دوه پيسې حلال شي
چه آسمان شه سرگردان شه
نيترگوره سرکشي کا
ذره خواره شوه آفتاب شوه
کوه بلند شه سیه سنگ شه
لوي آسمان توره تبي شه
وورسړي گوره رحمانه
چه کمال ځني اظهار دي
په دانه کيڼي پټ خروار دي
باز په سل روپي مردار دي
چه زمين شه برقرار دي
انگورگوره نگونسار دي
ابر خورب دي غبار دي
لعل وور شه بزرگوار دي
هـلـکـ نـمـر سـره انوار دي
چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي
بیهوده به زور آور و ځان ته وايي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کيڼي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل
جو دانه قدر يو لعل په کيڼي پيدا شي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي
که د عمر و رفتن ته څوک نظر کا
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته
تعجب ځما د ډيرو اوښو مه کړه
د يار خرغه ئې خداي مه کړه په غاړه
هنرمند و څخه گنج د خپل هنر دي
د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
نور جهان واره د تورو کانو غر دي
نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
هسي نه چه جهان واره برابر دي
دا به وايي چه آفتاب د نماز ديگر دي
په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
ما موندلي په دا بحر کيڼي گوهر دي
رحمان کور دستار ترلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازی پای تر سر دي
لب دي آب حیات دي یا شکر یا نبات دي
قد ته دي څوک نه شي رسيدې له بلندی
يا د بنفشې لښتي خورې په صنوبر دي
يا خو زه غلط شوم تر همه واره بهتر دي
ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

ما چه ستا بنایست او نمر سپورمی سره په تول کړه
خاڅکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه
بخت دي چه ئې څوک متمکن کړه په تخت باندي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانی کړ
هله به سرې شي چه دي نوم عبدالرحمن شي
سپيني اوسني زیر رخسار د میني له دولته

تللي په میزان کښي تر آسمانه سپورمی نمر دي
پرخه په واشه شي په صدفو کښي گوهر دي
څوک د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
ځکه ئې گردونه د جهان واره په سر دي
اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زیر دي
ای رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي کړې د ستا په لور دي
کنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع
چه مي خيال د ترکو وليده په زړه کښي
ما قبول د رقيب ناز کړ ستا دپاره
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه

مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
و هر لور ته مي نيولي کور په کور دي
دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
سود وزيان په دا جهان کښي خور او ورور دي
چه بي تا په نور څه غليوي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښي هسي شور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو
که مي زړه له غمه وچوي راته وايي
د هجران په بيماري کښي را معلوم شه
دا دنيا په مثال کور شوه د غمونو
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي
چه د مرگ په پورويو کښي څوک ومري
که رحمان په عاشقی ملامت کيرم

گويا ميشت مي په سر ښهر د لاهور دي
خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
چه اخيستي مي آزار د پلار و مور دي
چه په هسي کور نازيري هغه کور دي
چا په خپله رضا پرينود چا په زور دي
دي دواړو پورويو زوي او ورور دي
ما په سترگو قبول کړي دا پيغور دي

که دلدار په دلداري ځما قدم ږدي
ځاي لري که بي منته بوسه راکړي
معشوقه شفيقه بويه مهربانه
هسي پټ لرم دا زیر رخسار له خلقو
خدای و ما وته گلونه د جنت کړل
هيڅ مانه دي څوک له مستو سترگو نه کا
راحت نه دي بي زحمته چا موندلي

گويا هر قدم په لاري د حرم ږدي
کوم کريم په چا منت د خپل کرم ږدي
نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
لکه زر چه څوک له خلقو پټ پنهم ږدي
که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
کوم يو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
کوم طبيب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرميرم
و آسمان ته لاس د عقل نه رسيري
زه رحمان ئې تاج گڼم د يار له لاسه
برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
دا خو عشق دي چه په عرش كرسې قدم ږدي
كه مي پندو په سر د جور و د ستم ږدي

د دنيا كارونه واړه غلول دي
هيڅ مزه په دا جهان كښي پاتي نه شوه
پوزه غور د غوښو شته په هر چا پوري
كه دي دوه كاسې دانې وي په كندو كښي
كه ته يو يا دوه عيونه د چا شمار كړې
نصيحت د ناصحانو اثر نه كا
دا نا اهل همدمان دي نه پوهيرم
دا گمان په هيچا مه كړه چه مي خپل دي
د يخ سوري په اوبو پوري كول دي
كه د شرم پوزه غور غواړې باطل دي
پس له شامه هسي وايه چه د بل دي
بل به هسي تا ته وايي چه ستا سل دي
د سرې او ميني خوشي ټكول دي
كه موچي د رحمان پندوي په گوگل دي

چه د خنگه مي دلبر په لاس كښي جام دي
مدام كله وي دنيا د دنيا دارو
د هارون څرخ پاي نيلي دي د سپهر
د دنيا چاري په مثل دي د سوري
كه ئې صبح بنايسته ده خنده رويه
نه په مهر كښي آرام شته نه په ماه كښي
بې غمي په دنيا چري ده رحمانه
نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
خو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
بيا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
په دنيا راغلي هر يو بې آرام دي
يو بې غم دي څوك را وښيي كدام دي

سپين رخسار و مشكين خال و بله صنم دي
كه دي مخ په زلفو پټ شه باك ئې نشته
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو
په دهن كښي دي غاښونه تجلي كا
نه چه اوس ځما زړه غوڅ ستا په غمزه دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته
ستا د حسن د تعريف له برکته
يا محمود و اياز ناست سره همدم دي
د حيات اوبه هم پتي په تور تم دي
پيدا شوي شام شفق و صحبدم دي
يا غوتي په غنچه كښي د شبنم دي
چاره غوښي له قديمه سره په غم دي
د نرگسو غورپده د جوي په نم دي
ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
د رحمان د شعر كوكي په عالم دي

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي له زگيروو نه مي نور خلق په عذاب شه زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي سره لنډه گوره چه څه کا په وچ ډکي

چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندې تل د وچو له کبله سوزي تاندې ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي د دنيا انديښنې واره لکه سپاندي نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي خپل سر کښي لويي مي همه واره فراموش شوه بې له تا که سير د گلستان کړم که د گلو چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه لوي تر کوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه واره د خپل ځان په نظر گوره که دانا يې

ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي هسي مي زړه ستا دې لوي قامت و ته حيران دي نه پوهيرم هيڅ چه گلاستان دي که زندان دي اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي واره په سبب د عاشقي نمايان دي اي عبدالرحمنه درست جهان عبدالرحمن دي

تن مي ستا له غمه پانه د خزان دي
چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
چه هم ويني ترې بهيري هم خندان دي
چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
ما موندلي ځني عمر جاودان دي
ستا د ليو په مدد آبحيوان دي
معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
محبت به سل حجابه کښي عيان دي
عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
زه له ډيري ځلي وایم چه نهان دي
چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
که څوک وايي چه لیده شي تش گمان دي
سور په خپلو وینو لعل د بدخشان دي
لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
نور مشکل واره په ما باندي آسان دي
چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
خو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
ځما هسوي خراب زړه پسې پریشان دي
چه گذر ئې ستا په چاه زرخندان دي

چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار واره و ده وته آسان دي
ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ
هسي رنگ مي د خپل زړه له وینو واخيست
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي
آشنائي تر جدائي کم زورې نده
لکه نمر په څلورم آسمان لیده شي
نور د شمع په فانوس کله پتيري
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کړې
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي
شادي غم غوندي آسانه مونده نه شي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه
هم په دا راته آسان شو نور غمونه
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا
که سروسامان ستا د زلفو نشته
لکه تا چه تور گيسو په مخ پریشان کړ
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي
هم بادشاه دي د جمله و بادشاهانو
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غورولي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي
څوک يو څاخکي پرې يستي شي له اسمانه

څوك شي روح نيستي په يوه ماشي
 څوك و سنگ شي رنگ د گلو وړ کولي
 څوك له خاورو شي يو گل پيدا کولي
 څوك له سنگه شي گوهر پيدا کولي
 څوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي
 څوك بنده لره ايمان شي وړ کولي
 څوك له زمکي و آسمان ته شي ختلي
 څوك له خداي سره خبري شي کولي
 څوك ايسو دي په توسن د آسمان زين شي
 څوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته
 چه په ده شي هغه کار په هيچا نه شي
 په اوبو کښي ئې د کانو گوټ پيدا کړ
 په سجود ئې زمکي سر دي لگولي
 هر ونه په قيام ورته ولاړه
 همه واره په تسبيح د ده مشغول دي
 هر ماهی ئې په درياب کښي حمد وايي
 حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا کړې
 مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي
 حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي
 نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته
 نه ئې مثل نه مثال نه ئې مکان شته
 پاك ئې وگڼه بې شکه بې گمانه
 نه ئې څوك په سترگو ويني نه لیده شي
 که څوك وايي لیده نه شي لیده نه شي
 منز دي له جمله و جهتونو
 له زرگونو صفتونو راشه گوره

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي
 تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو

هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
 چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

د دنیا چاري همه واپه فاني دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي
چه نې هيڅ بها زلميو څخه نشته
بادشاهان په يوه دم کښي گدايان کا
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه

دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
چه په سره کفن له زمکي را بيرون دي
جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
ما ليدلي فسادونه د گردون دي
چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د يار شمس و قمر درې واپه يو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکر و
که بې ياره په بستر د پاسه پروت يم
چه نې در و هم ديوار و ته نظر کړم
خدای د يار له هجره هيڅوک خبر مه کړه
چه غبار نې د کوڅې را باندي راشي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه
قلندر چه په رشتيا قلندري کا
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هيڅوک
چه دي نه په کښي يو يار نه دي آشنا وي
په دکان د نابيناؤ جوهر يانو
په سبب د ظالمانو حاکمانو
غزا وشوه که ځان ستاڼې و رحمان ته

قد و سر و صنوبر درې واپه يو دي
لب د يار شهد و شکر درې واپه يو دي
نار و خاوري دا بستر درې واپه يو دي
باغ بوستان و دغه در درې واپه يو دي
تاخت و قتل دا خبر درې واپه يو دي
دا غبار منښک و عنبر درې واپه يو دي
توري خاوري سيم و زر درې واپه يو دي
خان سلطان و قلندر درې واپه يو دي
کور و کر و مبصر درې واپه يو دي
هغه ښهر بحر و بر درې واپه يو دي
خر مهرې لعل و گوهر درې واپه يو دي
گوواور و پښاور درې واپه يو دي
بې هنر و گاؤ و خر درې واپه يو دي

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
چه تقوی او ديانت نې شي په بحره
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کيښود
بې هاتيانو بې اوسنانو بادشاهي کا
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه
چه قبوله کهتري کا په دنيا کښي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه

د دې کار په کونده و آفرين دي
د هغو د سعادت ستوري قرين دي
چه وچ ټوک مي په دهن کښي انگين دي
د زاړه پوزي ټوکر کي نې قالين دي
د آسمان د مالائکو پرې آمين دي
د هغو په بهتری باندي يقين دي
حق تعالی کمال ورکړي و کمين دي
که زړوکي نې خيرون وي زړه نې سپين دي
په دوه ورځي پس نې ځای زير زمين دي

که نبیوه ئې وي په سر کښي او لوټې کا
که صورت ئې د سړي سړی باله شي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته
د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
په معنی کښي سړی نه دي شیاطین دي
شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پرېښودي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي
قافلې چه په دنیا کښي شوې داخلي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي
په هر شان چه یار خوشبیری زه هغه کړم
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي
میخواران که ئې خبر شي له مستی نه
څه چواچندن په ځان پوري مښو دي
د سیلاب په مخ کښي څه پوله ایښو دي
دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
بیا هم هسي معلومیږي چه د لښو دي
چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توشو دي
د هغو عالمو ږيري د وکښو دي
خپلول د صاحبانو په پښو دي
نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
دلته څه د عاشقی نښي د ښو دي
د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي
یا د باد په مخ کښي خاوري دي دا توري
د خپل عمر شپې او ورځې چه په زړه کړم
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې
چه د خدای له معرفته خبر نه وي
د رحمان د زړه له حاله خدای خبر دي
که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د اور په مخ کښي واړه وچ واشه دي
هسي درومي چه د سیند گویا اوبه دي
دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
چه په زړه کښي ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم
ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
و هغو ته د عطارو دکان څه دي
هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
برق و رعد چکاره دي باران څه دي

خان جهان هسي ستا په مينه هير دي
ته چه نه گورې و ما ته لږ مي پوه كړه
زه بې صبره يم كه مهر د ستا نشته
كه ستا سترگي دي قاتلي زه مقتول يم
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله
هر چه وايې ستا رسي د رحمان غاړه
نه پوهيرم چه ځان څه دي جهان څه دي
په دا كار كښي دي ضرر و نقصان څه دي
له دې دواړو دي په زړه كښي گمان څه دي
وايه نور دي په خاطر كښي ارمان څه دي
له عيانه احتياج د بيان څه دي
و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه كړه
چه د يار سره حساب د دنيا كاندي
چه عاشق په عاشقي كښي ارباب نه شي
هر چه يار منع كوي له خپله ياره
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي
كه ثواب دي هم سوي د يار له مخه
كه ليدلي زليخا يوسف په خوب و
صبر ونيسه په مخ كښي كه مراد غواړې
رحمان سوال د بوسې كړي دي له ياره
مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
دا اسباب په عاشقي كښي اسباب نه دي
دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
كه د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
دا كتاب د عاشقانو كتاب نه دي
دا حما د يار تر ميانه حجاب نه دي
ما گڼلي دغه كار په ثواب نه دي
ما په وينه دي ليدلي په خواب نه دي
هيچا كړي دغه كار په شتاب نه دي
لا ئې هيڅ ځني موندلي خواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي
كه د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي
انديښنه سړي بيدار كاندي له خوبه
كه څه عمر دي عاشق لره وصال دي
د چشمانو په ځنبل كښي تير و بير شي
كه د سلو زويو پلار شي به ئې څه كا
معشوقې هميشه ناز په عاشق كاندي
هغه كار چه بې بقا دي څه كار نه دي
دا په عشق كښي سهل كار دي دشوار نه دي
كم انديشه كه بيدار دي بيدار نه دي
د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
بې وقوفه زوي د پلار څه په كار نه دي
رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نگار چه بې وفا دي نگار نه دي
په تلخي د ميو مست خلق مي خوښ دي
دينداری دنیا داری دي ځبله لري
په گلزار كښي چه گل نه وي گلزار نه دي
هغه خار چه بوي د گل لري خار نه دي
ما ليدلي هيڅ ديندار ديندار نه دي

که زوزگار دي په جهان کښي عاشقي ده
چه تصديق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي

د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
باري گنج دي چه هر يو ته اظهار نه دي
گڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيري
عاشقي نه ده که گورې حيراني ده
يو عاشق دي څوک را وښيي په عشق کښي
همره اوښي د عاشق په گريوان ووري
دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي
چه باله شي څوک په عشق کښي کم عقل
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم

د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
کوم سړی په دغه کار کښي حيران نه دي
چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
ته به وايې چه يو سيند دي گريوان نه دي
که هم ځان ور څخه درومي هيڅ گران نه دي
غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
برابر د بيلتانه د نيران نه دي
دا کم عقل ډير هوشيار دي نادان نه دي
رحمان وایم چه ويران دي ودان نه دي

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واره په عشق کښي
په دنيا کښي خو يو سر و مال ويل شي
تل د ورځو په لينده د بڼو غشي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي
راشه وگوره احوال د عاشقانو
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندې
ښايسته که په ښايست ملايکه وي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه

ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
تا و ما وته ښولي دي که نه دي
دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
مړه د عشق په تيغ کوتلي دي که نه دي
چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
په وکښود زړونو روي دي که نه دي
د بهار گلونه شوي دي که نه دي

خښ مي ستا د بڼو غشي په سينه دي
 تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي
 هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم
 لکه ستوري چه بريننا کا په آسمان کښي
 درته وایم چه له آهه ئې پرهيز کا
 که دا ستا رخسار سوزاني لښې نه وي
 څه به سم په صبحدم گورې و چا ته
 هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي
 شرايان چه شراب مومي خو ئې شومي
 چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه

هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
 هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
 ژوندي خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
 گڼه عين لکه زاغ هسي همای دي
 هم دغه دليل د شاه و د گدای دي
 کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
 له جهانانه ئې مطلب جهان آرای دي
 خداي پخپله د بې دستو دست و پای دي
 هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
 همیشه د يار په يار پسې واي واي دي

که مطلب و مدعی د سړي خداي دي
 مسافر که په رحلت کښي و بله غیر کا
 که سړي و حقیقت و ته نظر کا
 دا خوبخت دي څوک ئې سپين و څوک ئې تورکړه
 لکه فرق چه د همای و د زاغ نشته
 ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه
 سالکان چه د جهان تماشا کاندې
 که څوک خپل دست و پای وباسي له میانه
 په هغه جهان نيکي و بدې نشته
 زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي

خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
 ترو هاله به ورته وایم چه سری دي
 دا په ملك د عاشقې کښي لوي وړانی دي
 دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
 گڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
 کوم یو در د یار له دره بریالی دي
 که څوک ما گڼي زه نه یم وایه دی دي
 د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
 ځما خوښ دا خپل د خاورو کنهولی دي
 خپله خونه هر گدای لره ډهلی دي
 څوک ئې پیژني ساهو دي که مری دي
 ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
 روڼا ورځ په نا اشناؤ تور ورمی دي
 په معنی کښي یو دیوال سوری سوری دي
 عاشقې د سلیمان بادشاه غمی دي
 که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
 که په لاس د گل اندامې سپین وښی دي
 چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
 دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
 معلومیري چه نر حوریا ښاپیری دي
 زرخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
 که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

که د خلقو و نظر ته آدمي دي
 هر چه ځان یار په سپیو کښي داخل کا
 ما دي خدای د یار له غمه بې غم نه کا
 زه د یار په غم کښي زیړه څهره خوښ یم
 زه ژوندون د یار و وصل و ته وایم
 ته چه ما منع کوې د یار له دره
 زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم
 چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست
 زر داران که اوبه څښي په جام د زرو
 اورنگ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي
 چه له خپله کوره ووزي مسافر شي
 چه ئې خاوري شي له خاورو سره گډي
 توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده
 نه دي سترگي پوزه غور د کم شناختو
 عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه
 هر چه حب د عاشقې لره په زړه کښي
 دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښي
 نا آشنا به بهره څه رنگ ځني مومي
 څږوې می قربانی لره پوهیرم
 چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي
 چه د خط په دود ئې خلق په کښي پریوزي
 زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا

هیڅ می نه درومي بې یاره تر مرمی
 د هغو په سر چه کښي ښاپیری
 خدای د ترکو مستي سترگي کړې زمی
 هر چه کاندي د خوبانو چاکری
 که په عشق کښي څوک دغه طاقت لری
 چه شپه ورځ می غږوي لکه توری

عاشقې را باندي سوري کړې مری
 څه اثر به ئې د عق وي په ر کښي
 د مژگانو په پنجه مي زړه وکارې
 غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي
 لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي
 خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښي ورکړم

په صورت مي نړۍ ته شوه ولاړه د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم نور د شمع په فانوس کله پټيري زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو

تا چه دواړه سترگي توري کړي نړۍ چه بندي شوم د هجران په کچرۍ تا چه واغوستې د خيال جامې نړۍ چه ئې ملا وي د ويښته په دود نړۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي نادان که د دنيا په کار نازيري چه بې خدايه محبت کا هغه خلق و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري هسي وايه چه خړۍ دي د زنانو چه نه فيض نه څه بهره خني مونده شي زخيره د دنيا مه کوه رحمانه

د هغو په سر همه خاوري ايرې دي و دانا وته دا وشتي مسخرې دي نارينه ئې واره خره او ښځې خړې دي همگي واره طفلان د گوارې دي که ئې ايښي په دستار کښي قرقړې دي همگي واره بې فيض و بې بهرې دي دا همه واره د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي لکه ما چه مصلې در پسي لنگ کړې بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا که رحمان د عاشقۍ په تيخ شهيد شي

لږ مي وپوښته له حاله چه ولې دي چه مطلب مي غواوغيلي يا گلې دي کله کړي په مجنون باندي ليلې دي کوم ملنگ هسي لنگ کړي مصلې دي ما پخپله خپلي کړي تسلي دي گوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي د جنت حوري همه واره دلې دي

ته په هره گړۍ غم د سيم و زر خورې عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه روژتي په څلورم پهر افطار کا که يو ځله تر کماله ورسيرې که ښښه د نام و ننگ دي شي تر څنگه بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه

زه دي هره گړۍ وينم چه خپل سر خورې ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې نور به غوښي د خپل ځان لکه قمر خورې د هر چا په کجروۍ به خپل ځگر خورې قند ئې وگڼه که زهر په هنر خورې چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

که له تا ئې شرم نه کیدي مهری
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه
ستا تر حسنه پوري حسن واپه هيڅ دي
بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و
ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده
حسن واپه د عاشق په عشق موقوف دي
و عاشق ته د يار غم واپه بنادي ده
دا دستور دي چه له درده زگير وختي

مخ به پټ نه و د حوري د پری
له دې ويري زیست په شپه کا قمری
نیست په څه له هسنو کا برابری
کوم آهو د بیابان زده وي دم گری
چه له مخه ئې حباب وي ککری
چا زده هسي دل جویی او دلبری
معشوقه که فرشته وي که چوری
د رضا په ملک کښي نشته دلگیری
گڼه څه وو د رحمان له شاعری

ستا د تورو سترگو په یاداشت مي اوبني ووری
زلفي دي سایه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ
څوک دي په وصال کښي قند نبات څوک څگر خون خوري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوبنو بل کړ
سترگي مي د ستا له خياله پړوتې و زړه ته
کله رقیبانو ته نظر کړې کله ما ته
ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه دا
مستان هوښيار دي له حکمه سره ښوري

حق دي که پریوزي په شبرات د غم کښي ستوري
هر چا ته چه گورم نیم په نمر وي نیم په سیوري
چا وکړ دیدن د چا شو سپین د سترگو توري
تل په آتش سوزي آئینه چي نمر ته گوري
څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
ستا باران د مهر په ښو بدو یو شان ووري
دا مستان هوښيار دي له حکمه سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې
هغه خدای چه ئې ستا مخ بله لڼه کړ
هم هغه دی ځما تور لیمه سره کړي
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا
اصیل نه دي چاپیرو دي نه پلورلي
دا کوم رنگ د آشنائي او د ورورۍ دي
درخانۍ په سل غمونو خدای اخته کړه
زه و تا ته د ستا له جوړه ژاړم
د رحمان په عاشقی به آفرین کړي

چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
دا لڼه ئې کړه ځما په گوگل پورې
چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگي تورې
ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
ته اصیل په دیدین پيري هم ئې پلورې
چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
زه به ولي له تا زار کوم که گورې
ته را واخلي سل گلې نادري نورې
که لږ مخ په آئینه کړې ځان وگورې

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه گري
 د هغو سترگو به اوښي وي گلرنگي
 هغه كله د ناصح خبري اوري
 مرور كاندي عاشق له جمله خلقو
 په ساعت كښي سړي مړ كا هم ژوندي كا
 زه ځان ډوب گڼم بې تا په خپلو وينو
 لري لري غم دي واړه را نزدې كړ
 چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست
 هيڅ په حق د حقدارانو نه گروهيري
 ځما ستا مينه څرگنده په جهان ده
 زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد كړم
 د رحمان شعر به ولي نادر نه وي

تر ابدي ورځي پوري به جفا كړې
 معشوقې كله وفا كله جفا كا
 ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي
 چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي
 ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟
 مرم په دا چه د اغيار په رضا درومي
 په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي
 ما رنځور په كټ كښي پريږدې چه كيرم
 لاس تر غاره د رقيب سره خندا كړې
 هر بيگاه وايې سبا له به خوله دركړم

په پيرۍ كښي چه هوس د مي ناب كړې
 بې طاعته عنایت له خدانه غواړې
 دانسته گناه كوې توبې وكاړې
 پۀ هغو غورو چه ذكر د خدای اورې
 په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې
 علم وكړې هيڅ عمل ور باندي نه كړې

خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
 هر چه ستا په گل رخسار وي منتظري
 هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
 معشوقې له هيچا مه شه مروري
 طايفې دي د خوبانو سحر گري
 كه مي ډوب كا څوك په شهدو په شكري
 چه له مخه دي حجاب كړ راته لري
 را پسې شوې د بلا توري لښكري
 هميشه ځما د زړه په وړو منكري
 ولي دا رنگه څرگنده گواهي نغري
 د رقيب كره هم ډول وي هم سندري
 چه ثنا كاندي د تا غوندي نادري

كه به مهر وفا هم چري پيدا كړې
 مي بايد چه كله هغه كله دا كړې
 چري نه چه دروغژن مي تر هر چا كړې
 دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا كړې
 چه په لاس د رقيبانو مي سزا كړې
 نه په دا چه ته په ځان خپله رضا كړې
 هغه چاري چه ته هر ساعت په ما كړې
 ته لا گرزې د رقيب سره خندا كړې
 چه ما ووينې له قصده راته شا كړې
 دا بيگاه به په رحمان كله سبا كړې

بيهوده گمان په صبح د مهتاب كړې
 د عتاب په ځاي اميد د ثواب كړې
 لكه بت هسي په غټو سترگو خواب كړې
 بيا سماع په هغو غورو د رباب كړې
 هم هغه شونډي بيا ډوبي په شراب كړې
 لكه طفل هسي لوبي په كتاب كړې

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه كښي
تمام عمر د دنيا په طلب كرزې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي
او د ورځي مخ په لوري د محراب كړې
بيا د خداي په طالبانو ځان حساب كړې
له رحمانه گوشه ونيسي حجاب كړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار كړې
په هر غم كښي خاموش اوسه او كه نه وي
صبر ونيسه په مخ كښي كه مراد غواړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه
آرادي او كاروبار دي سره لري
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه
همره نه دي چي حساب يا به ئې شمار كړې
د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار كړې
په تلوار به هيڅ و نه كړې كه تلوار كړې
او كه نور څه نور څه وايې ځان به خوار كړې
لاس له كاروباره وكاړه كه كار كړې
ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار كړې

چه مدام د بل و عيب و ته نظر كړې
كه يوه جو دانه عيب وينې په بل كښي
كه دي خپله گناه لويه لكه غر وي
كه څوك تله د انصاف درته په لاس كا
تو لعنت دي په دا هسي منصفى شه
خداي و تا د ملائكو مقام دركړ
كه دي يو ويښته د ځان د پاسه كور شي
كه ښندلي دي په خداي وي يو كيكوري
لكه څوك تر مكې لار شي بيا ترې راشي
كه يوه رتې دي زر به لاس كښي كښيوزي
د ځوانۍ عمر دي تير كړ په غفلت كښي
په دنيا پسي دي نمرې دي رنگ كړې
لكه وار چه د زړې لولۍ تير شي
په پيرۍ كښي د ځواني چاري نه شي
لكه بيخ د زړې ونې چنجي و خوري
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه
و بد خواه و ته څوك نصيحت نه كا
خداي له خپله عيبه ولي نا خبر كړې
هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر كړې
په حيله حيله به غر د مچ وزر كړې
خپل ټپو او د بل آس به برابر كړې
چه له حقه و باطل و ته گذر كړې
ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر كړې
ځان هغه ساعت له خدايه مرور كړې
نمايان ئې په جهان كښي لكه نمر كړې
د دنيا دپاره هسي لوي سفر كړې
خرخ خروار د عبادت په رتې زر كړې
په پيرۍ كښي به څه زيرمه د محشر كړې
ځان و خلقو ته درويش و قلندر كړې
اوس توبې له ضرورته په سپين سر كړې
ته په ورځ د عاشورې به څه اختر كړې
په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر كړې
كه چاپير ورځني سد د سكندر كړې
رحمان ستا په غم شريك دي كه باور كړې

خدايه مه كړه نا امید هغه وگړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومېدي كړم
دا نيمگړي سړي ننگ هم د خپل نام كا
هيڅ بنده دي په بزگي كښي لیده نه شي
دا همه واره شوميت دي د شومانو
چه بې تا ئې په زړه بله سودا گړزي
هر چه ستا په لار قدم د راستي كيردي

چه امید ئي وي د ستا په كرم كړي
چه دي ځان دي د رحيم په نام نومړي
ته خو خداي بې چه په هيڅ نه بې نيم گړي
خو تا خط د آزادی نه دي ورکړي
گڼه ته د چا په زيرمه نه بې سترې
تر مقصوده به و نه رسي وگړي
که ئې زيان وي زه رحمان ئې پورړي

د آشنا له لاسه ناست يم په زړه سترې
چه په ژوند ئې طمع پويكړي شي له ژونده
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي
خور ژوندون مي جدايي هسي را تريخ كړ
دا صورت په مثال خس محبت اور شه
لا علاج به لكه اوښ بار برداري كا
له احواله ئې ورو ورو پوښتی يارانو

په فلوس مي پكار نه دي د رخت وگړي
نور به څه باندي ويريري سر پرې كړي
زه مهجور يم په دغه روايت مړي
چه د غم له تلخي دم نه شم را نغړي
ترو د اور په مخ كښي څه كاندي خسري
چه په پوزه ئې پيزوان شه د عشق پړي
بيلتانه د رحمان وار دي خطا كړي

ته لا بيا په ما گمان د نام و ننگ كړې
که هر څو مي مصلې در پسي لنگ كړې
چه له ما غوندي مخلصه سره جنگ كړې
که يو بل هم هسي ما غوندي ملنگ كړې
گڼه تل به د بلبل په څير پتنگ كړې
ته و ما وته دا سپينه لار گړنگ كړې
دا جهان لكه لحد را باندي تنگ كړې
خداي ځما له كم بخته په زړه سنگ كړې
چه خبري د رحمان سره په جنگ كړې

ما په تا پسي دا سپيني جامې رنگ كړې
هيڅ اثر دي په سنگين خاطر و نه شه
دل سوزي به دي په نور وكړي څه شي
ته په عشق كښي ما هاله دروغژن بوله
دا نارې سورې په عشق كښي دي غمازي
عاشقي و معشوقي ته سپينه لار ده
چه يو دم مي له نظره ته يو خوا شي
په ښه خوي سره د خلقو افسانه بې
دا دي څوك له څنگه ناست دي نه پوهيرم

ما له ياره يار له ما سره يك سان كړې
دفع و رفع ئې د وصل په درمان كړې
له دې غمه مي په امن په امان كړې

خدايه زړه د رقيب نرم په احسان كړې
هغه درد چه د آشنا د بيلتانه دي
غم د هجر چه تيري تر اوږه سخت دي

کار و بار د عاشقی چه ډیر مشکل دي
 حجاب لري کړه ځما د یار له میانه
 که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي
 که دا نور عالم و بله خوا ته گوري
 زه چه یار لره ورځم په هغې لاري
 تاریکي د معصیت را څخه واخلې
 چه ځما په پریشانی ئې زړه ښه کیږي
 چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي
 چه آخاده د منکر تر سره پریوزي
 هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي
 چه کشور د افغانانو معطر شي
 چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي
 ته چه ما منع کوي د یار له لوري
 نه به ما منع کړې ته له خپله یاره
 آلهی د خپل حیب له برکنه

تا چه مخ د پری سترگي د آهو کړې
 دعاگو چه د چا ومري څه بنادي ده
 په محراب د عاشقانو کاني ووري
 تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیرم
 ستا له ډیره ډیره جوړه معلومیري
 که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني
 درست جهان به قاف تر قافه معطر شي
 ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي
 لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي
 له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې
 که دي وشي ملاقات له سر و قدو
 نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
 د فاختي په څیر به کوكي په کوكو کړې

نور د صبر د سکون په ملک به هو کړې
هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړې
که سرکوز په آئینه د خپل زانو کړې
که صورت د عشق په اور کښي تماکو کړې
مگر ځان په خپلو وینو کښي سالو کړې
که سل پنده سپلني و ځان ته لو کړې
که د یار د کوڅې خاوري دي څښکو کړې
چه د یار په درد و غم کښي مي دارو کړې
دا محنت واړه بې ځايه بې قابو کړې
که ئې سل بالنسته لاندي تر پهلو کړې

عاشقي به تیره توره در په لاس کا
په انصاف و عدالت به نوشیروان شې
د سکندر په څیر جهان به دي روزي شي
تريخ لوگي به دي د قند په څیر نغرده شي
وبه نه وینې د ترکو برندي سترگي
روغ به نه شې بې ديار له ښه دیدنه
د غفلت لیچن لیمه به دي بینا شي
دا دارو بد دوائی کوې طبیبه
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا
په رحمان باندي بې یاره خواب حرام دي

دا گدا په دیدن ولي توانگر نه کړې
چه هیچا وته کاته برابر نه کړې
چه دا روغ وگړي واړه او تر نه کړې
که اورنگ د زمانې قلندر نه کړې
ته یو دم ځما په لوري گذر نه کړې
چه دا رنگ چري رقیب دلاور نه کړې
که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
که دا جور و جفا بار دیگر نه کړې
که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
چه ته هیڅ په دا خبره باور نه کړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې
ستا دې ډیري حیا ډیر کورونه وران کړل
ستا په ډیر حسن مي دا عقیده نه شي
ته پلو له مخه واخله زه ضامن يم
ځما هر زمان هر دم په تا گذر وي
لکه ته چه دلاور ځما په مرگ بې
زه د ستا په جفا خوښ يم تل تر تله
گذشته جفا دي واړه آواره وي
هغه څوک دي چه به ستا له دره درومي
سنگدلي ده هغه خلقو لره ختمه
رحمان ستا میني رسوا کړ باري حیف دي

د چمن په گلو ولي گذر نه کړې
دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
ځان پخوا تر مرگه ولي خبر نه کړې
ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي
جک زده چه په نارو د مرگ خبریرې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري

پس له مرگه چه بيا مړې له لوري تندي دا ويل دي اثر كله كا په نورو ولي نن ساعت توشه د محشر نه كړې اې رحمانه په ځان ولي اثر نه كړې

نمر سپورمي كه ستا له حسنه نه شرميري دا سپورمي چه ئې نه سرشته نه ئې پښې شته زړه مي يوور ستا د مخ په رونا زلفو ستا د زلفو د ابريو له وحشته مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حيران يم اور اوبه سره چا گډ ليدلي نه دي لكه لوند زړوكي تا وكړي نو ئې ووزي سپورمي هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه ستا قامت كه څوك شمشاد بولي غلط دي خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو و سپين غاښو ته دي در ويلي نه شم باريك خط ئې زلفو لاندي كړ رحمانه

ترو دوي ولي زرغونه و زير ښكاريري په كوم حسن به له تا سره سميري باري غل په سپين سبا كله پتيري همگي لرم ماران دي چه وريري چه سبزه په اور كښي څنگه زرغونيري دا قدرت دي ستا په ليو كښي نماثيري ستا له غمه مي رنگ زير پوست مي وچيري چه په هره مياشت كښي دوه دوه نيمه كيږي د لرگيو په نرخ سپين زر نه يافتيري د لرم لسه له مار سره تاويري كاني كله د بريننا په دود ځليږي مورچگان د شپې له مخه پايماليري

صباحدم چه هغه يار را باندي راشي ښكلي مخ لره حاجت د سنگار نشته چه ئې ووينم له ورايه پوري ښلم ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا كړه زه په وصل كښي خواري د هجران ژاړم لا پخوا تر جدايي نه ژړا بويه وصال نه دي چا په سرومال موندلي زه به سرومال د يار تر نامي څار كړم د رحمان په اوښو هسي رنگ پوهيرم

عجب نمر د نمر د پاسه هويدا شي بې ترتيبه چه نمر وڅيزي رونا شي لكه پيښ چه و بله كاه و كهربا شي ناروا د ضرورت په ځاي روا شي د هر كار فكر تر كاره لا پخوا شي گڼه هلته هر يو ژاړي چه جدا شي مگر غاړه په دا كار د چا ادا شي دا په عشق كښي سهل كار دي كه په دا شي چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وگړي په روزگار شي له ده وزيرې د ده دواړاندي ومري كه ئې هر قدم د مړيو په سر لار وي چه له مرگه ئې نه ويره نه ئې ډار شي لا ئې مينه د دنيا په كار و بار شي يو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

د ژوندیو نصیحت پرې اثر نه کا
د امید مزي ئې هسي رنگ دراز وي
سپینه ږیره په اونې کښې زوي را واخلي
د خرما زړې نهال کا ورته گوري
هر هر فصل چه ترې ریبې هوسیري
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي
غړوندي د ناز کړيو خسیو غړي
لکه وړکي کتوري له زانې غواړي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وایي

کر د گلو کره چه سیمه دي گلزار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گورې
آدم زاد په معنی واره یو صورت دي
که ته نه کوي نظر د چا و عیب ته
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا
د مات لوسني آواز کله ثابت خيژي
نن چه صبح ده روښانه لار صحیح کره
لر ئې مه گڼه که هر څو گناه لر وي
که بل بد کاندې ته ښه ور سره وکره
تل و ښو وته آزار د بد ورسې
هغه زړه به له طوفانه په امان وي
خدای دي بد له لاسه نه کا او که وي هم

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي
هر گیاه چه و کمال ته ورسیري
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا

مگر مړه له قبره پاخي په گفتار شي
چه تر خضره ورته خپل عمر بسیار شي
چه به ما لره سپاهي و منصدار شي
چه دا سوري دا میوه به مي پکار شي
چه به کانه راته بل فصل تيار شي
ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
چه سبا بیگاه به ما لره گوهار شي
په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
هدایت د هر بنده په کردگار شي

اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
لا وړښي به ستا صورت تر خوارو خوار شي
هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
هر سړي به ستا د عیبو پرده دار شي
سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
چه لر لر و بله جمع کړې بسیار شي
هر یو نخل چه میوه لري سنگ سار شي
هر چنجي و نرم چوب ته ورد و څار شي
چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو
 چه يو موټي ايرې تار په آئينه کا
 کريمانو سود موندلي دي په زيان کښي
 خزانه په سخاوت سره زياتيري
 مړول د وري گيډي مشکل نه دي
 کم خوراک سړي نژدې شي فرستو ته
 صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي
 غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي
 د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي
 ناز د عشق پرورش مومي له عشقه
 بې محنته چا راحت موندلي نه دي
 عاشقانو لره واړه سعادت دي
 ياره ياره هر خوک وايي په جهان کښي
 لکه ډار کاندې ورغومي له گرگانو
 د رحمان دا پوچ گويي څه په کا نه ده

چه شهيد د تورو سترگو په خنجر شي
 چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مږگان کړم
 عندليب خاطر مي الوزي په گلو
 که يار سل ځله جفا را ستره کاندې
 د ناصح په نصيحت به منع نه شم
 د رقيب او ځما صلح سره نشته
 صبوري او قراري له ما خطا دي
 تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري
 خوبرويان به د سپورمۍ ټوکړه را وخلي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي
 تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمع
 چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي
 که په دواړو سترگو پوند وي مصر شي
 چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
 که گدا وي د قارون په خير توانگر شي

ستا د در گدايان واره بادشاهان دي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي
اينه که د جمال کړې ور څرگنده
خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
چه تا وويني له واره نا خبر شي
دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تير شي
غم هغه دي هر چه خيرمه وي و چا ته
بې له خدانه چه مدام په يوه حال وي
يو آدم دي چه په خو رنگه جلوه کا
د دنيا چاري مدام په قرار نه وي
په لږ عمر کښي ډير غم له کومه راغي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي
ښايسته په جهان ډير دي بې حسابه
دلگير مه شه هسي وایه چه به تير شي
ورښي واره تر وروسته پوري هير شي
بنده کله شيرشاهی وي کله سير شي
يو رقم دي کله زور و کله زير شي
د بڼو په ځنډول په بل بل پير شي
خوله خپلي بې صبری په سپرې ډير شي
به سودا کښي سختي نه کا تير و بير شي
باري څوک به د رحمان د يار په څير شي

که د سرو زرو سپرې وي خو چه مړ شي
که هيچا پرکړي نه وي په جهان کښي
راشه راشه دا ډير ناز و کبر مه کړه
دا رخسار چه دي روښان تر آئينې دي
مراد خو واره دلبري ده غزا وشوه
نيک نامي له نیک خويی نه پيدا کيږي
عاشقان چه پښيمانيري هغه نه کا
دا خو زه له مشقته تا ته وایم
د هوا په نغوته مه ځه که دانا بې
وران به نه کاندي يو حرف د خپلي بخري
په تدبير به د تقدير کښلي نور نه کړې
په رحمان باندي بې ياره صبر گران دي
نه ئې نوم په خوله څوک اخلي نه نومړ شي
و اجل ته لکه خر په خټه پر شي
ياره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
عاقبت به د لحد په خاورو خر شي
که د سرو په څير څوک په قامت لوړ شي
دغه چاره نه په سوک نه په لوړ شي
هغه سوک د بې هنر وي چه خپر شي
گڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا ويشتلي غشي زر په خوړ شي
که په اوشو د چا درست جهان چقر شي
د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلوميرې
ترو بيا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتار شې

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسي ورك كړې
كه ليلي غواړې بايدې دي دا رحمانه

په ودانه ودانۍ كښي به ويجاړ شي
عندليب غوندي به پاتي په اهار شي
چري نه وي چه د تركو په ويلاړ شي
چه مجنون غوندي ساكن د كوه و كار شي

هر چه ستا په زخندان كښي ئې منزل شي
خوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي
په هجران كښي زه بې برگ و بې نوا يم
په عاشق باندې دا هسي گمان مه كړه
په جهان تر آشنايۍ خواره څه نشته
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم

لكه خس په تناره كښي به جبل شي
كه ئې زهر وي په خوله كښي هم عسل شي
لكه كښت چه اوبه نه مومي شدل شي
چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
ولي حيف دي چه هجران په كښي حنظل شي
لكه كب چه بې محيطه شول و شل شي

كه د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي
كه د اوبنو په درياب باندې نهال كړې
مشقت د سړي واړه حبطه كا
د دنيا ياري دوستي څه پكار نه ده
كه هر څو ئې و بله مهر و محبت وي
په مثال د دروغزني مرغلري
كه ئې زنه د ځواني په وقت كښي سيب وي
د رقيب له بده خويه به څه وايم
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيرم

چه بيلتون په جهان گزري خو به سيل شي
نيشكر به نيشكر شي نل به نل شي
په ښوره كښي چه د گل بوتې نهل شي
له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
نهایت سره په جنگ و په جدل شي
آب و تاب ئې په دوه ورځي كښي بدل شي
هغه سيب ئې په پيرۍ كښي بيا حنظل شي
ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
كاشكي زهر په دهن د چا عسل شي

كه سل څله هم كنار و هم بغل شي
دا چه اوس په يوه كور كښي سره ناست دي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار كښي
دا پي مخي چه ئې مخ د نمر په خير دي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي
ما د يار په بيلتانه كښي دي ليدلي
پښه له ويرې د وصال په مركه نږدي

د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
تور ويښته به ئې په مخ باندې ځنگل شي
د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
كه دانا د زمانې وي مبدل شي
چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

چه نه فهم د چا رسي نه اټکل شي
هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

يو ساعت ور باندي كال شي
فراموش ئې قيل و قال شي
په غوركون په ژبه لال شي
نه ئې غور د چا په سوال شي
درست صورت ئې خواب و خيال شي
لكه نقش د ديوال شي
هم دغه ئې اشتغال شي
په رخسار ئې پشكال شي
تير تر آل و تر عيال شي
هم تر مال و تر منال شي
تر عالمه فارغ بال شي
بې طاقت و بې مجال شي
د مرده و په مثال شي
هسي بې تيغه حلال شي
په زړه غوخ په تن كهال شي
له كل خلقو په دنبال شي
تر قدم لاندي پايمال شي
بيالا بويه چه خوشحال شي
نور ژوندون ئې په اشكال شي
چه تازه نخل نهال شي
پرورش ئې ډير جنجال شي
ودانې په ډيره اشكال شي
چه ئې زوي با كمال شي
چه په ما به پيښ خه حال شي
خه اميد په استقبال شي

د دې هسي رنج علاج به خوك په خه كا
كه د غرونو په سر گزي سر ئې تپت وي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ كړ

هغه دم چه زړه مال شي
حيران تللي وي په فكر
نه ئې گفتم نه ئې شنود وي
نه جواب و چاته كاندي
علم عقل خني پاخي
په رنو سترگو اوده وي
قوت ئې وينې د خگرو وي
د چشمانو له بارانه
په سبب د عاشقۍ
هم تر آل و تر عياله
په خپل درد و په خپل غم كښي
نه طاقت نه ئې مجال وي
كه ژوندي وي په جهان كښي
په خشكي كښي ماهي گوره
پاخيدي نه شي له خايه
دويشتليو په خير يون كا
لكه خس د لويي لاري
خداي له غمه سړي ژغوره
چه د زړه ولسي شي غوخي
د باغبان سترگي كا سپيني
روئيدن د كښت آسان دي
ويرانې په يوه دم شي
چه پلار و مري بياله بويه
خوك خبر دي له دې دوره
چه په حال كښي ئې حال نه وي

خدای زده څه رنگ به احوال شي
رفت آمد ئې په یرغال شي
خوار و شاد د هر دیوال شي
چه استاد ئې په غربال شي
شال شری کا شری مثال شي
کنډولي په لاس گنگال شي
په یوه ساعت و بال شي
په یوه گری زوال شي
بیاد کاؤ و خر دلال شي
خاوري اغیری کلال شي
فروشنده د مات صفال شي
په نیستی کښې ئې اوزال شي
د پیړی په وقت شغال شي
پوچ گوئی واخلي بطال شي
کوټوالي واخلي کوټوال شي
بد کردار و بد افعال شي
یو عیسی وې بل دجال شي
چه بدبخت وې بد سگال شي
چه خوښخویه خوش خصال شي
خدای قادر دي که وصال شي
گوندي مخ دي په حلال شي
په یوه ساعت ابدال شي
په سپین مخ باندي تور خال شي
خداوند د ملک و مال شي
له سیالانو سره سیال شي
په ساعت کښې اتصال شي
که څوک سل ځله سنبال شي
رمل پاتې د رمال شي
خپل افعال د سړي فال شي

دیوه ساعت له مخه
د دنیا چاري فاني دي
په مثال کښې لکه سوري
اعتبار په اوبو مه کړه
د بڼو په ځنډول کښې
که بادشاه د ولایت وي
په ثواب ئې غلط مه شه
په کمال ئې مه نازیره
دهاتیانو سوداگر وي
جوهرې وي جوهر پلوري
کلالي و گل کاري کا
په هستی کښې ئې اشراف وي
د ځوانی په وقت کښې شیر وي
چه مشهور په صداقت وي
محتسب وي احتساب کا
نیکوکار وي نیک عمل کړي
سر نوشت د سړي خپل دي
چه نیک بخت وي نیکوئی کا
لاس و پښې دهغه نیسه
په هجران کښې نا امید مه شه
په حرامو کښې امید کړه
کافر و باسي له کفره
تور بهترکاندي تر سپینو
آرزومند دیوه خوس وي
چه سیالي ئې کړې نه وي
په ډیر عمر منفصل وي
ممکنات به منع نه کا
چه د خدای رضا شي پیښه
فال به څه گورې رحمانه

هغه زړه چه خدای روښان کا جام د جم شي
په آدم کښي د حیوان خوښونه هم شته
چه خوښونه د چارپایایو په کښي نه وي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو
که هر شو طعام لذیذ وي مزه نه کا
ښادي هر چري غم په اندازه وي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته
عاشقي چه تر کماله ورسيري
که په ځان باندي قدم کيردې رحمانه

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي
زوي د پلار په غیو کښي پروت وي روح ئې لار شي
د هغو چه خدای کمال حسن روزي کړ
درد و غم د عاشقی چه ډیر مشکل دي
زه همه عمر له خدانه دغه خواست کړم
که هر خو ئې دلبري و دل جوئي کا

آشنا ئې توره بلا ده آشنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوڅي
په زیر رنگ به دي تل سرې اوښي بهيري
هم په دا چه دروغژن د خدای دښمن دي
که اعلي مرتبه غواړې عاشقي ده
همیشه به سر نگون په فکر ناست بې

چه مجنون غوندي یو موتي استخوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند
زیري رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده
په قوت د عاشقی به پهلوان شي
دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
چه آفتاب غوندي څرگند په درست جهان شي

له چشمانو ئې باران رحمت ووري
له رخساره حال د زړونو معلوميري
له نکتې نه تمام علم حاصليري
پکار نه دي مخالف هزار تقريره
لکه مې له کار و باره وي وتلي
که دي ډير عمر پکار دي غفلت مه کړه
د غفلت بنياد د اوسنو په موج خيژي
رونه په خپله عصا پريوزي و کوهي ته
سر کشي د عاجزانو پکار نه ده
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري
چه کيميا د قناعت ځې په لاس کښيوزي
بل پوشاک ئې پکار نه وي بې نمده
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته
کاتبان به ورکا دُر د خپلو غورو

د سکوت په تيغ چه ژبه بريده شي
همره اور د عاشقي په زړه کښي يو شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم
کله وي چه يو د بل په ويل غليري
خود څرگند وي لکه صبح په جهان کښي
ابرو ئې د عاشق هلته ځان څرگند کا
د آه غشي ئې په زمکه کله لگي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي
ما د يار په خير بل مخ نه دي ليدلي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي

لا قلم غوندي په قال کښي دویده شي
چه لاله ئې له تربته دمیده شي
لکه مياشت چه په لوي بحر کښي لیده شي
نهایت چه په دادو کښي رسیده شي
کار همه د خپلو سترگو په دیده شي
مگر صافه د چا خپله عقیده شي
هر گريوان چه په ياری کښي د دیده شي
چه ئې نم د زړه له سترگو چکیده شي
هر قامت چه کمان طوره خمیده شي
هر طالب چه په طلب کښي فهمیده شي
بې دیناره و بې درمه خريده شي
مگر پس چه له نن ورځي آفریده شي
هر کلام چه له رحمانه شنیده شي

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته
دوست دښمن د سړي واره خپل عمل دي
هره ونه چه کړه په يوه لور وي
په لويی کښي نور څه نشته بې زواله
د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي
همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي
سړی هوبښ چه د سړي له تنه پاڅي
و هغو وټه چه خدای پخپله وښود

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي
دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم
سود سودا د عاشقی که نفع مند وي
تمام عمر که وصال و هممه نه و
آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم
گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښي
غنچه لب به په خدا نه کا پریشانه
د ميرزا د ارزاني دعوي به پرې کا

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي
هممه طمع مي له خپله بخته نه وه
که په ډير مشقت لاس لره خدای راوست
چه مي يو نفس وصال ور سره وشه
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم

ته چه خپله بې عقلي هوبنياري بولې
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدانه
زليخا غوندي به بله شيدا نه وي

لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
عاقبت ئې پريواته په هغه سوي شي
هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
لکه څوک په آدميانو کښي بد خوي شي
د سړيو په جامه کښي خربشوي شي
څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

خانکندن د بلبانو په ځان راغي
هغه يار د دلبرانو په شان راغي
ما هيڅ سود په کښي بيا نه موند نقصان راغي
لکه يو زمان د ښکليو هجران راغي
دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
بيا د ناز په نيلي سور په جولان راغي
په شيبو ځما د آوښو باران راغي
قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
نه پوهيرم چه څه شان مي دي موندلي
زه خو وایم چه آسان مي دي موندلي
واره اجر د هجران مي دي موندلي
چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
چه دا هسي رنگ ديوان مي دي موندلي

کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
که د مصر مستورې شي واره تولې

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي له هغو سره به څه فکر د يار وي عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي د وصال په نعمتونو غره مه شه در گوهر په تله نه دي چا تللي

چه اوبه ئې خاك آلودې وي ختولې چه په غم وي د كاله يا د كهولې خو په يار پسي وا نه خلې ځلي څولې جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد له خوبانو به څوك څه وفا غواړي په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي چه نيكي ئې وركوله و نيكانو څوك له خاورو اير و پاڅوي تخت وركړي ستا چه نيت د آشنايي نه و صنمه د ازل په ورځ د بخرو جواړي وه

په هغو سترگو مي ويني وژړلې دا دستور دي چه كړې هغه آخلې تل چرې توري په كاني تيرولې چه ئې غوڅي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې چه گدا د پادشاهي لافي وهلې سرو كله د كشمش ميوه نيولې تار په تار د سر ويسته ايرې منلې بدې بخري به چا كله قبولې دې بدانو څه بدې نه وه غوښتلې څوك له تخته د اير و په ډيران ولې د رحمان سترگي دي ولي نه گڼلې اي رحمانه چا بايلودې چا گڼلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟ هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې در بخښلي خداي د هرې چارې توان دي مدام اوښي تويوي د رزق له غمه چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې هيڅ گياه له ځايه نه خوڅي نم مومي چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې په ژوند ومړه چه د مرگ له غمه خلاص شي غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې زړه د نفس په پيروۍ در څخه لار شه

نه پوهيرې په خپل سود و په زيان ولي؟ منكريرې په عطا د سبحان ولي؟ په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟ در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟ كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟ ته د رزق په طلب مېرې جهان ولي؟ بيهوده په لوتو ولي آسمان ولي؟ آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟ په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟ د خيټ په لاس دي وركړ قران ولي؟

چه يوسف د حبشي په بها مومي؟ د مطلوب په بهانه بندي ځان ولي؟
بد له بدو پښماني کاندې رحمانه ته په خپلو بدو نه شوي پښمان ولي؟

چا چه نمري وي خپلو وینو ولي؟ د شبنم په خير به تل وي سپين سپيڅلي
که صياد څخه د اوبو دانې نه وي د هوا مرغونه نه دي چا نيولي
هر يو مخ کله لايق د آبروي دي اوسني نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه که ئې نه وي په ژړا کښي څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خداه ژاړې ولي؟ د چارپاي په خير بې ځايه نارې ولي؟
چي روتې میده کوي په شخوند خو جور بې ترو خبري کوي لوارې لوارې ولي؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه تا داړلو ته تيرې کړې داړې ولي؟
هغه کار چه دي په نرم ويل کيري بيهوده په بيرته ولي لاړې ولي؟
نيک له نیکو بد له بدو مناسب دي نیک و بد سره په بله نغاړې ولي؟
يو قدم د خدای په لور اېښودي نه شې تاممي عمر په پراته لاړې ولي؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښيوست وکښي نه شې دغه طوق له غاړې ولي؟
چه په ورځ د شيخي لافي کړې رحمانه په شپه می له می فروشه غواړې ولي؟

هسي ډوب يم ستا د غم په درياب تللي چه ماهي غوندي بې تيغه يم کوتلي
ما ليدلې چه لينده دي وه را کښلې تا د ورځو په لينده يم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و خو مي ته په نظر نه وې کښوتلي
اوس مي ستا په مينه ځان و جهان هير شه د سيلاب په مخ کښي لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پڼولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی زه ئې نن گڼم له موره زيريدلي
هر چه واوري په بلا د تورو زلفو هغه بيا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پريوتلي وي بيا پاڅې پاڅيدي نه شي د زرونو پريوتلي
چه د اور لڼبو وهلي وي بيا روغ شي نه رغيري د هجران لڼبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وينم ستا په غم کښي که خپل مرگ په سترگو نه دي چا ليدلي

خدای دي وژغوره له هري پريشانۍ عاشقي چه ما گنله ناداني وه تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي وداني په يوه دم کښي شي ويرانه لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته دا خو زه د ستا د غم سره لوخیرم چه په آب و په آتش په خاک و باد وي ته چه دا رنگي اوردې اوردې وعدې کړې زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې ځما ستا و نندارو ته به حيران وو و هر چا ته چه وایم حيرانيري

اي ځما د کور و کلي ودانۍ اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ څه پکار دي پوچ بې ځايه پښمانۍ مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ زه په تا پسي کوم سرگردانۍ څوک له ديوه سره کړي پهلوانۍ څه امید دي په هغه زندکانۍ کشکي راکړې و ما خط د امانۍ د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ څه به وایم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني خود مي ويني چه په تش کاته دي مرمه هر ارمان مي په حضور د سترگو وژنې عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيرم ډير عالم به نوري رنگ کا معلوميري پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي که صورت موي پر بله پوري معلوميري هغه څوک دي چه تر تا به بهترين وي چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي

واړې ويني واړه ويني واړه ويني لا خنجر په کاني مړې دل سنگيني لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني تا چه هسي جامې واغوستې رنگيني هسي سکني په غمزه د عاشق سپيني زړه مي ستا له غمه چاودي نازيني اي تر وار و مهرويانو بهتريني تر بنو ئې ځکه څاڅي اوسني ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي هغه ملک چه په کښي سيند و رود بار نه وي و آسمان ته به ئې سترگي وي ختلي لکه څوک چه کروي ئې په کرهۍ کښي لا به کله بارانونه پرې نزول شي هميشه له خدانه خواست د اوبو کاندې

د هغو عمر به واړه په عذاب وي دهقانان به ئې همه خانه خراب وي د باران له انتظاره به بې خواب وي د هغه ماهي په طور به کباب وي چه نخل و زراعت په ئې سیراب وي که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

همره غور ئې نه په چنگ نه په رباب وي
 لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
 د آفتاب په خير گمان ئې په ماهتاب وي
 لرگي لوبښي ئې مردار په منجلاب وي
 که اوبه ئې گډي وډي په پيشاب وي
 که ساکن د خانقاه او د محراب وي
 که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
 که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
 که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
 چه اوبه په کښي نايابي تر گلاب وي
 چه يو څاخکي پرې گوهر غوندي ناياب وي
 هميشه ئې سپيره ريره په تراب وي
 هغه خلق چه بهې آب وي خو بهې آب وي
 هغه کلي چه د بل کلي پائتاب وي
 د پائتاب سړي که زوي هم د ارباب وي
 تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
 لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
 لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
 هميشه ئې له بدې اجتناب وي
 هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
 چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
 او په اصل به موجي يا به قصاب وي
 چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
 ته گمان کړې چه سړي دي دي دواب وي
 هسي مست د جاهلی په شراب وي
 ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
 که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
 چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
 هغه بربرده چه لا نوم ئې د نواب وي
 که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

لکه تل چه ئې په زور د اوبو غور وي
 که همه عمر باران ور باندي ووري
 د گرمي و د خشکي له دهشته
 د اوبو له ډيري ډيري قيمتي نه
 فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي
 د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي
 د اوبو په ويش چه ور شي انصاف نه کا
 د اوبو ثواب ئې نه کيري له لاسه
 د باران اميد ئې نه کيري له خدايه
 پليتي به ئې له تنه څه رنگ درومي
 هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه
 په سبب د ډيره ډيره تيممه
 د للمي سړي په مخ کښي وي آب چري
 په آبي کښي لا هم وي خونه ويرانه
 يو به ني سي هيڅ بري له سړي ورڅه
 سم حساب له عزيزانو کله مومي
 نه طاقت د بد ويل لري نه صبر
 نه ئې مرگ نه ئې فتنه له لاسه کيري
 چه ئې زيست يا ئې روزگار په تحمل شي
 که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي
 هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي
 همسايه ئې چريکار و پښتانه شي
 ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي
 لکه ديو وي د سړيو په صورت شي
 په هيڅ رنگ له بده خويه نه جار ووزي
 چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي
 هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا
 تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي
 نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده
 د خشکي له غمه قوم د رحمان خوښ دي

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي
لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا
ته چه ما ته لولوي پټۍ د صبر
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم
که نادان وي هم دا همره خو پوهيری
د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي
له خالي خونې به څه وړي چه څه نه وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه
د حريص له خپله نډه بهره نشته
کاملان تعلقات د دنيا نه کا
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته
څه د اور په لڼو سوي څه د عشق
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي
هغه څوک چه پير وي د اوليا کا
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه
خاوري زر په سړي واړه برابر شي
د دانا او د نادان تر میان يو حد دي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندې

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي
د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندې
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي

چه فتنه په خواب وده شي ډير ثواب وي
نور د حسن په حجاب کښي بې حجاب وي
زه هم ډير په دا راضي يم که مي تاب وي
چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
څوک چه نه ژاړي په يار پسي کذاب وي
چه مدام د جوي په سر لکه حجاب وي
که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
چه په تشه گيوه صبر د رباب وي
لکه مار د گنج د پاسه پيچ و تاب وي
لکه پاني د خزان پښه په رکاب وي
ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
په رحمان به د غمونو څه حساب وي

په هستۍ او په نيستۍ کښي فراغت وي
چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
دا ئې واړه په معنی کښي ولايت وي
و فهيم و ته کم فهمه بې عزت وي
هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
هوبنياري تر حد په هورته حماقت وي
د هر چا په خپله خونه کښي حرمت وي
د رحمان سره دي غم د آخرت وي

ترو خاطر به په کښي څنگه د چا ښاد وي
هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنگ دي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښي
بودني هغه باله شي په معنی کښي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه
زندگي که څوک پوهیږي خضور دم دي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي
چه کامله اراده لري په زړه کښي
و هغو ته چه خدای خود پخپله وښود
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ گرم نه دي

د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
که تر لاندې ئې سل ستنې د فولاد وي
آینده و رفته کله د چا یاد وي
نه څې چا څخه استوگنه نه استاد وي
د مرشد له اشاره بې ارشاد وي
څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
که رحمان له جدایی نه په فریاد وي

په دنیا کښي که هر څو وبله پیوند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه
یا به وړاندې تر تا درومي یا به ورستو
زمانه به ئې تر پښو لاندې پایمال کا
هم ئې هسي پیمانې گڼه په خاورو
هر چه کاندې آزادي په دا جهان کښي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خدای کا
ته چه نه کوی باور په آیاتونو
نایسند به د منکر په انکار نه شي
خدانه گنج د قناعت و رحمان ورکړې

پس له مرگه به ئې درست صورت بند وي
که باور دي په قسم و په سوگند وي
که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
پس له مرگه به هم واړه په بند وي
همیشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
په آیت و په حدیث کښي به څرگند وي
ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه څار کړم
هغه نه دي په شماره د عاشقانو
مشکل کار د عاشقی چه خدای پیدا کړ
څو ئې اوبښي په مخ لاري روغي نه کا
ته چه گل ځما د یار په شکل غواړې
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر

واړه سهل دي که یار را سره یار وي
که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
چه د خپل ټټر داغونه ئې په شمار وي
کله بل جهان هسي مشکل کار وي
د هغو و معشوقو ته کله لار وي
کله دا رنگه کلونه په گلزار وي
هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

زه د يار په خير مخ نه وينم په سترگو
د عاشق نظر په ډير و په لير نه وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوگند دي
مرگ له هيچا سره وار نه کا رحمانه
که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
که ديدن د يار په لير که په بسيار وي
که ځما د يار په خير د چا يار وي
يار به ځان تر يار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د يار وي
چه آشنا پسي ويشلي هم هغه وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي
هر ژوندون د يار په وصل بنايسته وي
که د يار له لاسه اور په يار بليږي
په ياري کښي آزار نشته خدای دي نه کا
و هغو ته عاشق مه ويلي بويه
ځاي ئې اور شي چه زناړ ئې شي په غاړه
ستا د زلفو زناړ دار که په اور سوځي
هغه جونه به ليلي غوندي رسوا شي
چه ياران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه له توري آشانائې ئې استغفار وي
که بې تا به مي يا صبر يا قرار وي
بې مينه که ژوندون وي څه پکار وي
هغه اور و عاشقانو ته گلزار وي
که زره به ځما زره له تا آزار وي
چه ئې فکر يا د سر يا د دستار وي
ولي نه چه ستا د زلفو زناړ دار وي
دغه اور به هم رشتيا ستا د رخسار وي
چه رحمان غوندي مجنون ئې په ديار وي

که د ستا د خاطر مينه په اغيار وي
هر سړي چه په يو مخ باندي مين وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو
څه به ستا له رقيبانو زه مانه کړم
خو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښي
سجاده به د ساقی د لاري فرش کا
په جذبه د عاشقی به ليوني شي
په رحمان باندي به هيڅ ملامت نه کا
ستا دپاره دي اغيار هم ځما يار وي
له يوه مخه ئې سل مخه پکار وي
خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
دا دستور دي چه له گله سره خار وي
کله وي چه د بلبل و گل ته لار وي
هر صوفي چه د سرو سترگو خريدار وي
که په قطع افلاطون غوندي هوبسيار وي
هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ايرې د ستا د در وي
خو يو ځله ځما ستا و بله مخ شوي
تمام تن مي د رنځور په خير اوږه وي
په زير رنک په سپينو اوسنو به ما بيا موند
چه قدم دي هميشه ځما په سر وي
نور مي موخه ستا د غشيو په ټټر وي
خو په ما د تورو سترگو يو نظر وي
که د ترکو ملاقات په سيم و زر وي

ملاحت به په ما څه لره وايه شه
مرته به ستا د عشق شي ور څرگنده
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه
په خونبار به ځما سترگو غونديي نه وه
ستا په درد کښي طيب وايي و رحمان ته
که د ستا له دلبري نه څوک خبر وي
ملايك به واره وايي چه بشر وي
که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
که په مخ مي د تيرو تورو پهر وي
لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولي ځما په ياد شکر خورې شوې
د چندنو ونی وسوليدې لارې
په هغو زمکو چه روغي پرې ماني وي
په دنيا کښي چه بنياد د آشانايي کا
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي
د دنيا د محلونو خښتي واره
بيا ځما په زمانه خاوري ايرې شوې
هزار څاخکي د شمشاد و په ايرې شوې
د ايام په گردشونو اديرې شوې
د هجران توري هغه لره تيرې شوې
چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه
زړه که چاودي هم له دې غم به و جاود
ر رقيب و ناکردو ته چه نظر کړم
هيڅ پوره به دي نيمگرې نه شي خدايه
خداي رضا لره چا هسي تعويد وکړيو ځل يار
په سترگو وليدي چه دا دي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم
د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
سړي سخت دي گڼه يو اثر پرې شوي
چه د يار د بيلتانه خاوري په زړه شوي
د عاشق له آه پوند په تور ليمه شوي
که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
چه لږ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
دغه هستي يو زمان ځما په خوله شوي
نه پوهيرم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوبنو يو رقم وي
که گريوان مي د سپورمي د نمر مشرق شي
دلته سر پورته کول د چا رسيري
کړو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه
عين د تورو له پرهار سره سم وي
زه چه يار په سترگو نه وينم تور تم وي
چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
د عاشق سترگي دي ووزي چه ئې غم وي

همدمي د دوو همدمو هسي بويه
که د درست جهان بنادي ور باندي راشي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده
راحت هر چري هغو لره لازم دي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه
د رحمان خدا په اجر د ژړا ده

چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
مه کړه خداي چه څوک بې ياره خوښ خورم وي
که ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
چه په درد و محبت کښي مقدم وي
پيوسته له دغه جامه سره جم وي
که په اصل کښي عرب وي که عجم وي
څه پکار بې سلیماننه که خاتم وي
تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته واښې چه په چا باندي شيډا بې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پرولي
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات کړه
ځان که ستا په مينه کښي فاني کړمه څه به وکړم
مرگ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيرم
څه شو که يم زه انگشت نما په مينه ستا کښي
ستا د عشق تر توري ککړۍ د رحمان څار شه

زه په تا شيډا يم وايه ته چه يار د جا بې
چا زده لکه تا زده هممه وايه چه څه وايې
ته چه لکه وي هم هغه هسي کبريا بې
ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا بې
څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرگ ځما بې
زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا بې
دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا بې

خو ځما په ورميره ماتول شير بې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي
کبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل
ستا خوبونه به پخپله ځان څرگند کا
له حيرته دي تعريف کولي نشم
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي

که په مرگ د رقيب هم هسي شمشير بې
څه محتاج ځما و مرگ وته ډير ډير بې
او که نن ځما قصده په بل پير بې
ته چه دا رنگه په زړه وکښه دلير بې
زه به څه وایم چه ته تر بلا تير بې
چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په خير بې
که سل ځله په ترخه ويل گنډهير بې
خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير بې

په يوه زره به وزي يا به مور بې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومري

په يوه زره به گرم يا به سور بې
او که بس له ځوانۍ پائې خو به زور بې

خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
که مجنون غوندي هر خو صورت ووړ يې
ته مجذوب د يار په مهر کښي مروړ يې

چه پيري درباندي در شي بيا ناتوان يې
چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
بیهوده د هغو چارو په ارمان يې
هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
گويا تل به مستقيم په دا جهان يې
لکه تپت په لور د خان و د سلطان يې
هره شپه په مال و ملک پسي پاسبان يې
پوچ گوښی لره بلبل غوندي گويان يې
په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
که پريوزې و کوهي و ته روان يې
نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
نور څوک نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

که دي ورور که دي عزيز وي که پردی
چه بد کار شي د چا زوي او يا نمدی
بد کردار دي سور لنډې يا وري سپی
چه په کلي کښي يو سپي شي لیونی
بې له مرگه چه ترې ډک کاندې کوهی
که په توره يا په تیغ وي مړنی
چه بې وجهي آزار نه کا هیخ سړی
چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
راته وایه سپی بهتر دي که سړی

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي
عاشقي به دي آسمان غوندي څرگند کا
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه

په ځوانۍ کښي بد دماغه بد گمان يې
که په دا دي زړه ښه کيري دا خو نشته
چه هر گز دي په لاس نه دي کښیوتوني
چه بې خدانه زړه ترې په نور څه پوري
هسي رنگ دي و هغه جهان ته شا کړه
همره سر دي و خپل خداي و ته تپت نه دي
یوه شپه په طاعت نه شي روڼولي
په تسبیح دي تانده ژبه وچ لرگي شه
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاخي
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شي
پتي سترگي لکه سور په کانی گرزې
پښیماني تر پښیمانی لا پخوا بویه
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته
چه و بل ته نصیحت کا ځان ئې هير وي

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی
تر هغه لا نیکو کار بیگانه ښه دي
لرگي لوبښي همه واره پرې مردار وي
هغه خلق به همه واره لیونی کا
بل علاج د لیونیو سپیو نشته
حرام خور د مخنثو په حساب وي
مړني ويلي بویه و هغه ته
دیگ ایښي په دیگدان وربښي تر تیغ
هسي فیض ئې و هر چا و ته رسیري
ای رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي

چه دارو د درد و غم دي هغه می
می د خپلو لېو دانه د انگورو
په هر تیغ کښي چه آب نه وي د شرابو
جام د میو چه غمخوار د کل جهان شه
راشه یو ځله می هسي مست خراب کړه
بې خودي هسي پناه ده زور آوره
زه هغه تحصیل تمام گڼم په عشق کښي
رحمان صلحه له رقیب سره په دا کا

که له ډیره غمه دم د چا ختی
زړه می هسي ستا په تور زلفو بایلود
په یوه ساعت می رد هم می قبول کا
په یو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي
که په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده
خون بها می دستی په مثل نشته
څوک دي غم ځما په ډیرو اوسنو نه خوري
د هجران په توره شپه کښي ئې ویریم
د یار غم لکه مزري را باندي راشي
چه پرې غم غلطومه د شپې پاڅم
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم
همسایه می واره وواته له خوابه
که عاشق تر معشوقې پوري یو سپی دي
زه رحمان د یار په غم کښي هسي ډوب یم

چه پخته شي آشنائي
وطالب و ته وفا شي
بادشاهي کاندې بدله
خاني پلوري په اوربوشو
نظر نه کاندې هیچري

ترمنیان ووزي جدایی
دمطلوب بی وفايي
د دیدن په گدایی
میرزائی په میزایی
په لوئی په بلائی

خود بيښني او خود رايي
 له عاشقه نه ښايي
 عاشقان خوئي ستايي
 د خپل يار په خطايي
 هم ديني هم دنيايي
 چه پرې ورشي شيدايي
 په شيخي او ملايي
 په سر واخلي رسوايي
 بې ننگي بې نوايي
 نه په روي و ريايي
 هر چه يار پرې فرمايي
 كه څوك سل ځله وايي
 د دانـاؤ دانـائـي
 آسان چري دي بايي
 هر كم فهم كجايي
 د دلبرو هممتايي
 دغه كار دي عطايي
 نور ئې نه وي رهايي
 د عاشق دلـكـشايي
 غاړې غرونه پيمايي
 لكه صيد صحرايي
 گوشه كنج و تنهايي
 د خپل آه په گرمايي
 د خپل يار تمنايي
 نه ئې زهد پارسيي
 معشوقه ئې آزمايي
 درست عمر كمايي
 ياره ستا بې وفايي
 دغه ستا خود نمايي

ورته كفر څرگنديږي
 خود رايي په عاشقي كښي
 معشوقې كه بې وفا دي
 غور ئې كون سترگي ښدي وي
 كه ئې كړي وي سل علمه
 همه واره فراموش كا
 و مطلب ته نه رسيږي
 آواره ننگ و ناموس كا
 تر ناموسه ورته به شي
 هره چار ئې په اخلاص وي
 قبلوي په دواړو سترگو
 نصيحت پرې اثر نه كا
 فايده نه لري په عشق كښي
 مشكل كار د عاشقي
 دغه كار كولي نه شي
 هر كم بخت ئې كله مومي
 څه په كسب مونده نه شي
 چه د عشق په لومه كښي
 بې ديار له مخه نه شي
 د خپل يار په طلب گريزي
 له عالمه وي وتلي
 تل تر تله ئې وطن دي
 مدام سوي لوغـرن وي
 هر زمان ئې په اور نيسي
 نه ئې ملك و نه ئې مال وي
 په دا هسي گرانو چارو
 په يوه ديدن ترې يوسي
 هم هي هسي رنگه وژني
 چه په زړه كرم مي وچوي

هم خودي لري بي قياسي
ضرر نه لري بي نفع
ستا سودا مالره سود دي
په هيڅ مخ کښي لیده نه شي
نمر به څه له تا سيالي کا
ادراک نه رسي د سرو وي
لکه ستا چه قد بالا دي
که د ستا وصال د وريا وي
د مگسو زندگي ده
زه طوطي شکر پرست يم
دا گمان په رحمان مه کړه

هم د حسن زيبايي
ستا د مينني سودايي
حق به وايمه خدايي
ستا د حسن صفايي
په دا بي سروپايي
ستا د قد په رعنايي
نشته هسي بالايي
زه ماهي يم دريايي
په دکان د حلوايي
د ستا شونډي ميتايي
چه بي تا به وپايي

مخمس

هغه يار چه بنايسته دي تر آفتابه مخ به كله را خرگند كا له حجابه بيلتانه په زره زهير كرم بې حسابه يو سبب وكړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د بنايسته ؤ مي نصيب كړې د بنايسته په گلستان مي عندليب كړې عندليب مي په گلشن د خپل حبيب كړې خدايه ما په دلبرانو كيني قريب كړې

و مي ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه يار چه زه ئې مينه په ديدار كرم هميشه ئې و ديدن ته انتظار كرم شپه و ورځ پسي نارې وهم كوكار كرم كه په روي ورته تمام جهان رويدار كرم

سترگي پورته كوې د ناز له خوابه

بيلتانه ئې پټ پنهم په زره تاراج كرم و ديدن ته ئې په هسي رنگ محتاج كرم چه غرقاب ئې د غمونو په امواج كرم هيڅ پاياب ئې مونده نه شي څه علاج كرم

د آشنا د ميني غم بڼه نا پايابه

نه چه كس يې د جمله ؤ بې كسانو هم كار ساز يې د جمله ؤ خام كارانو الهی په بزرگی د بزرگانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به كله دا دعا شي مستجابه

اسير کړي دي د زلفو په طناب يم تکبير کړي دي د سترگو په قصاب يم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب يم لکه زه چه ستا له غمه په عذاب يم

خبر مه شه هيڅ بنده له دې غذايه

دريغه مه وي په دنيا کښي پيدا شوي او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه يم د هجران په لنبو سوي خو به گرزم د هجران په اور اولوي

چه سينه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر نابند شه زيست روزگار مي هميشه آه و فرياد شه
عمارت مي د زړه هسي رنگ برباد شه چه حباب غوندي بې بيخه بې بنياد شه

د بنادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پټ پټ گرزم د ناصح له نصيحه راته کاندي نصيحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته هيڅ ځواب ئې په ما نه شي له غيرته

در مانده ورته ولاړ يم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي د عشق راز څه هسي نه دي چه وايه شي
دا مشکل حکايتونه په ما نه شي د دې بحر بې پايان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واره عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سيرا به

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوسني موج وهي د زړه له يمه
خو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيرم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خوارۍ ما به نوم اخيستي نه و د يارۍ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مری بي تا نه لرم هيڅوک د دستگيرۍ

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وي نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بي وفا دي خو هم وړه دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وایم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

يو خو دا چه په صورت ئې پريويه هم په خوي و په خصلت فرشته خويه
هم په قد و په قامت هر گوره لويه بيا به نه مومي خوك تا غوندي دل جويه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري چه دښنه ئې وبله نه کا گلعداري
ته په څه سبب ځما دل آزاري دا ځما گناه را وښيه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقيب سره خندا کړې چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
خدای ئې ويني هغه چاري چه په ما کړې تر ابدې ورځي پوري به جفا کړې

که به کله وچار ووزې له ستمه

تا چه هسي بې نيازي د ځان توبه کړه په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بيا دي ورځ په غريبانو توره شپه کړه نور دا هسي د جفا خويونه مه کړه

خلقه به دي له جوړه شي برهمه

ستا ځما له ميني هر خوك خبر دار دي دا خبري کوراکور په هر ديار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي اوس په بيرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مين وي په وگړي به رسوا لکه کوهکن وي
هميشه انگشت نما په مرد و زن وي چه دا نښي په کښي نه وي دروغزن وي

که په هره گړۍ خوري هزار قسمه

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سريكار وي له فرياده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ويريري له پيغوره له اهداده

بې د يار د جدائۍ له ماته

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زيست ئې نه شي يو ساعت بې مهرويانو
که څوک ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سويو سوختگانو

دا متاع ده تر يوه خسري کمه

که سليمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به ځاک يا وي
هميشه به په فرياد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښي پيدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هيڅوک نه گڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته گرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنيا کښي بنادي چري ده بې غمه

(تصحيح، مقابله، او تدوين شو)

"بينوا"